

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Podnikání
a inovace pro konkurenceschopnost

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

2020

**Analýza absorpční kapacity
Operačního programu
Technologie a aplikace pro
konkurenceschopnost pro období
2021 - 2027
ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA**

Výstup veřejné zakázky „**Analýza absorpční kapacity operačního programu zaměřeného na konkurenceschopnost pro období 2021 – 2027**“ zadané Ministerstvem průmyslu a obchodu.

Struktura výstupů a jejich barevné rozlišení:

- 1) **Vstupní zpráva**
- 2) **Průběžná zpráva**
- 3) **Závěrečná zpráva**

Dodavatel:

PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o.

Moravská 958/95, 700 30 Ostrava

IČ: 28576217

tel.: +420 595 136 023, web: <http://rozvoj-obce.cz/>, e-mail: info@rozvoj-obce.cz

Realizační tým:

Doc. Ing. Lubor Hruška, Ph.D.

Ing. Petr Proske

Ing. Ivana Foldynová, Ph.D.

Ing. David Kubáň

PhDr. Andrea Hrušková

Mgr. Petra Koprjádová

RNDR. Jan Bitta, Ph.D.

Ing. Karin Gajdová, Ph.D.

Ing. Eva Poledníková, Ph.D.

a kol.

Finální verze ze dne 9. března 2020.

.....
Ing. Ivana Foldynová, Ph.D.
prokurista

PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o.

Obsah

Manažerské shrnutí	7
Executive Summary	12
1. Úvod.....	17
2. Průběh realizace analýzy absorpční kapacity.....	19
2.1 Klíčové realizované aktivity.....	19
2.2 Metodika stanovení absorpční kapacity OP TAK	24
3. Vyhodnocení analytických otázek	28
3.1 Naplnění absorpční kapacity v předchozích programových obdobích	28
3.1.1 Vyhodnocení analytické otázky.....	28
3.1.2 Podklady a východiska pro vyhodnocení analytické otázky.....	29
3.2 Očekávání absorpční kapacity v období 2021 – 2027	36
3.2.1 Vyhodnocení analytické otázky.....	36
3.2.2 Podklady a východiska pro vyhodnocení analytické otázky.....	37
3.3 Přípravenost projektových záměrů.....	51
3.3.1 Vyhodnocení analytické otázky.....	51
3.3.2 Podklady a východiska pro vyhodnocení analytické otázky.....	51
3.4 Bariéry využití budoucí podpory	60
3.4.1 Vyhodnocení analytické otázky.....	60
3.4.2 Podklady a východiska pro vyhodnocení analytické otázky.....	60
3.5 Návrhy opatření na odstranění bariér	69
3.5.1 Vyhodnocení analytické otázky.....	69
4. Rozbor absorpční kapacity jednotlivých specifických cílů OP TAK	73
4.1 SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií	74
4.1.1 Východiska pro stanovení absorpční kapacity pro SC 1.1.....	74
4.1.2 Stanovená absorpční kapacita pro SC 1.1	75
4.1.3 Možnosti alternativního financování pro SC 1.1	76
4.2 SC 1.2: Využití přínosů digitalizace pro občany, podniky a vlády	82
4.2.1 Východiska pro stanovení absorpční kapacity pro SC 1.2.....	82
4.2.2 Stanovená absorpční kapacita SC 1.2.....	83
4.2.3 Možnosti alternativního financování SC 1.2.....	83
4.3 SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků.....	86
4.3.1 Východiska pro stanovení absorpční kapacity pro SC 2.1.....	86
4.3.2 Stanovená absorpční kapacita SC 2.1.....	87

4.3.3	Možnosti alternativního financování SC 2.1.....	88
4.4	SC 3.1: Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti.....	91
4.4.1	Východiska pro stanovení absorpční kapacity pro SC 3.1.....	91
4.4.2	Stanovená absorpční kapacita SC 3.1.....	92
4.4.3	Možnosti alternativního financování SC 3.1.....	93
4.5	SC 3.2: Podpora energie z obnovitelných zdrojů.....	96
4.5.1	Východiska pro stanovení absorpční kapacity pro SC 3.2.....	96
4.5.2	Stanovená absorpční kapacita SC 3.2.....	97
4.5.3	Možnosti alternativního financování SC 3.2.....	98
4.6	SC 3.3: Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování na místní úrovni.....	101
4.6.1	Východiska pro stanovení absorpční kapacity pro SC 3.3.....	101
4.6.2	Stanovená absorpční kapacita SC 3.3.....	102
4.6.3	Možnosti alternativního financování SC 3.3.....	103
4.7	SC 3.4: Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění (podpora čisté mobility).....	105
4.7.1	Východiska pro stanovení absorpční kapacity pro SC 3.4.....	105
4.7.2	Stanovená absorpční kapacita SC 3.4.....	106
4.7.3	Možnosti alternativního financování SC 3.4.....	107
4.8	SC 4.1: Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám (podpora průmyslového hospodaření s vodou).....	108
4.8.1	Východiska pro stanovení absorpční kapacity pro SC 4.1.....	108
4.8.2	Stanovená absorpční kapacita SC 4.1.....	109
4.8.3	Možnosti alternativního financování SC 4.1.....	110
4.9	SC 4.2: Podpora přechodu k oběhovému hospodářství.....	111
4.9.1	Východiska pro stanovení absorpční kapacity pro SC 4.2.....	111
4.9.2	Stanovená absorpční kapacita SC 4.2.....	112
4.9.3	Možnosti alternativního financování SC 4.2.....	112
4.10	SC 5.1: Zvýšení digitálního propojení.....	114
4.10.1	Východiska pro stanovení absorpční kapacity pro SC 5.1.....	114
4.10.2	Stanovená absorpční kapacita SC 5.1.....	115
4.10.3	Možnosti alternativního financování SC 5.1.....	116
	Seznam příloh a tabulek.....	119
5.	PŘÍLOHY.....	122

Seznam použitých zkratk

AO	Analytická otázka
API	Agentura pro podnikání a inovace
BCO	Broadband Competence Office
CATI	Telefonické dotazování za pomoci počítače (z <i>anglického „Computer Assisted Telephone Interview“</i>)
CAWI	Dotazování webovým formulářem za pomoci počítače (z <i>anglického „Computer Assisted Web Interviewing“</i>)
CEF	Connecting Europe Facility
CFF	Country for the Future
CNG	Stlačený zemní plyn (z <i>anglického „Compressed Natural Gas“</i>)
CP	Cíl politiky
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ČTÚ	Český telekomunikační úřad
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
EIF	Evropský investiční fond
EK	Evropská komise
EPC	Energetické služby se zaručeným výsledkem (z <i>anglického „Energy Performance Contracting“</i>)
ESCO	Firmy energetických služeb (z <i>anglického „Energy Service Company“</i>)
ESF	Evropský sociální fond
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
EU-ETS	Systém EU pro obchodování s povolenkami (z <i>anglického „EU Emissions Trading System“</i>)
FG	Skupinová diskuze (z <i>anglického „Focus Group“</i>)
FN	Finanční nástroje
FS	Fond soudržnosti
FST	Fond pro spravedlivou transformaci
FTE	Počet pracovníků přepočtený na plný pracovní úvazek (z <i>anglického „Full time equivalent“</i>)
FÚ	Finanční úřad
GBER	Obecné nařízení o blokových výjimkách
GERD	Hrubé domácí výdaje na výzkum a vývoj (z <i>anglického „Gross Domestic Expenditure on R&D“</i>)
HDP	Hrubý domácí produkt
HPC	Výpočetní cluster (z <i>anglického „High-performance computing“</i>)
ICT	Informační a komunikační technologie
IČ	Identifikační číslo právnické osoby
IROP	Integrovaný regionální operační program

ITI	Integrované teritoriální investice
KVET	Kombinovaná výroba energie a tepla
LNG	Zkapalněný zemní plyn (z <i>anglického „Liquefied Natural Gas“</i>)
MD	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí ČR
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MMR-NOK	Národní orgán pro koordinaci Ministerstva pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MSP	Malé a střední podniky
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí ČR
OP D	Operační program Doprava
OP JAK	Operační program Jan Ámos Komenský
OP PI	Operační program Podnikání a inovace pro období 2007—2013
OP PIK	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 - 2020
OP TAK	Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost 2021 - 2027
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
OZE	Obnovitelné zdroje energie
PDS	Plynárenská distribuční soustava
PO	Prioritní osa
PPS	Plynárenská přenosová soustava
PS	Pracovní skupina
PS DoP a OP	Pracovní skupina Dohody o partnerství a operačních programů
RIS	Regionální inovační strategie
RIS3	Výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci
ŘO	Řídící orgán
SC	Specifický cíl
SW	Software
SZT	Soustava zásobování teplem
TAČR	Technologická agentura České republiky
VaV	Věda a výzkum
VaVal	Výzkum, vývoj a inovace
VO	Výzkumná organizace
VS	Výběrový soubor
ZS	Základní soubor
ZSJ	Základní sídelní jednotky

Manažerské shrnutí

Cílem realizace zakázky bylo zjistit absorpční kapacitu, resp. míru připravenosti projektů/projektových záměrů, pro období 2021 – 2027 na straně podnikatelských subjektů¹ (včetně těch vlastněných státem) a organizací pro výzkum a šíření znalostí, a to v rámci jednotlivých specifických cílů Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (dále jen „OP TAK“). Dle zadání bylo požadováno zpracovat na základě analýz relevantní dokumentace, sběru a analýzy dat návrh rozdělení finančních alokací pro jednotlivé specifické cíle OP TAK s odůvodněním.

Zadání bylo nastaveno tak, že v rámci této zakázky nešlo pouze o zhodnocení míry schopnosti řádně využívat prostředky programu ze strany dotčených subjektů, nýbrž také o zhodnocení míry ochoty zapojit se do čerpání prostředků programu ze strany dotčených subjektů za stanovených podmínek. V analýze se tak vycházelo ze zkušeností z předchozích období (OP PI a OP PIK), dále pak bylo nutné vzít v úvahu připravenost subjektů na možné změny a omezení vycházející z návrhů evropské legislativy, a také možnosti alternativního financování či celkovou administrativní náročnost.

Hlavním výstupem zakázky je tato závěrečná zpráva, v níž je v rámci kapitoly č. 2 popsán průběh realizace analýzy absorpční kapacity, dále jsou v kapitole č. 3 zpracovány odpovědi na pět definovaných analytických otázek a je vytvořen přehled opatření navržených za účelem zvýšení čerpání podpory z OP TAK. V rámci kapitoly č. 4 je pak proveden rozbor absorpční kapacity na úrovni jednotlivých specifických cílů OP TAK.

V úvodu analýzy řešitelský tým provedl desk research relevantních legislativních a strategických dokumentů vztahujících se k řešené problematice a matematicko-statistickou analýzu dostupných statistických dat souvisejících s řešenou problematikou, jednalo se např. o data týkající se průběhu čerpání předchozích programů, data z registru ekonomických subjektů apod. Na základě výsledku těchto aktivit byl navržen finální analytický design včetně vytvoření dotazníků pro realizované šetření a scénářů pro realizované rozhovory. Výstupy desk research a analýzy sekundárních dat byly také využívány po celou dobu analytických prací při tvorbě návrhu absorpční kapacity a jeho zdůvodnění, aby výsledky analýzy byly v souladu s podmínkami a pravidly stanovenými relevantními dokumenty na národní i evropské úrovni.

V rámci realizace zakázky bylo provedeno rozsáhlé dotazníkové šetření s cílovou skupinou potenciálních žadatelů – podnikatelských subjektů, příp. organizací pro výzkum a šíření znalostí. Osloveno bylo celkem 12 811 subjektů (11 811 respondentů byly firmy se zkušeností s operačními programy MPO a 1 000 respondentů byly firmy bez zkušeností s operačními programy MPO), a odpovědi byly získány celkově od 1 077 podnikatelských subjektů. Předmětem dotazníkového šetření bylo zjištění zájmu o podporu z OP TAK v rámci jednotlivých specifických cílů ze strany potenciálních příjemců. Výstupy dotazníkového šetření byly přepočteny vzhledem ke struktuře podnikatelských subjektů, které žádaly o podporu v předchozích programových obdobích. Tímto byl identifikován zájem o realizaci projektů v celkové výši téměř 222,3 mld. CZK celkových způsobilých výdajů. Při zohlednění předpokládané míry podpory u jednotlivých SC a zahrnutím alokace na technickou pomoc byla stanovena absorpční kapacita OP TAK v podobě příspěvku z EFRR na přibližně 108,2 mld. CZK na realizované projekty. Hodnota 108,2 mld. CZK odpovídá vypočtenému bodovému odhadu pro každý specifický cíl. K tomuto výsledku byly také statisticky stanoveny dolní a horní intervaly absorpční kapacity použitím 80% intervalu spolehlivosti pro střední hodnotu.

Vypočtené hodnoty absorpční kapacity byly verifikovány prostřednictvím realizovaných kvalitativních metod. Z výstupů skupinových rozhovorů se zástupci potenciálních příjemců, polostrukturovaných

---

¹ Bez omezení podle klasifikace ekonomických činností CZ NACE, tzn. nejen zpracovatelský průmysl, ale i oblast služeb.

rozhovorů s potenciálními příjemci a zástupci implementační struktury OP PIK a věcně příslušných garantů v rámci MPO či expertních panelů s výše uvedenými zástupci MPO a zástupci relevantních externích subjektů zpracovatel identifikoval závěry, v rámci kterých byly dále identifikovány bariéry snižující potenciál čerpání podpory v rámci jednotlivých specifických cílů. Na jejich základě bylo vytvořeno doporučení pro stanovení alokace pro jednotlivé specifické cíle blíže dolní či horní hranici vypočteného intervalu.

Následující tabulka obsahuje absorpční kapacitu jednotlivých specifických cílů OP TAK včetně vypočtených intervalů, doporučené hodnoty absorpční kapacity v rámci těchto intervalů jsou v tabulce vyznačeny tučně.

Stanovená absorpční kapacita programu OP TAK včetně alokace pro Technickou pomoc

Specifický cíl ² :	Odhad požadované podpory na realizaci plánovaných projektů (CZK)			Podíl celkových odhadnutých financí (%)
	Dolní hranice	Bodový odhad	Horní hranice	
SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií	34 285 357 035	42 276 597 553	50 859 245 745	39,1%
SC 1.2: Využití přínosů digitalizace pro občany, podniky a vlády	3 319 877 091	4 769 385 140	6 839 139 278	4,4%
SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků	16 419 703 416	20 907 902 530	25 710 368 151	19,3%
SC 3.1: Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti	11 431 294 618	15 055 546 989	19 876 541 451	13,9%
SC 3.2: Podpora energie z obnovitelných zdrojů	4 285 622 529	5 664 631 987	7 043 641 445	5,2%
SC 3.3: Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování na místní úrovni	2 330 662 397	4 616 375 607	7 899 833 943	4,3%
SC 3.4: Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění (podpora čisté mobility)	1 313 744 429	1 885 658 167	2 554 755 631	1,7%
SC 4.1: Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám (podpora průmyslového hospodaření s vodou)	1 218 752 008	2 194 572 686	3 031 055 462	2,0%
SC 4.2: Podpora přechodu k oběhovému hospodářství	2 487 318 909	3 441 159 781	4 395 000 529	3,2%
SC 5.1: Zvýšení digitálního propojení	2 659 918 257	3 599 740 624	4 910 640 617	3,3%
Technická pomoc OP TAK	2 862 901 307	3 748 107 679	4 778 674 645	3,5%
Celkem	82 615 151 996	108 159 678 743	137 898 896 897	100,0%

² Součástí 2. verze návrhu programu OP TAK je také SC 1.3: Rozvoj dovedností pro inteligentní specializaci, průmyslovou transformaci a podnikání. Ten však nebyl v době zahájení analytických prací plánován k realizaci a byl zařazen až dodatečně, z toho důvodu není zahrnut v této analýze absorpční kapacity.

Během přípravy operačních programů na programové období 2021 - 2027 Ministerstvo pro místní rozvoj zpracovalo model rozdělení 75 % alokace finančních prostředků z EFRR³ jednotlivým operačním programům (OP TAK, OP JAK, OP D, OP ŽP a IROP)⁴. Dosud bylo rozděleno 7,2 mld. EUR, tzn. 184,5 mld. CZK⁵. Operačnímu programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost bylo přiděleno 72,3 mld. CZK, tedy 39,2 % prozatím rozdělených finančních prostředků EFRR. MMR při rozdělování alokace dodrželo podmínku vycházející z tematické koncentrace pro EFRR uvedenou v návrhu příslušného nařízení, která uvádí minimální podíl alokace pro první dva cíle politiky soudržnosti ve výši 75 % celkem (45 % na CP1 a 30 % na CP 2)⁶, na zbylé CP 3, 4 a 5 by mělo být rozděleno 25 % prostředků z EFRR.

Doposud přidělené finanční prostředky pro program OP TAK jsou vzhledem ke stanovené absorpční kapacitě nedostačující, a to v rámci všech cílů politiky soudržnosti relevantních pro program OP TAK (CP1, CP2 a CP3).

V rámci přípravy programového období 2021 – 2027 zbývá rozdělit 25 % alokace fondu EFRR, což v době dokončení analýzy odpovídá částce 2,4 mld. EUR, resp. 61,5 mld. CZK⁷. Pokud MMR dodrží stejné procento (tzn. 39,2 % pro OP TAK) pro rozdělení zbývajících prostředků, programu OP TAK bude přiřazeno 24,1 mld. CZK. Celkově by tak pro OP TAK byly alokovány finanční prostředky ve výši 96,4 mld. CZK, které však nepokrývají stanovenou absorpční kapacitu OP TAK (104,4 mld. CZK bez technické pomoci). Z toho důvodu je nutné zvážit, zda by při alokování zbývajících finančních prostředků z EFRR neměl být podíl financí pro OP TAK zvýšen, byť by to bylo na úkor zbylých programů financovaných z EFRR, přičemž cílem je co největší přiblížení alokovaných finančních prostředků k hodnotě stanovené absorpční kapacity OP TAK.

Stanovená absorpční kapacita zohledňuje existující bariéry, které výrazně ovlivňují potenciál čerpání programu OP TAK, identifikované během realizace analýzy. Významné bariéry čerpání dotační formy podpory z OP TAK existují z finančních důvodů, a to v podobě nutnosti vysoké spoluúčasti ze strany podniků, příp. neschopnosti předfinancování projektu z vlastních zdrojů při ex-post proplácení dotace.

Druhou významnou bariérou je administrativní zátěž pro samotné příjemce a dlouhé lhůty administrace žádostí o podporu na straně MPO, které výrazně snižují atraktivitu podpory a v případě administrativní zátěže také zvyšují personální a finanční nároky na příjemce, přičemž se v určitém bodě stává podpora z pohledu financí neefektivní. Při řešení bariér potenciálu čerpání podpory z OP TAK je nutné se zaměřit v rámci vnitřního prostředí programu na minimalizaci administrativní zátěže dopadající na příjemce podpory a na důkladnou revizi procesních kroků v rámci implementační struktury za účelem reálně možného snížení jednotlivých lhůt na straně poskytovatele dotace, které mají ve své současné délce negativní dopady na příjemce a jejich motivaci k dalšímu čerpání.

---

³ Celkovou alokaci EFRR pro ČR však může ještě ovlivnit finální podoba víceletého finančního rámce či převody finančních prostředků mezi jednotlivými fondy či nástroji odsouhlasené na národní úrovni.

⁴ MMR – AVO, 2019, Model rozdělení alokace pro ČR v programovém období 2021–2027 mezi operační programy (podklad pro technické jednání PS DoP a OP k alokacím dne 24. 9. 2019).

⁵ Částka přepočtena dle kurzu 1 EUR = 25,635 CZK. Tento kurz byl použit pro přepočty v rámci Modelu rozdělení alokace pro ČR v programovém období 2021–2027 mezi operační programy, který vypracoval MMR-NOK ke dni 24. 9. 2019, a je použit pro všechny přepočty mezi CZK a EUR v rámci této analýzy.

⁶ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady EU o Evropském fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti; 2018/0197

⁷ Částka přepočtena dle kurzu 1 EUR = 25,635 CZK. Tento kurz byl použit pro přepočty v rámci Modelu rozdělení alokace pro ČR v programovém období 2021–2027 mezi operační programy, který vypracoval MMR-NOK ke dni 24. 9. 2019, a je použit pro všechny přepočty mezi CZK a EUR v rámci této analýzy.

Dále mezi identifikovanými bariérami existuje problém v podobě nedostatku pracovních sil, kdy podniky nedisponují dostatečnými personálními kapacitami s potřebnou odbornou kvalifikací pro realizaci projektů.

Kromě limitů identifikovaných ve všech SC existuje také řada bariér specifických pro vybrané SC, které jsou v analýze konkrétně popsány, a které již byly zohledněny při doporučení absorpční kapacity jednotlivých SC v tabulce výše.

Co se týče bariér v podpoře prostřednictvím finančních nástrojů, zde byly identifikovány limity v podobě nízké míry podpory a nízkého povědomí o možnostech využití finančních nástrojů mezi podniky, které zatím v rámci programu a podporu nežádaly.

Vhodná je také realizace opatření zaměřených na podniky, které doposud nemají s programy zaměřenými na konkurenceschopnost žádnou zkušenost. Zde je doporučeno cílit na jejich nízké povědomí o fungování, podmínkách a přínosech programu prostřednictvím cílené propagace a případných vzdělávacích aktivit. Propagační a vzdělávací aktivity jsou zároveň důležité pro zajištění co nejvíce pozitivního názoru na dotační systém ve spojitosti s podnikáním.

Mezi bariérami byly identifikovány také takové, které vychází z nadřazené nadnárodní legislativy (např. návrh obecného nařízení Evropského parlamentu a Rady⁸, návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o Fondu soudržnosti), především se jedná o tyto bariéry: omezení podpory dle regionu či velikosti podniku, resp. omezené podmínky podpory velkých podniků, nutnost rychlejší realizace projektů s ohledem na navržené pravidlo N+2 aj., které nemá řídicí orgán programu možnost jakkoliv ovlivnit. Mezi tyto bariéry patří také problematika omezení veřejné podpory, jelikož podniky budou v souladu s pravidly stanovenými pro oblast veřejné podpory značnou část způsobilých výdajů projektu dofinancovávat z vlastních zdrojů. Omezení v oblasti veřejné podpory vychází z Obecného nařízení o blokových výjimkách (GBER) a Mapy regionální podpory.

Zároveň existují také bariéry vycházející z externích vlivů (např. hrozba zpomalení ekonomiky apod.), které jsou rovněž mimo možnosti reálného řešení na úrovni řídicího orgánu programu. Existence těchto bariér však bude mít dopad na skutečnou absorpční kapacitu a je zohledněna v návrzích absorpční kapacity vycházejících z této analýzy.

---

⁸ *Návrh Nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu plus, Fondu soudržnosti, a Evropském námořním a rybářském fondu a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový a migrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro správu hranic a víza, ze dne 29. 5. 2018.*

Pro odstranění bariér, které jsou řešitelné na úrovni samotného programu, řídicího orgánu a případně dalších relevantních orgánů v ČR, jsou navržena opatření uvedená v tabulce níže. Řada z navrhovaných opatření s cílem řešení bariér v rámci jednotlivých SC, resp. programu jako celku, se však již nyní průběžně realizuje a už v současnosti lze pozorovat pozitivní dopady zejména z hlediska čerpání v rámci OP PIK 2014 – 2020.

Doporučení A: Revize procesů za účelem vyšší transparentnosti a snížení administrativní zátěže	
A1:	V rámci procesní evaluace se zaměřit na zhodnocení procesů metodické podpory potenciálním žadatelům z programu, a to prostřednictvím evaluace podpůrné metodické dokumentace, organizace metodických a informačních seminářů, atd.
A2:	Provést analýzu procesů a prostředí informačního a monitorovacího systému z pohledu uživatele na straně řídicího orgánu i příjemce podpory za účelem vytvoření podkladových informací k případné změně tohoto systému v programovém období 2021 – 2027.
A3:	V rámci procesní evaluace provést hodnocení systému zpětné vazby hodnocení projektů směrem k jejich žadatelům pro zajištění maximální míry transparentnosti hodnotícího procesu a bodových kritérií pro neúspěšné žadatele.
A4:	Provést procesní evaluaci hodnocení projektových žádostí a odstranit případné nerelevantní kroky hodnocení za účelem udržení co nejkratší délky hodnotícího procesu.
Doporučení B: Snižování rizik podniků při financování podpořených projektů	
B1:	Zvážit možnost částečného financování formou zálohy na začátku projektu či jednotlivých projektových etap za účelem snížení náročnosti na vlastní finanční prostředky potenciálně podpořených podniků v případě, že to bude v souladu s pravidly podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj. V případě zavedení nutné efektivní procesní nastavení pro minimalizaci nově vzniklé administrativní zátěže.
B2:	Revize procesního nastavení finančního řízení programu v rámci procesní evaluace za účelem snížení lhůt potřebných k vyplácení dotace.
B3:	Udržet maximální možnou míru podpory pro cílové skupiny programu OP TAK v souladu s pravidly Obecného nařízení o blokových výjimkách (GBER) a Mapou regionální podpory za účelem udržení nejvyšší možné atraktivity programu pro čerpání podpory.
Doporučení C: Propagace programu a finančních nástrojů za účelem motivace čerpání podpory ze strany potenciálních příjemců	
C1:	Realizace propagačních aktivit zaměřených především na cílovou skupinu podniků, které doposud nežádaly o podporu v OP PI či OP PIK, jakožto na skupinu s potenciálem k čerpání prostředků nad rámec minulých výzev. Aktivity zaměřit především na přínosy podpory a vzdělávací aktivity za účelem zajištění schopnosti podat žádost o podporu na straně potenciálních příjemců.
C2:	Realizace propagačních a osvětových kampaní za účelem snižování negativního pohledu na operační programy zaměřené na konkurenceschopnost. Využití kombinace komunikačních kanálů včetně propagace skrze příklady dobré praxe a zkušenosti podniků s úspěšnými projekty.
C3:	Medializace a propagace výhod podpory prostřednictvím finančních nástrojů za účelem zvýšení zájmu o tyto nástroje ze strany potenciálních příjemců, mimo jiné také vzhledem k předpokládanému důrazu na finanční nástroje ze strany Evropské komise.

Executive Summary

The objective of the analysis was to determine the absorption capacity respectively the degree of preparedness of projects/project plans of business subjects (including those owned by the state) and research and dissemination organizations (without limitation according to CZ NACE classification), in connection to specific objectives of OP Technology and Application for Competitiveness (hereinafter referred to as "OP TAC"). According to the assignment, it was required to prepare a proposal of distribution of financial allocations for individual specific objectives of OP TAC on the basis of analyzes of relevant documentation, data collection, with results justification.

The assignment was set up so the analysis involved not only an assessment of the degree of ability of the business subjects to make proper use of the program, but also an assessment of the willingness of the business subjects to participate in the drawing of the program under the given conditions. The analysis was based on the experience from previous periods (OP EI and OP EIC), then it was necessary to take into account readiness of entities for possible changes and limitations based on drafts of European legislation, as well as possibilities of alternative financing or overall administrative demands.

The main output of the analysis is this final report, which in Chapter 2 elaborates the course of implementation of the analysis of absorption capacity, Chapter 3 elaborates answers to five defined analytical questions and provides an overview of measures designed to increase interest in drawing support from OP TAC. Within Chapter 4, the absorption capacity of OP TAC specific objectives is analyzed in detail.

At the beginning of the analysis the research team carried out desk research of relevant legislative and strategic documents and mathematical-statistical analysis of available statistical data, for example data on the progress of drawing previous programs or data from register of economic subjects. The final analytical design was designed based on these activities, including the creation of questionnaires for the realized survey and scenarios for the realized interviews. The desk research and secondary data analysis outputs were also used throughout the analytical work to create the draft of the absorption capacity and to justify the results of the analysis in accordance with the conditions and rules laid down by relevant documents at national and European level.

An extensive questionnaire survey was conducted with the target group of potential applicants - business entities and research and dissemination organizations. A total of 12 811 subjects were addressed (11 811 subjects with experience with OP EI or OP EIC and 1 000 subjects without any experience with these programs), and responses were received from 1 077 business subjects. The objective of the questionnaire survey was to identify the interest in the OP TAC support within individual specific objectives by potential beneficiaries. The outputs of the questionnaire survey were recalculated with respect to the structure of business subjects applying for support in previous programming periods. Interest in the implementation of projects totaling almost CZK 222.3 billion of total eligible expenditure was identified. By taking into account the expected level of support for individual SOs and including the allocation for Technical Assistance, the absorption capacity of the OP TAC in the form of a contribution from the ERDF was set at approximately CZK 108.2 billion for implemented projects. The value of CZK 108.2 billion corresponds to the calculated point estimate for each specific objective. To this result, lower and upper absorption capacity intervals were also statistically determined using the 80% confidence interval for the mean.

Calculated absorption capacity values were verified by qualitative methods. From the outcomes of group interviews with potential beneficiaries, semi-structured interviews with potential beneficiaries and representatives of programme managing authority and expert panels with representatives of programme managing authority and representatives of relevant external subjects, the expert team identified barriers were that reduce the potential for drawing support within individual specific

objectives. Based on these barriers, recommendations were made for determining the allocation for individual specific targets within of the calculated interval.

The following table contains the absorption capacities of individual specific OP TAC objectives including calculated intervals, recommended values of absorption capacities within these intervals are marked in bold in the table:

Identified absorption capacity of the OP TAC program including allocation for Technical Assistance

Specific objective ⁹ :	Estimation of the required support for the implementation of the planned projects (CZK)			Share of total estimated finance (%)
	Lowest estimate	Point estimate	Highest estimate	
SO 1.1: Strengthening research and innovation capacities and introducing advanced technologies	34 285 357 035	42 276 597 553	50 859 245 745	39,1%
SO 1.2: Utilizing the benefits of digitization for citizens, businesses and governments	3 319 877 091	4 769 385 140	6 839 139 278	4,4%
SO 2.1: Strengthening the growth and competitiveness of SMEs	16 419 703 416	20 907 902 530	25 710 368 151	19,3%
SO 3.1: Support for energy efficiency measures	11 431 294 618	15 055 546 989	19 876 541 451	13,9%
SO 3.2: Support for renewable energy	4 285 622 529	5 664 631 987	7 043 641 445	5,2%
SO 3.3: Development of smart energy systems, networks and storage at local level	2 330 662 397	4 616 375 607	7 899 833 943	4,3%
SO 3.4: Strengthening of biodiversity, green infrastructure in the urban environment and reducing pollution (clean mobility)	1 313 744 429	1 885 658 167	2 554 755 631	1,7%
SO 4.1: Supporting climate change adaptation, risk prevention and disaster resilience (promoting industrial water management)	1 218 752 008	2 194 572 686	3 031 055 462	2,0%
SO 4.2: Supporting the transition to a circular economy	2 487 318 909	3 441 159 781	4 395 000 529	3,2%
SO 5.1: Increase of digital connectivity	2 659 918 257	3 599 740 624	4 910 640 617	3,3%
Technical assistance OP TAC	2 862 901 307	3 748 107 679	4 778 674 645	3,5%
Summary	82 615 151 996	108 159 678 743	137 898 896 897	100,0%

During the preparation of operational programs, the MRD allocated 75% of the ERDF funds allocation to individual operational programs. When allocating the allocation, the MRD respected the condition based on the thematic concentration for the ERDF, which states the minimum share of the allocation for

⁹ SO 1.3: Skills Development for Smart Specialization, Industrial Transformation and Entrepreneurship is also part of the second version of the OP TAC program proposal. However, it was not planned for implementation at the time of the start of the analytical work and was included only subsequently, therefore it is not included in this analysis of absorption capacity.

the first two cohesion policy objectives of 75% in total (45% for PO1 and 30% for PO 2). A total of EUR 7.2 billion was distributed, i.e. CZK 184.5 billion¹⁰. The Operational Program Technologies and Applications for Competitiveness was allocated CZK 72.3 billion, i.e. 39.2% of the funds allocated so far. This allocation is insufficient compared to the identified absorption capacity of CZK 104.4 billion (value excluding Technical Assistance).

As part of the preparation of the 2021-2027 programming period, 25% of the ERDF allocation remains to be distributed, which corresponds to CZK 61.5 billion. If the MRD allocates the remaining funds according to the same rules, 39.2% of this amount, i.e. CZK 24.1 billion, will be allocated to the OP TAC program. In total, funds of CZK 96.4 billion will be allocated to OP TAC. With regard to the OP TAC absorption capacity of CZK 104.4 billion, the allocation is still insufficient. When allocating the remaining ERDF funds, we recommend prioritizing the OP TAC program at the expense of the remaining EFRD-funded programs if this is in line with the thematic concentration rules for each cohesion policy objective, aiming to bring the allocation as close as possible to the absorption capacity.

A number of existing barriers can significantly influence the drawdown potential of the OP TAC program. Significant barriers to drawing subsidy support from OP TAC exist for financial reasons, such as the necessity of high participation from the company or the inability to pre-finance the project from its own resources in the ex-post payment of the subsidy. The next important barrier is the administrative burden on the beneficiaries themselves and long deadlines for processing the applications, which significantly reduce the attractiveness of the support and, in the case of administrative burden, also increase the staff and financial demands on the beneficiaries. In addition to the limits identified in all SOs, there are also a number of barriers specific to selected SOs that are specifically described in the analysis and which may affect the absorption capacity of a particular SO.

In addressing the barriers to the drawdown of support from the OP TAC, it is necessary to focus within the internal environment of the program to minimize the administrative burden on beneficiaries and on thorough review of the procedural steps within the implementation structure in order to realistically reduce in its current length, negative impacts on beneficiaries and their motivation for further drawing.

Furthermore, there is a problem among the identified barriers in the form of labor shortages, where companies do not have sufficient personnel capacities with the necessary professional qualifications for project implementation.

Concerning barriers to support through financial instruments, there have been identified limits in the form of low support rates and low awareness of the possibilities of using instrument finance among businesses that have not yet applied for support under the program.

Within measures to remove barriers, it is necessary to focus primarily on the identified problems within the internal environment of the OP EI and OP EIC programs, as it is obvious that they persist to a considerable extent in the long term. It is necessary to focus on minimizing the administrative burden on beneficiaries and on a thorough review of the procedural steps within the implementation structure in order to realistically reduce the individual deadlines on the part of the grant provider, which have negative impacts on beneficiaries and their motivation for further drawing.

It is also appropriate to implement measures aimed at businesses that have not yet had experience of competitiveness programs. Here it is recommended to target their low awareness of the program's

---

¹⁰ Amount converted according to exchange rate 1 EUR = 25,635 CZK. This exchange rate was used for conversions under the Allocation Model for the Czech Republic in the programming period 2021–2027 for operational programs prepared by the MRD-NOK as of 24 September 2019 and is used for all conversions between CZK and EUR in this analysis .

functioning, conditions and benefits through targeted promotion and possible educational activities. Promotional and educational activities are also important to ensure the most positive opinion on subsidy system in connection with business.

Barriers based on supranational legislation (e.g. Proposal for Common Provisions Regulation¹¹, Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on the European Regional Development Fund and the Cohesion Fund) was identified, especially the following: support limited by region or size of the company, resp. limited conditions of support for large enterprises, the need for faster implementation of projects with respect to the proposed N + 2 rule, etc., and which the Managing Authority has no possibility to influence in any way. These barriers also include the issue of limited state aid, as businesses will finance a significant part of the project's eligible expenditure from their own resources in accordance with the rules established for state aid. The state aid restrictions are based on the General Block Exemption Regulation (GBER) and the Regional Aid Map.

At the same time, there are also barriers based on external influences (e.g. threat of economic slowdown, etc.), which are also beyond the scope of a realistic solution at the level of the Program Managing Authority. However, the existence of these barriers will have an impact on actual absorption capacity and are reflected in the absorption capacity proposals in this analysis.

The following measures are proposed to remove barriers. Many of the proposed measures aimed at solving barriers within individual SOs, respectively of the program as a whole, is already being implemented on an ongoing basis and at present positive impacts can be observed, especially in terms of drawing within the OP EIC 2014 - 2020.

Recommendation A: Process evaluation to increase transparency and reduce administrative burden	
A1:	As part of process evaluation, focus on evaluation of methodological support processes for potential program support applicants, through evaluation of supportive methodological documentation, methodological and information seminars, etc.
A2:	To analyze the processes and environment of the information and monitoring system from the perspective of the user on the side of the managing authority and the beneficiary, in order to create background information for a possible change of this system in the next programming period.
A3:	In process evaluation, evaluate the feedback system of project evaluation towards their applicants to ensure maximum transparency of the evaluation process and criteria for unsuccessful applicants.
A4:	Perform a process evaluation of project application evaluations and remove any irrelevant evaluation steps to keep the evaluation process as short as possible.
Recommendation B: Reducing the risks in financing supported projects	
B1:	To consider the possibility of partial financing in advance at the start of the project or its part in order to reduce the difficulty of own funds of potentially supported enterprises if this is in accordance with the rules of support from the ERDF. In case of implementation, necessary effective process setting to minimize the newly created administrative burden is needed.
B2:	Revision of the process setting of the financial management of the program in the framework of process evaluation in order to reduce the time needed to pay the subsidy.
B3:	To maintain the maximum possible level of support for the OP TAC program target groups in accordance with the rules of support from General Block Exemption Regulation (GBER) and the Regional Aid Map in order to maintain the maximum attractiveness of the program for drawing support..

¹¹ REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL, laying down common provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund Plus, the Cohesion Fund, and the European Maritime and Fisheries Fund and financial rules for those and for the Asylum and Migration Fund, the Internal Security Fund and the Border Management and Visa Instrument

Recommendation C: Promotion activities to increase motivation of potential beneficiaries to use the programme support	
C1:	Implementation of promotional activities focused primarily on the target group of companies that have not yet applied for support under OP EI or OP EIC as a group with the potential to draw funds beyond the scope of past calls. Focus activities primarily on the benefits of the support and training activities to ensure the ability to apply for support from potential beneficiaries.
C2:	Implementation of promotion and awareness-raising campaigns to reduce the negative view of operational programs focused on competitiveness. Using a combination of communication channels including promotion through examples of good practice and business experience with successful projects.
C3	Publicizing and promoting the benefits of support through financial instruments in order to increase the interest of potential beneficiaries in these instruments, also because of the anticipated emphasis on financial instruments by the European Commission.

1. Úvod

Tento dokument je závěrečnou analytickou zprávou, která shrnuje výstupy zakázky s názvem „Analýza absorpční kapacity operačního programu zaměřeného na konkurenceschopnost pro období 2021 – 2027“. Předmětem této analýzy je prostřednictvím kombinace kvantitativních a kvalitativních metod zjistit absorpční kapacitu programu OP TAK. Absorpční kapacita je definována Národním orgánem pro koordinaci jako vyjádření míry schopnosti operačního programu nebo subjektů (zejména potenciálních žadatelů) řádně využít prostředky poskytované z evropských fondů¹². Zcela zásadní je však při vlastním ověřování dostatečnosti absorpční kapacity operačních programů zohlednit nejen vlastní míru schopnosti prostředky programu řádně využít, ale také míru ochoty potenciálních žadatelů se do čerpání prostředků z jednotlivých OP za stanovených podmínek zapojit. Pokud by na vyhodnocení absorpční kapacity nebylo nahlíženo takto komplexně, nebylo by možné závěry obdobného ověření považovat za relevantní a využitelné pro vlastní dopracování OP TAK.

Za účelem stanovení absorpční kapacity tak byly analytickými pracemi řešeny všechny potenciální proměnné, které mohou tuto kapacitu a s tím související budoucí čerpání v rámci OP TAK ovlivnit. Realizované aktivity pokrývají proměnné vycházející z relevantní legislativy na národní i evropské úrovni (např. návrh obecného nařízení Evropské komise a Rady EU, návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o Fondu soudržnosti, Obecné nařízení o blokových výjimkách (GBER), apod.), strategických a koncepčních dokumentů, aktuálních potřeb a požadavků ze strany potenciálních příjemců a jejich zájmu o čerpání podpory i aktuálních možností projekty realizovat a spolufinancovat. Mezi další proměnné, které analýza řeší, patří alternativní zdroje financování, které mohou ovlivnit absorpční kapacitu OP TAK, resp. zájem o čerpání podpory ze strany potenciálních příjemců v případě, že budou moci podporu získat i z jiných nástrojů.

Výstupem realizovaných kvantitativních metod je návrh intervalu absorpční kapacity pro jednotlivé specifické cíle, na základě kvalitativních aktivit pak bylo expertně navrženo doporučení optimální hodnoty absorpční kapacity v rámci těchto stanovených intervalů.

V rámci analýzy jsou řešeny následující oblasti podpory (specifické cíle)¹³:

- SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií
- SC 1.2: Využití přínosů digitalizace pro občany, podniky a vlády
- SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků
- SC 3.1: Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti
- SC 3.2: Podpora energie z obnovitelných zdrojů
- SC 3.3: Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování na místní úrovni
- SC 3.4: Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění (podpora čisté mobility)
- SC 4.1: Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám (podpora průmyslového hospodaření s vodou)
- SC 4.2: Podpora přechodu k oběhovému hospodářství
- SC 5.1: Zvýšení digitálního propojení

---

¹² Zdroj: MMR, 2016, *Metodický pokyn pro přípravu programových dokumentů pro programové období 2014 – 2020* (verze 5)

¹³ Součástí 2. verze návrhu programu OP TAK je také SC 1.3: *Rozvoj dovedností pro inteligentní specializaci, průmyslovou transformaci a podnikání*. Ten však nebyl v době zahájení analytických prací plánován k realizaci a byl zařazen až dodatečně, z toho důvodu není zahrnut v této analýze absorpční kapacity.

Struktura analýzy je dána skupinou analytických otázek, která byla vymezena zadavatelem zakázky. Konkrétně se jedná o následující otázky:

- AO1: Do jaké míry byla naplněna plánovaná absorpční kapacita v současném a minulém programovém období (tj. 2014 – 2020 a 2007 – 2013)? Očekávání vs. realita.
- AO2: Jaké je očekávání absorpční kapacity v budoucím programovém období 2021 – 2027 za jednotlivé oblasti podpory / specifické cíle, respektive do jaké míry je o podporu v dané oblasti zájem ze strany různých typů příjemců (MSP a v relevantních oblastech i velké podniky, resp. MidCaps)? Hodnotí se, zda již jsou nastíněny základní směry, kterými se příjemci chtějí ubírat. Rovněž bude rámcově zhodnocena poptávka dle rozdělení na nenávratnou (granty) a návratnou (finanční nástroje) formu podpory.
- AO3: Jsou připraveny projektové záměry, existuje plán zpracování takových projektů/investičních záměrů? Projekce současného stavu do budoucího období, co se týče zájmu různých typů příjemců o podporu v dané oblasti (specifickém cíli). Je třeba se rovněž zaměřit na stratifikaci dle velikosti daných projektů či místo realizace projektu z hlediska regionu.
- AO4: Existují významné bariéry, které zabráňují využití budoucí podpory v dané oblasti podpory (specifickém cíli)? Jde o bariéry např. legislativní, administrativní, technické, nezájem příjemců, obavy příjemců ze sankcí aj.
- AO5: Jaké jsou návrhy opatření na odstranění bariér?

Výsledkem analýzy je návrh alokace Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost pro jednotlivé specifické cíle včetně zdůvodnění, vycházejícího z výsledků realizovaných analytických aktivit. Součástí je také soubor opatření k minimalizaci identifikovaných bariér a limitů využití podpory zejména podnikatelskými subjekty (vč. těch vlastněných státem), resp. organizacemi pro výzkum a šíření znalostí jakožto potenciálními příjemci podpory. Výsledky analýzy obsahují také členění absorpční kapacity dle velikosti podniků či jednotlivých typů území definovaných v návrhu obecného nařízení Evropského parlamentu a Rady¹⁴ (méně rozvinuté regiony, přechodové regiony a více rozvinuté regiony).

Vzhledem ke stále probíhajícímu vyjednávání legislativy kohezní politiky pro období 2021 – 2027 či probíhajícím dílčím analýzám nemohou být ze strany zadavatele zcela finálně dořešeny všechny plánované specifické cíle – v případě jejich obsahu a plánované alokace tak může docházet k dílčím úpravám, a to s ohledem na výše uvedené vyjednávání legislativy EU či podmínek pro další chystané programy či nástroje podpory. Vliv pak samozřejmě bude mít i samotné vyjednávání podoby OP TAK s EK.

---

¹⁴ *Návrh Nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu plus, Fondu soudržnosti, a Evropském námořním a rybářském fondu a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový a migrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro správu hranic a víza, ze dne 29. 5. 2018.*

2. Průběh realizace analýzy absorpční kapacity

V rámci realizace této analýzy byla využita sada kvantitativních a kvalitativních metod dle nastaveného výzkumného designu. Tato kapitola obsahuje přehled využitých metod a jejich aplikace při stanovení absorpční kapacity OP TAK.

2.1 Klíčové realizované aktivity

V rámci řešení analýzy absorpční kapacity byly expertním týmem dodavatele realizovány výzkumné aktivity v souladu se schváleným plánem a harmonogramem realizace. Během tří na sebe navzájem navazujících etap byly realizovány následující aktivity:

A: Desk research:

Byl proveden tzv. screening dokumentů, který vyhodnotil jejich relevanci a důležitost a určil způsob jejich dalšího zpracování. Po screeningu proběhla detailní analýza relevantních dokumentů za účelem identifikace znalostní báze potřebné pro efektivní a věcně správnou realizaci analytických aktivit s cílem stanovit absorpční kapacitu programu OP TAK.

B: Data mining a sekundární data:

Relevantní sekundární data byla řešitelským týmem analyzována prostřednictvím matematicko-statistických metod a využita jako kvantitativní podklad při řešení analytických otázek. V rámci realizace byla využita především data poskytnutá Ministerstvem průmyslu a obchodu, data z MS2014+ a data Českého statistického úřadu. Konkrétně využitá data jsou popsána v rámci informace o zdrojích dat v místě jejich interpretace v této závěrečné zprávě.

C: Dotazníkový průzkum

Pro sběr primárních dat byla využita metoda dotazníkového průzkumu v rámci potenciálních příjemců podpory programu OP TAK. Otázky pro šetření byly vytvořeny na základě zadání analýzy, aby jejich zodpovězení vedlo k získání všech nezbytných informací pro zodpovězení analytických otázek. Technicky byl dotazník vytvořen prostřednictvím elektronického webového nástroje LimeSurvey. Respondent obdržel odkaz s možností vyplnění dotazníku prostřednictvím webového prohlížeče, přičemž byly odpovědi automaticky zaznamenávány do datové matice dodavatele.

Průzkum byl proveden kombinací metod CAWI¹⁵ a CATI¹⁶ v následujících krocích:

1. První vlna oslovení respondentů metodou CAWI – oslovení prostřednictvím e-mailu.
2. Druhá vlna oslovení respondentů metodou CAWI – připomenutí realizace průzkumu prostřednictvím emailu.
3. Dotazování prostřednictvím metody CATI. Proškolení tazatelé oslovili respondenty prostřednictvím telefonického kontaktu. Tazatelé cíleně oslovili subjekty podpořené z jednotlivých programů podpory, aby byly naplněny stanovené kvóty.

---

¹⁵ CAWI – Computer Assisted Web Interviewing. Metoda sběru dat. Dotazování pomocí webového formuláře.

¹⁶ CATI – Computer Assisted Telephone Interviewing. Metoda sběru dat. Telefonické dotazování za pomoci počítače.

V následující tabulce je uvedena statistika realizace průzkumu potenciálních příjemců:

Tabulka 1: Statistika průběhu realizace průzkumu potenciálních příjemců

	Firmy se zkušeností s programy MPO¹	Firmy bez zkušeností s programy MPO²	Celkem
Počet subjektů:	15 548	-	
Počet oslovených subjektů	11 811 ³	1 000	12 811
Schválená kvóta k naplnění	800	150	950
Počet respondentů:	915	162	1 077
Podíl respondentů, kteří projeví zájem o podporu v rámci OP TAK	85,4 %	16,0 %	74,9 %
Míra návratnosti	7,75 %	16,20 %	8,41 %

Pozn.:

1: Cílová skupina, která obsahuje subjekty, které již žádaly o podporu v rámci programu OP PI nebo OP PIK, a to úspěšně i neúspěšně.

2: Cílová skupina, která obsahuje subjekty, které nežádaly o podporu ani v jednom z programů OP PI a OP PIK.

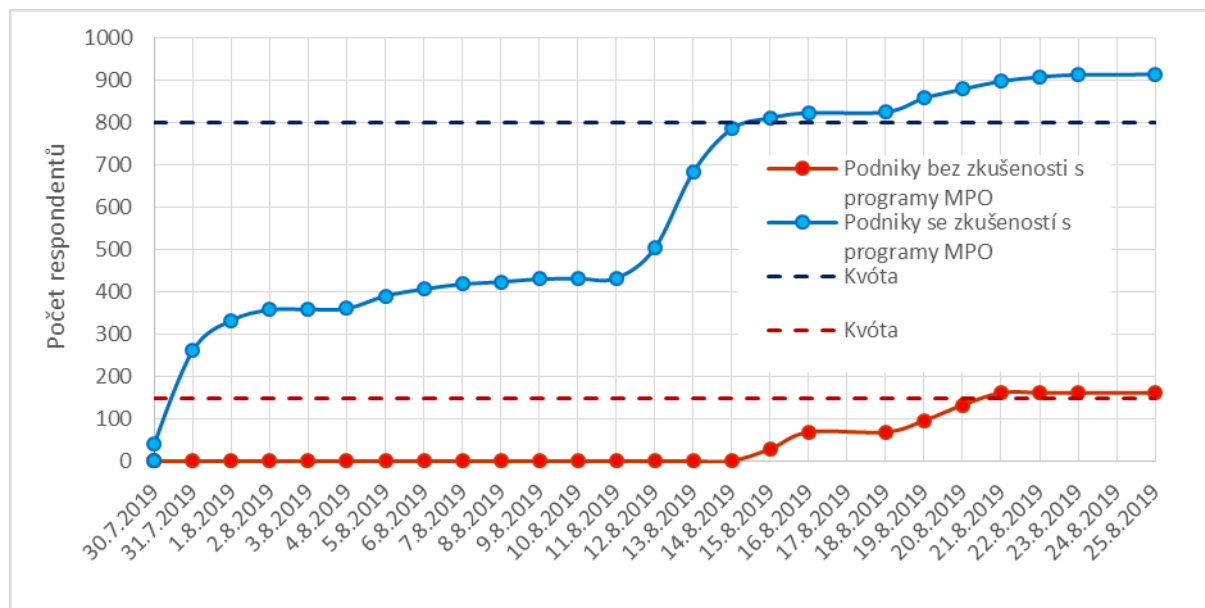
3: Počet oslovených subjektů je oproti celkovému počtu snížen v důsledku odstranění duplicit v kontaktních údajích, které byly nalezeny v případě zpracování projektových žádostí poradenskými firmami.

Míra návratnosti průzkumu s cílovou skupinou podniků se zkušeností s operačními programy MPO je necelých 8 %, absolutně se jedná o 915 respondentů. Z této skupiny 85 % projeví zájem o podporu z programu OP TAK. Pro účely analytických výpočtů určených pro stanovení absorpční kapacity programu bylo provedeno doplňkové telefonické šetření s podniky, které na primární průzkum nereagovaly, za účelem stanovení zájmu o podporu mezi těmito subjekty. V rámci dodatečného průzkumu bylo osloveno 101 respondentů, přičemž 48 z nich projeví zájem o podporu z OP TAK, tzn. 47,5 % podniků.

V případě podniků, které nemají doposud zkušenosti s programy MPO, se projevil poměrně nízký zájem o podporu, pouze 16 % respondentů. Vzhledem k tomu, že lze předpokládat, že tito respondenti mají nízké povědomí o podobě a pravidlech programu, je vysoce pravděpodobné, že skutečný zájem o program u těchto podniků bude ještě nižší, v řádu jednotek procent. Pro zachování relevance zpracovávaných údajů jsou aktuální hypotézy stanoveny na základě výsledků průzkumu s podniky, které již v rámci OP PI nebo OP PIK žádaly o podporu, a které budou dle výsledků průzkumu majoritní skupinou žadatelů v následujícím programovém období.

Průběh realizace samotného průzkumu v podobě časové osy získaných odpovědí je uveden v následujícím grafu:

Graf 1: Průběh realizace průzkumu s jednotlivými cílovými skupinami

Zdroj: PROCES, 2019, vlastní zpracování

D: Skupinové diskuze (Focus Groups)

Focus Groups (dále jen FG) byly organizovány formou řízené diskuze zúčastněných osob pod vedením zkušeného moderátora z řešitelského týmu. Předem byl sestaven scénář, který efektivně pokrývá zkoumanou problematiku, výzkumné otázky byly sestaveny tak, aby byl získán dostatek informací ke splnění cíle výzkumu. Scénář byl sestaven na základě výsledků dotazníkového šetření (aktivita E1 a E2)¹⁷.

Skupinové rozhovory jsou obsahově zaměřeny na identifikaci bariér k získání podpory z operačních programů zaměřených na konkurenceschopnost. Výhodou skupinového rozhovoru je fakt, že při vzájemné diskuzi respondentů může dojít k odkrytí dalších důležitých informací, kterých by pravděpodobně nebylo dosaženo v případě klasického rozhovoru či dotazníkového šetření. Detaily realizovaných skupinových rozhovorů jsou uvedeny v následující tabulce:

Tabulka 2: Detaily realizace aktivity D: Skupinové diskuze

Aktivita:	Cílová skupina:	Počet rozhovorů:	Lokalizace:	Celkový počet účastníků
D1: Skupinové diskuze	Potenciální žadatelé podpory v rámci programu OP TAK	2	Praha Ostrava	12

¹⁷ Scénář skupinové diskuze je uveden v příloze č. 7.

E: Polostrukturované rozhovory

Byla využita metoda polostrukturovaných rozhovorů, která představuje diagnostickou techniku získání informací při přímé interakci s dotazovanými osobami. Rozhovor provedl zkušený tazatel zpracovatele na základě předem připraveného scénáře, schváleného zadavatelem. Osobní interakce navíc umožňuje otevření dalších relevantních témat. V rámci polostrukturovaných rozhovorů byly realizovány následující dílčí aktivity:

Tabulka 3: Dílčí kroky aktivity E: Polostrukturované rozhovory

Aktivita:	Počet rozhovorů:
E1: Rozhovory s potenciálními žadateli podpory v rámci OP TAK	Celkem bylo provedeno 55 rozhovorů, při současném splnění kvóty minimálně 5 rozhovorů v každém specifickém cíli.
E2: Rozhovory s věcnými garanty oblastí a zástupci implementační struktury OP	Byly provedeny telefonické polostrukturované rozhovory se zástupci implementace specifických cílů, finančních nástrojů a veřejné podpory, a věcnými garanty oblastí (celkem 17 rozhovorů).
E3: Rozhovory se zástupci krajů a měst	V každém kraji byl proveden 1 rozhovor, jako respondenti byli zvoleni krajsí RIS3 manažeři. Předmětem rozhovoru bylo nalezení průřezu mezi krajskými prioritami v oblasti podnikového výzkumu a vývoje a v oblasti rozvojových potřeb kraje a specifickými cíli OP TAK.

Pozn.: V rámci aktivity E2 byly za respondenty zvoleny osoby relevantní pro přípravu plánovaného programu OP TAK, oproti implementační struktuře OP PIK.

Okruhy otázek použité pro jednotlivé aktivity E jsou uvedeny v příloze č. 6.

F: Expertní panel

Nad rámec základního řešitelského týmu zpracovatele analýzy byl do realizace analýzy zapojen také širší expertní panel, který byl složen z expertů v oblastech relevantních pro řešenou problematiku. Cílem bylo do analýzy zapojit experty se zkušenostmi s různými oblastmi a pohledy na zkoumanou problematiku. Multidisciplinarita expertního panelu slouží k zajištění jeho validního hodnocení a vzetí v potaz relevantních faktorů ovlivňujících hodnocená kritéria. V rámci této platformy byli zapojeni experti z následujících institucí/subjektů:

1. Zástupci MPO
2. Zástupci Agentury pro podnikání a inovace
3. Zástupci podniků
4. Experti z vysokých škol
5. Svaz průmyslu a dopravy ČR
6. Zástupci tematicky zaměřených zastřešujících organizací relevantních k jednotlivým SC

V rámci této aktivity proběhly následující expertní panely:

Tabulka 4: Přehled realizovaných expertních panelů:

Zaměření panelu:	Počet účastníků:	Zúčastněné organizace:
<p>Expertní panel č. 1: Návrh závěrečné zprávy analýzy, se zaměřením na SC:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií ▪ SC 1.2: Využití přínosů digitalizace pro občany, podniky a vlády ▪ SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků ▪ SC 5.1: Zvýšení digitálního propojení 	26	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministerstvo průmyslu a obchodu ▪ Českomoravská záruční a rozvojová banka ▪ Svaz průmyslu a dopravy České republiky ▪ ČEZ, a.s. ▪ Agentura pro podnikání a inovace ▪ Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy ▪ AutoSAP Sdružení automobilového průmyslu ▪ Centrum pro přenos poznatků a technologií - Univerzita Karlova ▪ Škoda Auto a.s.
<p>Expertní panel č. 2: Návrh závěrečné zprávy analýzy, se zaměřením na SC:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ SC 3.1: Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti ▪ SC 3.2: Podpora energie z obnovitelných zdrojů ▪ SC 3.3: Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování na místní úrovni 	25	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministerstvo průmyslu a obchodu ▪ Česká Asociace provozovatelů lokálních distribučních soustav ▪ Zentiva, a.s. ▪ Český plynárenský svaz ▪ Šance pro budovy ▪ Komora obnovitelných zdrojů energie ▪ ČEZ, a.s. ▪ Agentura pro podnikání a inovace ▪ Net4Gas, s.r.o.
<p>Expertní panel č. 3: Návrh závěrečné zprávy analýzy, se zaměřením na SC:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ SC 3.4: Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění (podpora čisté mobility) ▪ SC 4.1: Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám (podpora průmyslového hospodaření s vodou) ▪ SC 4.2: Podpora přechodu k oběhovému hospodářství 	14	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministerstvo průmyslu a obchodu ▪ ČEZ, a.s. ▪ Agentura pro podnikání a inovace ▪ Zentiva, a.s. ▪ AutoSAP Sdružení automobilového průmyslu

2.2 Metodika stanovení absorpční kapacity OP TAK

Realizované aktivity uvedené výše byly využity ke stanovení absorpční kapacity OP TAK. Analýza proběhla dle metodiky a analytického designu v následujících etapách:

Etapa 1: Úvodní analytické práce:

V úvodu realizace analýzy byl proveden desk research relevantních strategických, koncepčních a legislativních dokumentů platných či připravovaných na úrovni České republiky a Evropské unie. Cílem analýzy bylo stanovit rámec pro navazující analytické aktivity a návrh absorpční kapacity tak, aby výsledky analýzy odpovídaly podmínkám a povinnostem stanoveným v rámci legislativy a koncepčních dokumentů. Na základě analýzy desk research byl v rámci vstupní zprávy stanoven finální analytický design pro navazující kroky realizace zakázky, včetně vytvoření dotazníků pro provedené šetření a scénářů pro realizované rozhovory. Zjištěné skutečnosti byly reflektovány po celou dobu realizace zakázky.

Součástí úvodních aktivit byla také matematicko-statistická analýza relevantních dat (například data týkající se čerpání podpory v rámci předchozích programů OP PI a OP PIK, data z rejstříku ekonomických subjektů ČSÚ, atd.) Výsledky těchto analýz byly použity jako jeden z podkladů pro návrh absorpční kapacity a jeho zdůvodnění v rámci navazujících etap realizace zakázky.

Etapa 2: Stanovení zájmu o podporu prostřednictvím dotazníkového šetření:

Prostřednictvím dotazníkového šetření zaměřeného na mapování absorpční kapacity byl zjištěn zájem o využití podpory ze strany potenciálních příjemců. V rámci OP PI a OP PIK žádalo o podporu celkem 15 548¹⁸ podnikatelských subjektů, příp. organizací pro výzkum a šíření znalostí (Základní soubor 1, dále jen ZS1). Po odstranění duplicit u kontaktních informací žadatelů, které existovaly u žadatelů, kteří si nechali projektovou žádost zpracovat externími poradenskými firmami, bylo v rámci dotazníkového šetření osloveno 11 811 subjektů se zkušenostmi s programy OP PI nebo OP PIK. Zároveň bylo osloveno 1 000 subjektů, které doposud o podporu v rámci programů OP PI a OP PIK nežádaly (Základní soubor 2, dále jen ZS2). Z tohoto průzkumu vzešly následující informace:

- V rámci šetření podniků, které již žádaly o podporu v OP PI nebo OP PIK, projevilo zájem o podporu 791 subjektů (Část výběrového souboru 1, dále jen VS1), a to v podobě projektů za celkovou částku uznatelných nákladů 29 261 979 695 CZK.
- Nad rámec plánovaného evaluačního designu bylo osloveno 101 subjektů (Výběrový soubor 2, dále jen VS2), které neodpověděly na dotazník, s otázkou, zda mají či nemají zájem o podporu z OP TAK. Výsledkem je informace, že 47,5 % podniků, které na dotazník nereagovaly, mají zájem o případnou podporu z OP TAK.
- V případě cílové skupiny podniků, které ve zmíněných programech doposud o podporu nežádaly, projevilo zájem o podporu z OP TAK pouze 16 %. Reálný zájem o podporu však zpracovatel odhaduje daleko nižší, jelikož mezi respondenty bylo při průzkumu patrné téměř nulové povědomí o programech podpory, a zájem byl zpracovatelem vyhodnocen jako potenciální vzhledem k neznalosti obsahu a pravidel programu, což bylo dále ověřeno tazatelem. Vzhledem k tomuto zjištění nebyla tato cílová skupina do výpočtu dále zahrnuta.

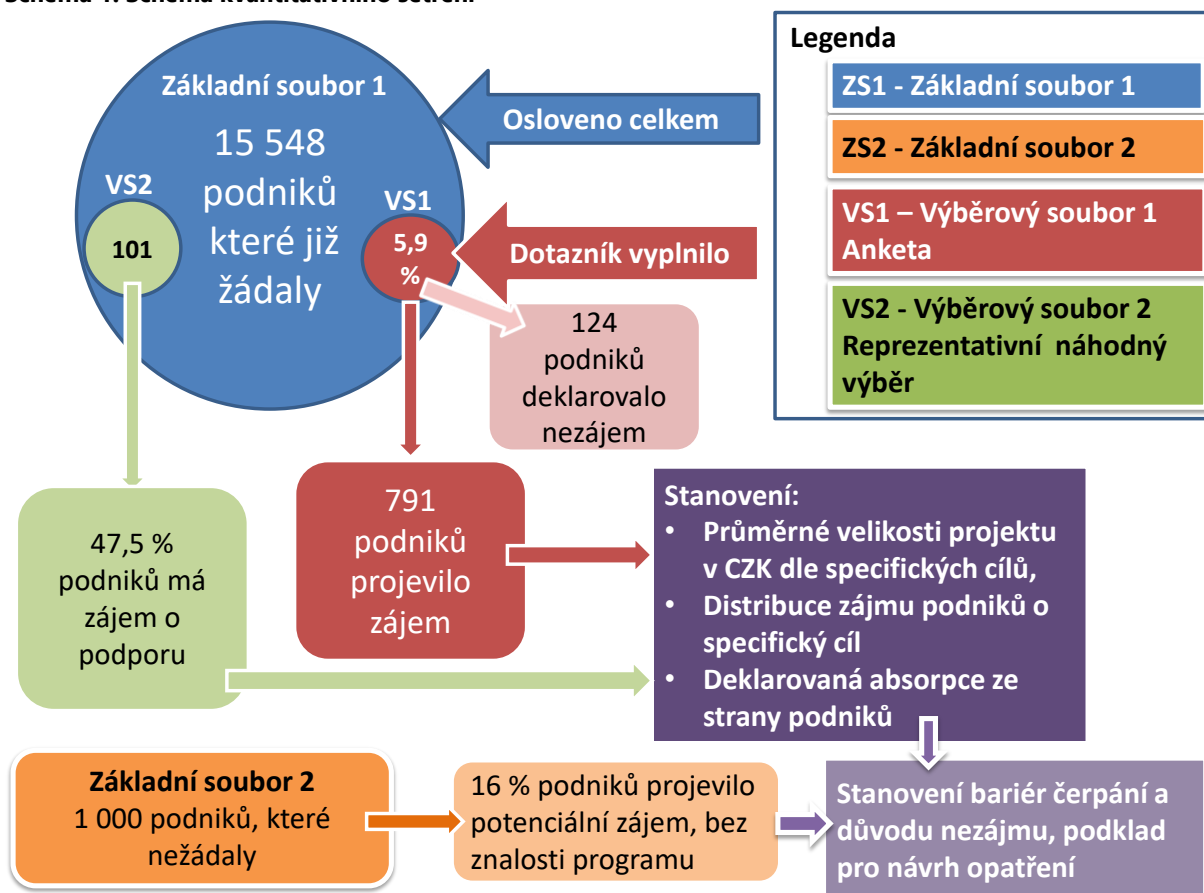
Z prvního postupového kroku byla stanovena pro jednotlivé specifické cíle průměrná velikost celkových nákladů projektů v CZK po odstranění extrémních hodnot identifikovaných při statistickém vyhodnocení. Dále byl stanoven počet potenciálních projektů a deklarovaná absorpce ze strany podniků, které odpověděly na průzkum, viz tabulka č. 12.

---

¹⁸ Při výpočtu byly odstraněny duplicity, tzn. každé IČ bylo zahrnuto právě jednou.

Schéma 1: Schéma kvantitativního šetření

Zdroj: PROCES, 2020, vlastní zpracování

Etapa 3: Přepočítání dat vzhledem ke struktuře podnikatelských subjektů, které žádaly o podporu v předchozích programech:

Výsledky z výběrových souborů byly přepočteny vzhledem k základnímu souborům. Při výpočtu byly využity následující úvahy:

- O podporu bude žádat 47,5 % z podniků, které neodpověděly na dotazník (VS2). Tato hodnota vzešla z realizace dodatečného průzkumu mezi podniky, které na dotazník neodpověděly, viz etapa 2.
- Podniky, které neodpověděly na dotazník a mají zájem o podporu, budou žádat o projekty s finančním rozsahem odpovídajícím průměrné velikosti projektu ve SC, která je výsledkem dotazníkového šetření.
- Tyto podniky budou žádat o podporu ve specifických cílech podle % zastoupení získaného prostřednictvím dotazníkového šetření, viz tabulka č. 12.

Na základě výše uvedených úvah byl stanoven předpokládaný počet projektů v jednotlivých specifických cílech, a prostřednictvím průměrné velikosti projektu byl vypočten bodový odhad financí v hodnotě 222,3 mld. CZK, které jsou součtem celkových nákladů všech potenciálně podaných projektů. Výsledky této etapy jsou uvedeny v tabulce č. 13.

Etapa 4: Přepočítání na příspěvek EFRR dle předpokládané míry podpory u jednotlivých SC:

Na základě tematické podobnosti podpořených aktivit ve specifických cílech, resp. programech podpory OP PIK a specifických cílech OP TAK (analýza tematické podobnosti je uvedena v tabulce č. 9) byly stanoveny odhady míry podpory pro jednotlivé specifické cíle OP TAK. Tyto míry podpory byly poté

využity pro vypočtení absorpční kapacity v podobě příspěvku EFRR, který činí v rámci bodového odhadu 104,4 mld. CZK. Výsledek této etapy analýzy je uveden v tabulce č. 14, a představuje objem financí z EFRR, o který budou potenciální příjemci žádat v rámci všech podaných žádostí o podporu. K tomuto výsledku byly také statisticky stanoveny dolní a horní intervaly absorpční kapacity, použitím 80% intervalu spolehlivosti pro střední hodnotu, podle následujícího vzorce:

$$\bar{x} \pm 1,28 \frac{\sigma}{\sqrt{n}}$$

Etapa č. 5: Korekce stanovené absorpční kapacity

Jelikož nelze předpokládat, že všechny podané žádosti o podporu budou schváleny k podpoře a proplacení, je v analýze provedena korekce na základě zkušeností s čerpáním v rámci programu OP PIK v předchozím období. Při stanovení korekce se vycházelo z následujících úvah:

- Míra úspěšnosti podaných žádostí v jednotlivých specifických cílech OP TAK bude stejná jako míra úspěšnosti v rámci OP PIK (určená na základě již zmíněné tematické podobnosti).
- Jelikož data stanovená v rámci Etapy 4 představují všechny potenciálně podané žádosti v programu OP TAK, je nutné jako srovnávací základnu využít objem všech podaných žádostí v rámci OP PIK.

V souladu s výše uvedenými skutečnostmi byl stanoven koeficient korekce jako podíl zaregistrovaných žádostí (tzn. ukončené projekty, projekty, které byly již proplaceny; projekty, které mají právní akt; projekty, které mohou být ještě potenciálně schváleny k podpoře) a celkového finančního objemu všech podaných žádostí, viz tabulka v Příloze č. 2.

Takto získaný koeficient byl pak využit ke korekci návrhu absorpční kapacity z etapy 4. Výsledky této analýzy jsou uvedeny v tabulce č. 15. Vzhledem k tomu, že úspěšnost podaných žádostí může být proměnlivá a její zvýšení je cílem řešení bariér programu, má přepočtený koeficient informativní charakter a analýza předkládá jako hlavní výsledek absorpční kapacitu hodnoty bez korekce, jakožto objem financí, o které budou potenciální příjemci žádat.

Etapa č. 6: Doplnění financí pro Technickou pomoc OP TAK:

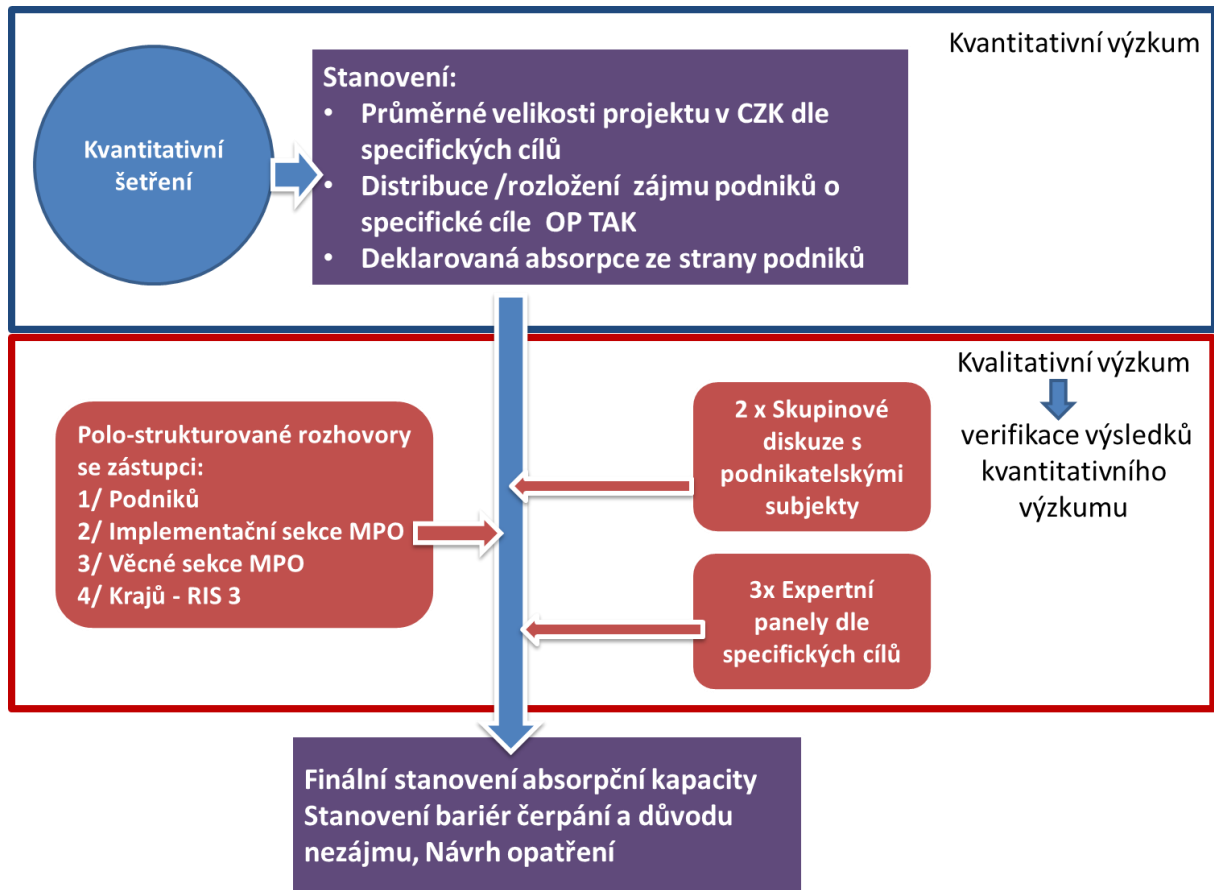
Na základě zkušeností s realizací programu OP PI, OP PIK, rozhovorů s implementací a věcnými gestory MPO a pravidel uvedených v návrhu nařízení o EFRR, byla hodnota alokace Technické pomoci stanovena na 3,5 % celkové alokace programu OP TAK. Alokace v této výši byla doplněna k návrhu absorpční kapacity, celková výše absorpční kapacity včetně technické pomoci činí v rámci bodového odhadu 108,2 mld. CZK, podrobnější informace jsou uvedeny v tabulce č. 16 této studie.

Etapa č. 7: Stanovení doporučené absorpční kapacity na základě realizovaných kvalitativních metod, identifikace bariér a jejich řešení:

Vypočtené hodnoty absorpční kapacity byly verifikovány prostřednictvím realizovaných kvalitativních metod. Z výstupů skupinových rozhovorů, polostrukturovaných rozhovorů a expertních panelů zpracovatel identifikoval závěry, v rámci kterých byly identifikovány bariéry snižující potenciál čerpání podpory v rámci jednotlivých specifických cílů. Na jejich základě bylo vytvořeno doporučení pro stanovení alokace pro jednotlivé specifické cíle blíže dolní či horní hranici vypočteného intervalu. Tyto závěry jsou uvedeny v podobě textové interpretace v rámci kapitoly č. 4 společně s možnostmi alternativního financování ke každému specifickému cíli OP TAK.

Zpracovatel na základě zjištění získaných v analýze a na základě kvalitativních výzkumných metod navrhl sadu doporučení jako reakci na zjištěné bariéry. Cílem navržených opatření je maximalizace potenciálu čerpání podpory z OP TAK, a zajištění efektivního průběhu programu v rámci celé délky jeho implementace.

Schéma 2: Schéma kvalitativního šetření

Zdroj: PROCES, 2020, vlastní zpracování

3. Vyhodnocení analytických otázek

3.1 Naplnění absorpční kapacity v předchozích programových obdobích

3.1.1 Vyhodnocení analytické otázky

Tabulka 5: Vyhodnocení AO1

Celé znění analytické otázky:	Do jaké míry byla naplněna plánovaná absorpční kapacita v současném a minulém programovém období (tj. 2014 – 2020 a 2007 – 2013)? Očekávání vs. realita.
Odpověď na analytickou otázku:	V případě Operačního programu Podnikání a Inovace 2007 – 2013 došlo k vyčerpání cca 96 % alokace programu. Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost je stále v období své implementace, i přesto se již dají identifikovat faktory negativně ovlivňující čerpání podpory. Z dostupných dat je však patrné riziko, že stanovená alokace programu nebude v některých specifických cílech vyčerpána. Konkrétní příčiny snižující plánovanou absorpci jsou identifikovány u jednotlivých SC i u celého OP PIK obecně v tabulce č. 7 a v doprovodném textu.
Zdůvodnění odpovědi:	Absorpční kapacita OP PI byla řešena v roce 2009, tzn. v období implementace programu, přičemž skutečné čerpání splnilo předpoklad uvedený v analýze absorpční kapacity. Na úrovni jednotlivých specifických cílů byly patrné rozdíly ve skutečném čerpání a stanovené alokaci, přičemž k největšímu rozdílu došlo v prioritní ose 1, kde bylo vyčerpáno pouze cca 55 % plánované alokace. Z celkového pohledu absolutní hodnoty však není rozdíl příliš významný, jelikož alokace PO 1 byla mnohonásobně menší než v ostatních PO. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem a velkému časovému odstupu od implementace programu považuje analytický tým skutečnosti vyplývající z analýzy čerpání OP PI za skutečnosti s nízkou relevancí pro absorpční kapacitu OP TAK a v rámci dalších analytických kroků tak nebyly použity. Pro korekci absorpční kapacity OP TAK (viz AO 2) jsou použity především výstupy z analýzy čerpání OP PIK, ačkoliv přístup naráží na limity z důvodu stále probíhající implementace programu. Vzhledem k nastavenému analytickému designu analytický tým zvolil za nevhodnější přístup srovnání aktuálního potenciálu čerpání (projekty v administraci ¹⁹) s celkovou poptávkou po podpoře ze strany žadatelů (součet finančních prostředků v rámci všech podaných projektových žádostí). Na základě aktuálních dat lze předpokládat, že cca 58 % poptávky podpory bude skutečně podpořeno. Tento podíl je stanoven na úrovni jednotlivých specifických cílů a na základě vzájemných vazeb ve formě tematické podobnosti podporovaných aktivit mezi specifickými cíli OP PIK a OP TAK, slouží ke korekci poptávky podpory OP TAK stanovené prostřednictvím průzkumu s potenciálními žadateli. V rámci analýzy čerpání OP PIK byl identifikován značný zájem o podporu především ve specifických cílech zaměřených na zvyšování inovační výkonnosti podniků, zvyšování intenzity a účinnosti spolupráce ve výzkumu vývoji a inovacích, zvyšování konkurenceschopnosti nových a rozvojových MSP a zvyšování podílu energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné

¹⁹ Do projektů v administraci jsou zařazeny žádosti o podporu v procesu hodnocení a výběru projektů, projekty v realizaci, projekty s proplacenými finančními prostředky a ukončené projekty.

	spotřebě ČR (tzn. SC 1.1, 1.2, 2.1 a 3.1 OP PIK), což bylo dále reflektováno při návrhu absorpční kapacity OP TAK u specifických cílů s tematicky podobnými podporovanými aktivitami (zájem o aktivity v těchto SC přetrvává již z programu OP PI, kde zájem výrazně převyšoval alokaci programu ve všech SC s výjimkou poradenských a marketingových služeb).
--	--

3.1.2 Podklady a východiska pro vyhodnocení analytické otázky

V rámci Operačního programu Podnikání a Inovace 2007 – 2013 došlo k vyčerpání celkové alokace programu z více než 96 %, zároveň byl v tomto období vysoký zájem o podporu ze strany potenciálních příjemců, kdy částka požadovaná v rámci všech podaných žádostí představovala téměř trojnásobek stanovené alokace programu (viz tabulka č. 6). Analýza absorpční kapacity²⁰ tohoto programu byla provedena v roce 2009, tzn. již v průběhu implementace programu, a předpokládala vyčerpání alokace z 95,9%. Skutečné čerpání OP PI tak splnilo očekávání stanovené analýzou absorpční kapacity, rozdíly lze však sledovat na úrovni jednotlivých prioritních os. Analýza předpokládala vyčerpání alokace všech prioritních os na 100 %, s výjimkou prioritní osy 5 Prostředí pro podnikání a inovace, kde bylo očekáváno čerpání pod úrovní 90 %. Ve skutečnosti byly nad 90 % vyčerpány prostředky ze všech prioritních os, s výjimkou PO1, u které bylo vyčerpáno pouze necelých 55 %. Tento deficit však z celkového pohledu neznamenal velký rozdíl, vzhledem k nízké absolutní alokaci pro tuto prioritní osu. Z této situace lze však vyvodit cca dvojnásobné nadhodnocení absorpční kapacity v OP PI pro aktivity zaměřené na podporu vzniku firem prostřednictvím finančních nástrojů, které byly čerpány v mnohem nižší míře, než bylo odhadováno, a to především z důvodu malých zkušeností s tímto typem podpory, kdy žadatelé preferovali dotační podporu a hledali jiné možnosti financování. Proto toto nadhodnocení nebylo aplikováno do současné situace s finančními nástroji, jelikož v průběhu dalšího programového období došlo ke změnám v přístupu příjemců k finančním nástrojům, které se projevily v čerpání v rámci OP PIK (např. posun ve zkušenostech příjemců s finančními nástroji a vyšší důvěra v tento typ podpory). Zároveň dojde k dalším změnám v nastavení finančních nástrojů v rámci OP TAK, zejména z pohledu možnosti zavedení podpory prostřednictvím kombinace finančních nástrojů a dotace, což povede ke zvýšení jejich atraktivity u potenciálních příjemců.

²⁰ Berman Group – služby ekonomického rozvoje, s.r.o., 2009, Hodnocení absorpční kapacity Operačního programu Podnikání a Inovace 2007 – 2013 ve vztahu k cílovým skupinám.

Tabulka 6: Čerpání podpory v rámci OP Podnikání a inovace 2007 – 2013

Specifický cíl	Prioritní osa	Požadované finance v rámci všech žádostí o podporu - příspěvek EFRR (CZK)	Alokace (CZK)	Proplacené způsobilé výdaje (CZK)	Míra využití alokace (%)
Zvyšovat motivaci k zahájení podnikání, zintenzivnit aktivitu malých a středních podniků a vytvářet podmínky pro využití nových finančních nástrojů pro zahájení podnikání	1. Vznik firem	94 571 896,25	96 034 181,14	52 590 899,59	54,76%
Zvýšit konkurenceschopnost podniků zaváděním nových výrobních technologií, zintenzivnit rozvoj informačních a komunikačních technologií a služeb pro podnikání.	2. Rozvoj firem	62 280 982 396,78	32 922 952 460,66	33 180 892 190,36	100,78%
Zvýšit účinnost užití energií v průmyslu a využití obnovitelných, případně i druhotných zdrojů energie (vyjma podpory spaloven)	3. Efektivní energie	43 667 756 000,00	10 385 032 640,34	9 929 677 057,16	95,62%
Posílit inovační aktivity podniků (zavádění inovací technologií, výrobků a služeb)	4. Inovace	97 099 426 000,00	30 132 373 572,06	27 610 067 773,94	91,63%
Povzbudit spolupráci sektoru průmyslu se subjekty z oblasti výzkumu a vývoje, zkvalitnit infrastrukturu pro průmyslový výzkum, technologický vývoj a inovace, zefektivnit využití lidského potenciálu v průmyslu a zkvalitnit podnikatelskou infrastrukturu	5. Prostředí pro podnikání a inovace	69 424 774 000,00	24 502 316 718,22	23 773 651 728,36	97,03%
Zintenzivnit rozvoj poradenských a informačních služeb pro podnikání	6. Služby pro rozvoj podnikání	1 769 541 157,00	1 876 470 910,80	1 778 716 544,71	94,79%
Celkem za SC (PO) 1 - 6		274 337 051 450,03	99 915 180 483,22	96 325 596 194,12	96,41%

Zdroj: PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o., 2018, Ex post hodnocení Operačního programu Podnikání a inovace 2007 – 2013.

Vyhodnocení skutečného čerpání Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020 je ovlivněno faktem, že v době tvorby této analýzy stále probíhá jeho implementace. Aktuální data ukazují čerpání financí pod úroveň alokace programu OP PIK, poptávka po podpoře ze strany potenciálních příjemců však stanovenou alokaci převyšuje (konkrétní data o čerpání programu OP PIK 2014-2020 jsou uvedena v příloze č. 2). Aktuální hodnota čerpání předpokládané alokace prostředků v rámci OP PIK je však ovlivněna řadou faktorů. Identifikované bariéry, vztažené k jednotlivým SC OP PIK, jsou uvedeny v následující tabulce:

Tabulka 7: Přehled bariér, které negativně ovlivňují čerpání podpory v rámci OP PIK 2014 – 2020

Specifický cíl OP PIK	Faktory negativně ovlivňující čerpání podpory OP PIK
SC 1.1 Zvýšit inovační výkonnost podniků	Nízká odborná kapacita podniků, nedostatek odborně kvalifikovaných pracovníků. Vysoké vstupní náklady na zavádění nových produktů a služeb. Externí vlivy na domácích a globálních trzích. Konzervativnost českého trhu v podobě preference zahraničních produktů ze strany koncových uživatelů.
SC 1.2 Zvýšit intenzitu a účinnost spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích	Odstoupení příjemců od projektů v oblasti inovačních sítí vzhledem k finančním rizikům spojeným s nenaplněním plánované kapacity z důvodu nezájmu uživatelů a neexistence kvalifikované pracovní síly. Problematická spolupráce mezi některými podniky a výzkumnými organizacemi vedoucí k prodlužování trvání projektů a nenaplnění specifických cílů, s konečným důsledkem ztráty motivace k zapojení do další podobné spolupráce. Nedostatečný prostor výzkumných organizací k zapojení do spolupráce s podniky vzhledem k zapojení do výzkumných aktivit v rámci jiných nástrojů (např. OP VVV). Nízký strop maximální finanční podpory v rámci inovačních voucherů.
SC 2.1 Zvýšit konkurenceschopnost začínajících a rozvojových MSP	Nízká odborná kapacita podniků, nedostatek odborně kvalifikovaných pracovníků. Vysoké vstupní náklady na zavádění nových produktů a služeb. Externí vlivy na domácích a globálních trzích.
SC 2.2 Zvýšit internacionalizaci malých a středních podniků	Nedostatečná odborná kvalifikace pracovníků včetně jazykových bariér. Absence konkurenceschopných produktů s potenciálem rozšíření na nové trhy prostřednictvím marketingových aktivit.
SC 2.3 Zvýšit využitelnost infrastruktury pro podnikání	Nedostatečná odborná kapacita, know how a finanční zdroje k zajištění externích zpracovatelů vedoucí k nižšímu zájmu o podporu a vysoké chybovosti v případě podaných projektových žádostí.
SC 2.4 Zvýšit kapacitu pro odborné vzdělávání v MSP	Nedostatečná odborná kapacita, know how a finanční zdroje k zajištění externích zpracovatelů vedoucí k nižšímu zájmu o podporu a vysoké chybovosti v případě podaných projektových žádostí.
SC 3.1 Zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě ČR	Vysoká finanční náročnost primárních finančních nákladů a riziko zvýšených provozních nákladů. Náročnost investičních projektů, včetně složitosti potřebných souvisejících povolení. Nemožnost podpory provozních nákladů. Existence nákladů spojených s realizací projektů, které jsou prostřednictvím pravidel operačního programu vyřazeny ze způsobilých výdajů. Nízká atraktivita obnovitelných zdrojů u případných potenciálních koncových uživatelů.

Specifický cíl OP PIK	Faktory negativně ovlivňující čerpání podpory OP PIK
SC 3.2 Zvýšit energetickou účinnost podnikatelského sektoru	Nemožnost podpory subjektů činných v obchodování s emisními povolenkami. Omezení podpory pro velké podniky. Vysoká náročnost požadovaných informací nutných k doložení v rámci žádostí o podporu, nemožnost doložení některého typu informací v době podání projektové žádosti vzhledem k povaze a obtížnosti projektů a rychlým technologickým změnám v podporované oblasti.
SC 3.3 Zvýšit aplikaci prvků inteligentních sítí v distribučních soustavách	Nízký zájem ze strany regulovaných distribučních soustav, primárně z důvodu vlivu dotací na regulované výnosy, včetně nejistoty ohledně dalšího regulačního období.
SC 3.4 Uplatnit inovativní nízkouhlíkové technologie v oblasti nakládání energií a při využívání druhotných surovin	Časové zpoždění zahájení implementace programů podpory. Složitá a časově náročná realizace projektů v energetice. Limit finanční alokace určené pro velké podniky. Nedostatečně motivující veřejná podpora, nevyhovující systém blokovaných výjimek.
SC 3.5 Zvýšit účinnost soustav zásobování teplem	Složitá a časově náročná realizace projektů v energetice. Vysoká finanční náročnost primárních finančních nákladů a riziko zvýšených provozních nákladů. Vysoká technologická náročnost splnění cílových parametrů pro splnění podmínek výzev. Limit finanční alokace určené pro velké podniky.
SC 3.6 Posílit energetickou bezpečnost přenosové soustavy	Složitá a časově náročná realizace projektů v energetice. Vysoká finanční náročnost primárních finančních nákladů a riziko zvýšených provozních nákladů. Limit finanční alokace určené pro velké podniky.
SC 4.1 Zvětšit pokrytí vysokorychlostním přístupem k internetu	Pozdní vyhlášení prvních výzev v důsledku dlouhotrvajícího nastavení Národního plánu rozvoje sítí nové generace. Nevhodné nastavení první vyhlášené výzvy z hlediska technických parametrů a podmínek výzvy, s důsledkem velmi nízkého zájmu o podporu ze strany potenciálních příjemců.
SC 4.2 Zvýšit využití potenciálu ICT sektoru pro konkurenceschopnost ekonomiky	Odstupování žadatelů od projektů v důsledku změn a povinných dodatků podmínek řešení projektu. Nízká odborná kapacita podniků, nedostatek odborně kvalifikovaných pracovníků. Podmínka počtu nově vzniklých pracovních pozic vyššího než počet pozic dotovaných z podpory.

Zdroj: Deloitte, a.s., 2019, Výsledková evaluace specifického cíle 1.1 OP PIK

PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o., 2019, Výsledková evaluace specifického cíle 1.2 OP PIK

Asociace pro evropské fondy, z.s. 2019, Výsledková evaluace specifických cílů 2.1 a 2.2 OP PIK.

HaskoningDHV Czech Republic, spol. s r.o., 2019, Výsledková evaluace specifických cílů 2.3 a 2.4 OP PIK.

Asociace pro evropské fondy, z.s., 2019, Výsledková evaluace specifických cílů 3.1, 3.2 a 3.4 OP PIK.

Asociace pro evropské fondy, z.s., 2019, Výsledková evaluace specifických cílů 3.5, 3.6 a 4.2 OP PIK.

Nad rámec výše uvedených faktorů existuje také řada bariér, která obecně ovlivňuje čerpání v rámci všech specifických cílů programů. Bližší informace jsou uvedeny v rámci analytické otázky AO4.

Pro účely korelace výsledků dotazníkového šetření provedeného v této analýze je důležitý zejména fakt, jaký objem prostředků požadovaných v podaných projektových žádostech je relevantní k proplacení. Vyhodnocení je tak provedeno prostřednictvím srovnání prostředků administrovaných projektů s celkovým objemem financí, které žadatelé požadovali v rámci všech podaných žádostí. Z níže uvedené tabulky vyplývá, že program v rámci podpory poskytne cca 58 % financí požadovaných v projektových žádostech, přičemž tento podíl se liší v jednotlivých specifických cílech.

Tabulka 8: Podíl potenciálně vyčerpaných prostředků vzhledem k objemu financí požadovaných v rámci všech podaných žádostí

Specifický cíl OP PIK	Celkem podané žádosti o podporu (CZK, příspěvek ERDF)	Administrované žádosti o podporu (CZK, příspěvek ERDF)*	Podíl (%)
	a	b	c = b/a
SC 1.1 Zvýšit inovační výkonnost podniků	47 989 854 885	24 404 997 954	50,9%
SC 1.2 Zvýšit intenzitu a účinnost spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích	7 134 825 468	3 720 267 603	52,1%
Celkem PO1	55 124 680 353	28 125 265 557	51,0%
SC 2.1 Zvýšit konkurenceschopnost začínajících a rozvojových MSP	12 823 414 574	7 516 664 264	58,6%
SC 2.2 Zvýšit internacionalizaci malých a středních podniků	1 908 707 622	1 641 818 612	86,0%
SC 2.3 Zvýšit využitelnost infrastruktury pro podnikání	11 129 945 312	4 576 304 630	41,1%
SC 2.4 Zvýšit kapacitu pro odborné vzdělávání v MSP	916 138 184	278 793 455	30,4%
Celkem PO2	26 778 205 691	14 013 580 962	52,3%
SC 3.1 Zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě ČR	1 414 966 033	972 537 443	68,7%
SC 3.2 Zvýšit energetickou účinnost podnikatelského sektoru	16 669 913 643	11 670 250 289	70,0%
SC 3.3 Zvýšit aplikaci prvků inteligentních sítí v distribučních soustavách	339 680 317	157 519 344	46,4%
SC 3.4 Uplatnit inovativní nízkouhlíkové technologie v oblasti nakládání energií a při využívání druhotných surovin	2 591 280 500	1 345 242 312	51,9%
SC 3.5 Zvýšit účinnost soustav zásobování teplem	3 130 334 994	2 605 700 418	83,2%
SC 3.6 Posílit energetickou bezpečnost přenosové soustavy	5 192 780 261	4 724 765 572	91,0%
Celkem PO3	29 338 955 748	21 476 015 377	73,2%
SC 4.1 Zvětšit pokrytí vysokorychlostním přístupem k internetu	1 158 286 922	1 013 411 667	87,5%
SC 4.2 Zvýšit využití potenciálu ICT sektoru pro konkurenceschopnost ekonomiky	8 711 899 861	5 701 869 252	65,4%
Celkem PO4	9 870 186 783	6 715 280 919	68,0%
Celkem OP PIK 2014-2020	121 112 028 575	70 330 142 815	58,1%

Zdroj: MPO, 2019, Přehled čerpání OP PIK; datový soubor MS2014+; stav k 9. 12. 2019.

Pozn.: V případě SC 2.1 není do výpočtu zařazena podpora prostřednictvím finančních nástrojů. Tato podpora není zařazena z toho důvodu, že není známo, jak velký podíl podpory bude v rámci OP TAK řešen prostřednictvím finančních nástrojů, a nelze je tak využít k následné korekci při přenosu informace z OP PIK do OP TAK, jelikož není známo, jak velkou část podpory v rámci SC ovlivní. Finanční nástroje tvoří požadovanou podporu 5 800 mil. CZK a administrované žádosti o objemu 4 844 mil. CZK.

Pozn.: * V rámci sloupce administrované žádosti jsou uvedeny žádosti o podporu v procesu hodnocení a výběru projektů, projekty v realizaci, ukončené projekty a projekty s proplacenými finančními prostředky.

Rozšířená verze tabulky je uvedena v příloze č. 2.

Výše uvedené podíly relevantních prostředků vzhledem k objemu požadovaných financí jsou v navazujících částech analýzy využity ke korekci absorpční kapacity OP TAK, tzn., že vypočtené podíly v tabulce č. 8 byly vstupem pro stanovení koeficientu korekce pro odhad skutečného čerpání absorpční kapacity OP TAK. Finální velikost tohoto koeficientu byla stanovena na základě výstupů z expertního panelu a polostrukturovaných rozhovorů, původní hodnoty byly upraveny, většinou mírně navýšeny, na základě zkušeností implementační a věcné gesce MPO. Konkrétní koeficienty na přepočtení absorpční kapacity jsou stanoveny na základě vzájemných tematických vazeb specifických cílů programů OP TAK a OP PIK, viz následující tabulka:

Tabulka 9: Vazby mezi specifickými cíli OP TAK a specifickými cíli a programy podpory OP PIK

Specifické cíle OP TAK	Specifické cíle (programy podpory) OP PIK <i>(s vazbou na SC OP TAK)</i>	Koeficient korekce pro odhad skutečného čerpání absorpční kapacity OP TAK
SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií	SC 1.1: Aplikace Inovace Potenciál Spolupráce SC 1.2: Inovační vouchery Partnerství znalostního transferu Služby infrastruktury Proof of Concept	60 %
SC 1.2: Využití přínosů digitalizace pro občany, podniky a vlády	SC 4.2: ICT a sdílené služby	70 %
SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků	SC 2.1: Expanze (FN)* Poradenství Technologie Rizikový kapitál (FN) SC 2.2: Marketing SC 2.3: Nemovitosti	60 %
SC 3.1: Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti	SC 3.2: Úspory energie SC 3.4 Nízkouhlíkové technologie (oblast akumulace energie) SC 3.5 Úspory energie v SZT	70 %
SC 3.2: Podpora energie z obnovitelných zdrojů	SC 3.1: Obnovitelné zdroje energie	70 %
SC 3.3: Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování na místní úrovni	SC 3.3: Smart Grids I SC 3.6: Smart Grids II	90 %

Specifické cíle OP TAK	Specifické cíle (programy podpory) OP PIK <i>(s vazbou na SC OP TAK)</i>	Koeficient korekce pro odhad skutečného čerpání absorpční kapacity OP TAK
SC 3.4: Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění (podpora čisté mobility)	SC 3.4 Nízkouhlíkové technologie (pouze výzvy zaměřené na elektromobilitu)	50 %
SC 4.1: Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám (podpora průmyslového hospodaření s vodou)	-	60 %
SC 4.2: Podpora přechodu k oběhovému hospodářství	SC 3.4 Nízkouhlíkové technologie (pouze výzvy na druhotné suroviny)	60 %
SC 5.1: Zvýšení digitálního propojení	SC 4.1 Vysokorychlostní internet	90 %

Zdroj: PROCES, 2019, vlastní zpracování.

MPO, 2019, Přehled čerpání OP PIK; datový soubor MS2014+; stav k 9. 12. 2019.

Pozn.: FN – Podpora byla poskytována prostřednictvím finančních nástrojů.

Hodnota koeficientu je vypočtena na základě zkušeností z programu OP PIK, a to srovnáním celkového množství finančních prostředků požadovaných v rámci všech podaných žádostí o podporu a součtu finančních prostředků identifikovaných v rámci projektů v administraci ke dni realizace analýzy (tzn. projektů v hodnocícím procesu, projekty s právním aktem a ukončené projekty s proplacenou podporou). Finální koeficienty za jednotlivé specifické cíle byly po výpočtu upraveny expertním odhadem na základě skutečností získaných kvalitativními metodami (polostrukturované rozhovory se zástupci implementační sekce a věcnými gestory MPO a realizované expertní panely).

Vazba mezi SC programů OP PIK a OP TAK je stanovena expertním týmem na základě shody aktivit podpořených v rámci programů, případně na základě obsahové podobnosti specifického cíle i v případě, že podpořené aktivity nejsou 100% identické.

* V případě SC 4.1 OP TAK je pro korekci využit průměrný koeficient za celý program, vzhledem k neexistující vazbě mezi OP PIK a OP TAK.

3.2 Očekávání absorpční kapacity v období 2021 – 2027

3.2.1 Vyhodnocení analytické otázky

Tabulka 10: Vyhodnocení AO2

Celé znění analytické otázky:	<p>Jaké je očekávání absorpční kapacity v budoucím programovém období 2021 – 2027 za jednotlivé oblasti podpory/specifické cíle, resp. do jaké míry je o podporu v dané oblasti zájem ze strany různých typů příjemců (MSP a v relevantních oblastech i velké podniky, resp. MidCaps)?</p> <p>Hodnotí se, zda již jsou nastíněny základní směry, kterými se příjemci chtějí ubírat.</p> <p>Rovněž bude rámcově zhodnocena poptávka dle rozdělení na nenávratnou (granty) a návratnou (finanční nástroje) formu podpory.</p>
Odpověď na analytickou otázku:	<p>Na základě výsledků analytických prací lze předpokládat zájem ze strany potenciálních žadatelů v podobě projektů za celkovou sumu 222,3 mld. CZK. Tato částka po provedení korekcí na základě odhadu předpokládané míry podpory v jednotlivých specifických cílech představuje požadavek na podporu z OP TAK ve výši 108,2 mld. CZK (vč. technické pomoci), přičemž jsou pro absorpční kapacitu stanoveny potenciální intervaly (horní a dolní). Většina zájmu je koncentrována v malých a středních podnicích, výjimkou jsou specifické cíle zaměřené na oblast energetické účinnosti (SC 3.1), rozvoje inteligentních energetických systémů (SC 3.3) či podpory průmyslového hospodaření s vodou (SC 4.1), kde převažuje zájem o podporu ze strany velkých podniků, jelikož se jedná o velké investiční projekty.</p> <p>V září 2019 MMR-NOK zveřejnil model rozdělení 75 % finančních prostředků EFRR v rámci ČR, přičemž programu OP TAK bylo přiřazeno 2,82 mld. EUR, tedy 72,3 mld. CZK²¹. Vzhledem k tomu, že stanovená absorpční kapacita tuto částku převyšuje, je zcela žádoucí uvažovat o navýšení podílu prostředků alokovaných pro OP TAK.</p> <p>Značný zájem o podporu v konkrétních specifických cílech OP TAK naznačuje, že podniky jsou si vědomy svých aktuálních a budoucích potřeb. Zároveň výsledky navazující AO3 ohledně připravenosti projektů dokazují, že jsou známy směry, kterými se chtějí potenciální příjemci ubírat.</p> <p>Z analýzy vyplývá, že podpora prostřednictvím finančních nástrojů výrazně sníží zájem ze strany potenciálních příjemců. Pouze čtvrtina potenciálních příjemců by svůj projekt realizovala prostřednictvím této možnosti, ostatní by finance buď získali jinde, nebo by svůj projekt nerealizovali vůbec. Potenciál navýšení motivace k využití finančních nástrojů pak spočívá v jejich kombinaci s dotací.</p>
Zdůvodnění odpovědi:	<p>Deklarovaná absorpční kapacita byla sestavena na základě provedeného průzkumu s potenciálními příjemci, do kterého byly zapojeny podnikatelské subjekty a organizace pro výzkum a šíření znalostí, které žádaly o podporu v rámci OP PI a/nebo OP PIK, a mají tak s tímto typem programu zkušenosti. Informace získané od vzorku respondentů byly přepočteny vzhledem k základnímu souboru potenciálních příjemců podpory, poté byly na výsledky aplikovány korekce v souvislosti s předpokládanou výší podpory a úspěšností projektových žádostí v rámci jednotlivých SC. Postup výpočtu je zobrazen v tabulkách včetně textové interpretace v dalších částech této kapitoly. Kvantitativní analýzy byly doplněny také kvalitativními metodami prostřednictvím přímého kontaktu s širokou skupinou zainteresovaných</p>

²¹ Částka přepočtena dle kurzu 1 EUR = 25,635 CZK. Tento kurz byl použit pro přepočty v rámci Modelu rozdělení alokace pro ČR v programovém období 2021–2027 mezi operační programy, který vypracoval MMR-NOK ke dni 24. 9. 2019, a je použit pro všechny přepočty mezi CZK a EUR v rámci této analýzy.

	<p>osob – potenciálních žadatelů, zástupců krajů, členů implementační struktury a garantů programů podpory, zástupců věcně příslušných gestorů, relevantních externích expertů apod. V kombinaci tohoto přístupu s dostupnými zkušenostmi z předchozích programů a informacemi z dalších relevantních dokumentů byly provedené výpočty expertně upraveny na finální návrh intervalu absorpční kapacity včetně doporučení na zacílení kapacity v rámci stanoveného intervalu, společně s textovým zdůvodněním.</p>
--	---

3.2.2 Podklady a východiska pro vyhodnocení analytické otázky

Základní východiska pro stanovení absorpční kapacity

Absorpční kapacita je definována Národním orgánem pro koordinaci Ministerstva pro místní rozvoj jako vyjádření míry schopnosti operačního programu nebo subjektů (zejména potenciálních žadatelů) řádně využít prostředky poskytované z evropských fondů²². Zcela zásadní je však při vlastním ověřování dostatečnosti absorpční kapacity operačních programů zohlednit nejen vlastní míru schopnosti prostředky programu řádně využít, ale také míru ochoty potenciálních žadatelů se do čerpání prostředků z jednotlivých OP za stanovených podmínek zapojit. Pokud by na vyhodnocení absorpční kapacity nebylo nahlíženo takto komplexně, nebylo by možné závěry obdobného ověření považovat za relevantní a využitelné pro vlastní dopracování OP TAK.

Dále je nutné uvést, že v programovém období 2021 – 2027 se v OP TAK počítá primárně s podporou soukromoprávních subjektů, které budou v souladu s pravidly stanovenými pro oblast veřejné podpory značnou část způsobilých výdajů projektu dofinancovávat z vlastních zdrojů. Podpořeny budou dále zejména podniky splňující definici MSP.

Dalším východiskem, které bude s velkou pravděpodobností uplatněno oproti předchozím programovým obdobím, bude pravidlo N+2. Pravidlo N+2 znamená, že každý závazek členské země přijatý vůči Evropské komisi musí být splněn do dvou let od přijetí tohoto závazku (do konce druhého roku po roce přijetí závazku). V opačném případě může Evropská komise část závazku, který nebyl uhrazen platbou na účet nebo na něž neobdržela žádost o platbu, zrušit²³. Z tohoto důvodu bude v rámci OP TAK kladen důraz na bezproblémovou administraci a včasné ukončení projektů.

²² Zdroj: MMR, 2016, Metodický pokyn pro přípravu programových dokumentů pro programové období 2014 – 2020 (verze 5)

²³ Zdroj: <https://www.dotaceu.cz/cs/Ostatni/Dulezite/Slovník-pojmu/P/Pravidlo-N-2>

Návrh rozpočtu Evropské unie pro období 2021-2027 je uveden v dokumentu Víceletý finanční rámec pro období 2021 – 2027.²⁴ Dle tohoto dokumentu je pro jednotlivé fondy souhrnně alokováno (EFRR, FS a ESF) 373 mld. EUR, z toho pro Českou republiku je vymezeno 20,1 mld. EUR, viz následující tabulka:

Tabulka 11: Návrh rozpočtu pro kohezní politiku Evropské unie pro období 2021+

Fond	mld. EUR		mld. CZK	
	EU	ČR	EU	ČR
Evropský fond pro regionální rozvoj	226	10,52	5 793,51	269,68 ²⁵
Fond soudržnosti	47	6,44	1 204,85	165,09
Evropský sociální fond+	100	2,74	2 563,50	70,24
Celkem	373	20,1 ²⁶	9 561,86	515,26

Zdroj: Rada Evropské unie, 2018, Víceletý finanční rámec pro období 2021 – 2027, ze dne 2. 5. 2018.

Pozn.: Částka přepočtena dle kurzu 1 EUR = 25,635 CZK. Tento kurz byl použit pro přepočty v rámci Modelu rozdělení alokace pro ČR v programovém období 2021–2027 mezi operační programy, který vypracoval MMR-NOK ke dni 24. 9. 2019, a je použit pro všechny přepočty mezi CZK a EUR v rámci této analýzy.

Z výše uvedených fondů bude financováno 5 tematických operačních programů, 1 regionální operační program, 1 přeshraniční operační program a operační program zaměřený na technickou pomoc. Finální podoba absolutní hodnoty alokace pro jednotlivé specifické cíle OP TAK bude tedy záviset na rozdělení financí z Evropského fondu pro regionální rozvoj, ze kterého bude OP TAK financován.

Aktuální podoba návrhu OP TAK vychází z varianty představené v rámci Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v ČR po roce 2020²⁷, která mj. svěřuje roli Řídícího orgánu OP TAK Ministerstvu průmyslu a obchodu. V září 2019 pak MMR-NOK zveřejnil model rozdělení 75 % finančních prostředků EFRR v rámci ČR, přičemž programu OP TAK bylo přiřazeno 2,82 mld. EUR, tedy 72,3 mld. CZK²⁸. Srovnání této alokace se stanovenou absorpční kapacitou je uvedeno v tabulce č. 17 a interpretováno v textech souvisejících s touto tabulkou.

Návrh nařízení o EFRR a FS²⁹ pak uvádí tematickou koncentraci finančních prostředků, kdy 75 % z nich by mělo být určeno na politické cíle „Inteligentnější Evropa díky podpoře inovativní a inteligentní ekonomické transformace“ a „Zelenější, nízkouhlíková a odolná Evropa díky podpoře čisté a spravedlivé transformace energetiky, zelených a modrých investic, oběhového hospodářství, přizpůsobení se změnám klimatu a prevence a řízení rizik“. Vzhledem k tomu, že většina specifických cílů OP TAK spadá do těchto dvou politických cílů, lze předpokládat jeho vysoký alokační potenciál, který však musí být konfrontován s reálnou absorpční kapacitou programu. Důležitým limitem je také podmínka v oblasti klima, kde EK požaduje dát 30 % z EFRR a 37 % z Fondu soudržnosti na věcné oblasti s pozitivním

²⁴ Rada Evropské unie, 2018, Víceletý finanční rámec pro období 2021 – 2027, ze dne 2. 5. 2018.

²⁵ Nesoulad celkové výše finančních prostředků pro EFRR v ČR oproti dokumentu Model rozdělení alokace pro ČR v programovém období 2021-2027 mezi operačními programy zpracovaném MMR-NOK spočívá zejména ve využití možnosti převodu prostředků mezi jednotlivými fondy. Vliv na konečnou alokaci EFRR v ČR bude mít zejména finální podoba víceletého finančního rámce, doplněná právě o využití možnosti převodu finančních prostředků mezi jednotlivými fondy či nástroji.

²⁶ Z celkové částky uvedené v tabulce pro ČR jde ještě kromě výše uvedených fondů cca 0,314 mld. EUR na Evropskou územní spolupráci.

²⁷ MMR, 2019, Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v ČR po roce 2020

²⁸ MMR – AVO, 2019, Model rozdělení alokace pro ČR v programovém období 2021–2027 mezi operační programy (podklad pro technické jednání PS DoP a OP k alokacím dne 24. 9. 2019) Částka přepočtena dle kurzu 1 EUR = 25,635 CZK, použitého ve zdrojovém dokumentu.

²⁹ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady EU o Evropském fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti; 2018/0197.

dopadem na klima či umožňující adaptaci na klimatické změny. Mezi další prvky, které mohou mít vliv na finální podobu alokace OP TAK, patří možnost převodu alokace mezi jednotlivými fondy ve sdíleném řízení, převody částí alokace mezi jednotlivými kategoriemi regionů či převody prostředků do přímo řízených programů EK. Všechny tyto uvedené skutečnosti budou mít vliv na finální rozdělení prostředků pro jednotlivé operační programy.

Evropská komise zároveň prostřednictvím návrhu obecného nařízení Evropského parlamentu a Rady³⁰ nastavuje regionální zaměření financí do tří typů území: alokace pro méně rozvinuté regiony (NUTS2 – Severozápad, Severovýchod, Střední Morava a Moravskoslezsko), alokace pro přechodové regiony (NUTS2 – Jihovýchod, Střední Čechy a Jihozápad) a více rozvinuté regiony (Hl. m. Praha).

Kvantitativní analýza zájmu o podporu ze strany potenciálních příjemců OP TAK

Kvantitativní vyhodnocení zájmu o podporu OP TAK bylo v rámci analytických činností provedeno na základě dotazníkového šetření s cílovou skupinou podniků a organizací pro výzkum a šíření znalostí, které již žádaly o podporu v programu OP PI nebo OP PIK. Z celkem 915 respondentů průzkumu projevilo 781 zájem o podporu z OP TAK, což odpovídá 85,4 % oslovených. Celkem tyto subjekty projeví zájem o realizaci 1 665 projektů v celkové hodnotě více než 29 mld. CZK., viz následující tabulka:

Tabulka 12: Zájem podniků zapojených do průzkumu o podporu v jednotlivých specifických cílech OP TAK

Specifický cíl:	Počet potenciálních projektů		Deklarovaná absorpční kapacita	
	Počet	Podíl (%)	Průměr na 1 projekt (CZK)	Deklarovaná absorpce (CZK)
SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií	369	40%	25 136 003	9 275 185 048
SC 1.2: Využití přínosů digitalizace pro občany, podniky a vlády	81	9%	15 501 766	1 255 643 045
SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků	493	54%	15 950 317	7 863 506 100
SC 3.1: Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti	207	23%	23 935 362	4 954 620 017
SC 3.2: Podpora energie z obnovitelných zdrojů	168	18%	8 070 000	1 355 760 000
SC 3.3: Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování na místní úrovni	54	6%	28 133 333	1 519 200 000
SC 3.4: Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění (podpora čisté mobility)	111	12%	4 969 369	551 600 001
SC 4.1: Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám (podpora průmyslového hospodaření s vodou)	61	7%	11 839 516	722 210 476
SC 4.2: Podpora přechodu k oběhovému hospodářství	50	5%	22 648 980	1 132 449 000
SC 5.1: Zvýšení digitálního propojení	71	8%	8 898 676	631 806 008
Celkem	-	-	-	29 261 979 695

Zdroj: PROCES, 2019, Dotazníkový průzkum realizovaný v rámci analytických prací (aktivita C), vlastní výpočet.

Pozn.: Tabulka obsahuje celkové náklady na plánované projekty.

³⁰ Návrh Nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu plus, Fondu soudržnosti, a Evropském námořním a rybářském fondu a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový a migrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro správu hranic a víza, ze dne 29. 5. 2018.

Pro zvýšení relevance výpočtu byly z dat získaných dotazníkovým šetřením (aktivita C) odstraněny extrémní hodnoty na základě expertního posouzení.

Interpretované otázky:

A.2: Která z následujících oblastí podpory je pro vás zajímavá a předpokládáte, že byste v ní chtěli žádat o podporu?

A.4: Jakou předpokládáte výši nákladů na projekt, který máte v plánu předložit v rámci jednotlivých oblastí podpory? (v CZK, prosím, uveďte odhad celkových nákladů projektu.)

Pozn.: Jeden respondent mohl deklarovat zájem o podporu v rámci více specifických cílů, proto se součet počtu podniků v této tabulce nerovná počtu respondentů průzkumu.

V rámci programů OP PI a OP PIK žádalo o podporu 15 548 podnikatelských subjektů, příp. organizací pro výzkum a šíření znalostí³¹. Za předpokladu, že podporu využije k podnikům, které vyjádřily zájem v rámci průzkumu, také 47,5 % zbylých příjemců³², bude se jednat o zájem ze strany 6 951 podniků v podobě 12 649 projektů v celkové finanční hodnotě cca 222,3 mld. CZK, tedy cca 8,7 mld. EUR³³. Odhad zájmu o podporu v jednotlivých specifických cílech stanovený formou intervalu je uveden v následující tabulce, včetně procentuálního rozdělení případné alokace mezi specifické cíle.

Tabulka 13: Potenciální zájem podniků o podporu v rámci jednotlivých specifických cílů OP TAK

Specifický cíl:	Počet projektů	Odhad finančních prostředků na realizaci plánovaných projektů (CZK)			Podíl celkových odhadnutých financí (%)
		Dolní hranice	Bodový odhad	Horní hranice	
SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií	2 803	57 142 261 724	70 460 995 922	84 765 409 574	31,7%
SC 1.2: Využití přínosů digitalizace pro občany, podniky a vlády	615	6 639 754 182	9 538 770 280	13 678 278 555	4,3%
SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků	3 745	46 913 438 331	59 736 864 373	73 458 194 716	26,9%
SC 3.1: Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti	1 573	28 578 236 545	37 638 867 473	49 691 353 629	16,9%
SC 3.2: Podpora energie z obnovitelných zdrojů	1 276	7 792 040 962	10 299 330 885	12 806 620 809	4,6%
SC 3.3: Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování na místní úrovni	410	5 826 655 992	11 540 939 016	19 749 584 858	5,2%

³¹ Při výpočtu byly odstraněny duplicity, tzn. každé IČ bylo zahrnuto právě jednou.

³² Hodnota 47,5 % byla stanovena prostřednictvím doplňkového telefonického dotazování s podniky, které nereagovaly na realizované dotazníkové šetření. V doplňkovém šetření byla položena otázka, zda má respondent zájem o podporu z programu OP TAK (více viz kapitola č. 2).

³³ Částka přepočtena dle kurzu 1 EUR = 25,635 CZK. Tento kurz byl použit pro přepočty v rámci Modelu rozdělení alokace pro ČR v programovém období 2021–2027 mezi operační programy, který vypracoval MMR-NOK ke dni 24. 9. 2019, a je použit pro všechny přepočty v rámci této analýzy.

Specifický cíl:	Počet projektů	Odhad finančních prostředků na realizaci plánovaných projektů (CZK)			Podíl celkových odhadnutých financí (%)
		Dolní hranice	Bodový odhad	Horní hranice	
SC 3.4: Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění (podpora čisté mobility)	843	2 919 432 065	4 190 351 483	5 677 234 735	1,9%
SC 4.1: Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám (podpora průmyslového hospodaření s vodou)	463	3 046 880 020	5 486 431 714	7 577 638 654	2,5%
SC 4.2: Podpora přechodu k oběhovému hospodářství	380	6 218 297 272	8 602 899 452	10 987 501 322	3,9%
SC 5.1: Zvýšení digitálního propojení	539	3 546 557 676	4 799 654 166	6 547 520 823	2,2%
Celkem	12 649	168 623 554 767	222 295 104 765	284 939 337 677	100,0%

Zdroj: MPO, 2019, data o žadatelích v rámci programů OP PI a OP PIK.

PROCES, 2019, dotazníkový průzkum realizovaný v rámci analytických prací (aktivita C), vlastní výpočet.

Pozn.: Intervaly vypočteny použitím 80% intervalu spolehlivosti pro střední hodnotu.

Program OP TAK samozřejmě počítá dle pravidel vyplývajících z legislativy pouze s dílčí podporou způsobilých výdajů, resp. s nutností pro podniky spolufinancovat projekty z vlastních zdrojů. Analytický tým na základě tematické podobnosti mezi specifickými cíli programů OP TAK a OP PIK stanovil odhadovanou míru podpory pro jednotlivé specifické cíle OP TAK a tyto hodnoty použil pro přepočet na skutečnou absorpční kapacitu programu OP TAK - viz následující tabulka, opět včetně identifikace intervalu.

Tabulka 14: Stanovená absorpční kapacita programu OP TAK

Specifický cíl:	Míra podpory	Odhad požadované podpory na realizaci plánovaných projektů (CZK)			Podíl celkových odhadnutých financí (%)
		Dolní hranice	Bodový odhad	Horní hranice	
SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií	60%	34 285 357 035	42 276 597 553	50 859 245 745	40,5%
SC 1.2: Využití přínosů digitalizace pro občany, podniky a vlády	50%	3 319 877 091	4 769 385 140	6 839 139 278	4,6%
SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků	35%	16 419 703 416	20 907 902 530	25 710 368 151	20,0%
SC 3.1: Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti	40%	11 431 294 618	15 055 546 989	19 876 541 451	14,4%

Specifický cíl:	Míra podpory	Odhad požadované podpory na realizaci plánovaných projektů (CZK)			Podíl celkových odhadnutých financí (%)
		Dolní hranice	Bodový odhad	Horní hranice	
SC 3.2: Podpora energie z obnovitelných zdrojů	55%	4 285 622 529	5 664 631 987	7 043 641 445	5,4%
SC 3.3: Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování na místní úrovni	40%	2 330 662 397	4 616 375 607	7 899 833 943	4,4%
SC 3.4: Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění (podpora čisté mobility)	45%	1 313 744 429	1 885 658 167	2 554 755 631	1,8%
SC 4.1: Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám (podpora průmyslového hospodaření s vodou)	40%	1 218 752 008	2 194 572 686	3 031 055 462	2,1%
SC 4.2: Podpora přechodu k oběhovému hospodářství	40%	2 487 318 909	3 441 159 781	4 395 000 529	3,3%
SC 5.1: Zvýšení digitálního propojení	75%	2 659 918 257	3 599 740 624	4 910 640 617	3,4%
Celkem	-	79 752 250 688	104 411 571 065	133 120 222 251	100,0%

Zdroj: MPO, 2019, data o žadatelích v rámci programů OP PI a OP PIK.

PROCES, 2019, dotazníkový průzkum realizovaný v rámci analytických prací (aktivita C), vlastní výpočet.

Pozn.: Míra podpory je stanovena ve formě potenciálního odhadu dle zkušeností z OP PIK a dle realizovaných rozhovorů s věcnými gestory a implementační strukturou programu (Aktivita E1 a E2).

Intervaly vypočteny použitím 80% intervalu spolehlivosti pro střední hodnotu.

V souladu se zkušenostmi z předchozích programů nelze předpokládat, že by všechny podané žádosti o podporu byly z různých, ať už formálních nebo obsahových důvodů, způsobilé k podpoře. Dle dat aktuálních v období zpracování této analýzy lze předpokládat, že v rámci podpory OP PIK budou poskytnuty finance ve výši cca 58 % finančních prostředků požadovaných v rámci všech podaných projektových žádostí³⁴. Na základě analýzy skutečného čerpání OP PIK byly stanoveny koeficienty korekce absorpční kapacity v jednotlivých specifických cílech a proveden přepočet na odhad skutečného čerpání OP TAK. Celková korekce byla stanovena z velikosti proplacených prostředků k 9. 12. 2019 a z hodnoty dalších potenciálně proplacitelných prostředků na základě finančního objemu projektů v administraci (tzn. projektů v právním aktu, projektů ve fázi hodnocení a ukončených projektů). Tento specifický přístup bylo nutné zvolit z důvodu, že celková proplacená částka bude známa až po ukončení programu OP PIK 2014 – 2020 (tzn. k 31. 12. 2023).

³⁴ Detailní výpočet je uveden v rámci odpovědi na analytickou otázku AO1.

Tabulka 15: Odhad absorpční kapacity s korekcí dle skutečného čerpání OP PIK

Specifický cíl:	Koeficient čerpání dle čerpání OP PIK	Odhad požadované podpory na realizaci plánovaných projektů po korekci čerpání (CZK)			Podíl celkových odhadnutých financí (%)
		Dolní hranice	Bodový odhad	Horní hranice	
SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií	60%	20 571 214 221	25 365 958 532	30 515 547 447	37,59%
SC 1.2: Využití přínosů digitalizace pro občany, podniky a vlády	70%	2 323 913 964	3 338 569 598	4 787 397 495	4,95%
SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků	60%	9 851 822 050	12 544 741 518	15 426 220 891	18,59%
SC 3.1: Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti	70%	8 001 906 233	10 538 882 892	13 913 579 016	15,62%
SC 3.2: Podpora energie z obnovitelných zdrojů	70%	2 999 935 770	3 965 242 391	4 930 549 012	5,88%
SC 3.3: Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování na místní úrovni	90%	2 097 596 157	4 154 738 046	7 109 850 549	6,16%
SC 3.4: Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění (podpora čisté mobility)	50%	656 872 215	942 829 084	1 277 377 816	1,40%
SC 4.1: Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám (podpora průmyslového hospodaření s vodou)	60%	731 251 205	1 316 743 612	1 818 633 277	1,95%
SC 4.2: Podpora přechodu k oběhovému hospodářství	60%	1 492 391 345	2 064 695 869	2 637 000 317	3,06%
SC 5.1: Zvýšení digitálního propojení	90%	2 393 926 431	3 239 766 562	4 419 576 555	4,80%
Celkem	-	51 120 829 591	67 472 168 103	86 835 732 374	100,00%

Zdroj: MPO, 2019, data o žadatelích v rámci programů OP PI a OP PIK.

PROCES, 2019, dotazníkový průzkum realizovaný v rámci analytických prací (aktivita C), vlastní výpočet.

Pozn.: Korekce je provedena dle zkušeností s čerpáním v rámci programu OP PIK 2014 – 2020. Blíže informace o stanovení koeficientu korekce jsou uvedeny v tabulce č. 8 a 9.

Intervaly vypočteny použitím 80% intervalu spolehlivosti pro střední hodnotu.

Finální koeficienty byly upraveny na základě expertního odhadu, ve většině případů mírně navýšeny. Celková hodnota v této tabulce je dána součtem v tabulce, proto matematicky neodpovídá 58 % (uvedeným v tabulce č. 8), ale součtu hodnot vypočtených prostřednictvím jednotlivých navýšených koeficientů.

Tzn., že 58 % v tabulce č. 8 bylo bráno jako výchozí hodnota z analýzy čerpání OP PIK, ale procenta koeficientů čerpání u jednotlivých SC byla na základě expertního odhadu upravena (většinou navýšena) proto finální součet neodpovídá 58 % z analýzy čerpání OP PIK.

Při výpočtu korekce³⁵ dle OP PIK (viz tabulka v Příloze č. 2) byl identifikován velký podíl nepodpořených projektů, který byl způsoben častými administrativními chybami v podaných žádostech o podporu. Tato skutečnost způsobila výrazný návrh korekce absorpční kapacity OP TAK. Cílem nového operačního programu je kromě jiného také snížení administrativní zátěže a zjednodušení procesů podávání žádostí o podporu, které by mělo vést ke snížení podílu nepodpořených projektů způsobeného administrativními nedostatky, což má bezprostřední vliv na velikost korekce, která je v tomto případě nepředvídatelná. Řada z navrhovaných opatření s cílem řešení bariér v rámci jednotlivých SC, resp. programu jako celku, se průběžně realizuje a již v současnosti lze pozorovat pozitivní dopady zejména z hlediska čerpání. Komplexně však bude možné vyhodnotit jejich účinnost až s odstupem času. Z výše uvedených důvodů tak při stanovení konečné absorpční kapacity (uvedené v tabulce č. 16) není korekce zohledněna, jelikož nepřináší původně očekávané zpřesnění výsledků, ale naopak představuje riziko podhodnocení absorpční kapacity neodpovídající reálné skutečnosti, která byla ověřena kvalitativním výzkumem v rámci analytických prací.

Součástí alokace programu OP TAK jsou také finance určené k technickému zajištění implementace operačního programu prostřednictvím priority Technická pomoc OP TAK. Návrh obecného nařízení umožňuje alokaci pro technickou pomoc do maximální výše 3,5 % celkové alokace operačního programu. V předchozím programovém období bylo v rámci OP PIK vymezeno na technickou pomoc 2,9 % celkové alokace. Ačkoliv je v období realizace této analýzy čerpání technické pomoci OP PIK oproti původnímu plánu pozadu, je tento nesoulad způsoben zejména úhradou nákladů souvisejících s OP PIK z technické pomoci předcházejícího programového období OP PI, a to do konce roku 2016, a vynakládáním výdajů v souladu s pravidlem 3E, tedy primárně využíváním vlastní administrativní kapacity. Přestože se v období 2021 až 2027 plánuje nižší alokace pro program OP TAK, nelze předpokládat snížení potřeby finančních prostředků určených na technickou pomoc ve stejném poměru, jelikož většinu obslužných aktivit programu je nutné zajišťovat v obdobně stejném rozsahu nezávisle na počtu projektů či výši alokace. Největší položku, stejně jako je tomu v současném programovém období, budou v OP TAK tvořit osobní náklady. Pro období 2021 až 2027 bude navíc nezbytný nárůst administrativních kapacit implementační struktury. Důvodem je zejména nižší míra spolufinancování, která bude mít za následek větší množství projektů potřebných k vyčerpání přidělené alokace OP TAK, a tím pádem zvýšené nároky na zajištění administrativních a implementačních činností (kontrola statusu MSP, podniků v obtížích, střetu zájmů, zvyšující se požadavky na auditní stopu, nárůst počtu kontrol na místě atd.). Navýšení administrativních kapacit s sebou přinese i nárůst souvisejících nákladů na vzdělávání, nákup majetku, provoz (např. výdaje na benzín a ubytování kontrolorů) apod.

Výsledkem této analýzy je tak doporučení na využití financí pro technickou pomoc v maximální hranici, tzn. 3,5 % celkové alokace programu tak, aby byla zaručena bezproblémová administrace programu. Zároveň doporučujeme tento údaj případně revidovat před schválením OP TAK na základě aktuálních informací, a to především finální podoby obecného nařízení a aktuálně realizovaných evaluací (např. Evaluace řízení a administrace technické pomoci OP PIK). Se zahrnutím prostředků na technickou pomoc obsahuje návrh absorpční kapacity programu OP TAK finanční prostředky ve výši 108,2 mld. CZK, v podrobném detailu viz následující tabulka:

---

³⁵ Očekávaný přínos tohoto postupu uvedeného v původním evaluačním designu vycházel ze zkušeností, že absorpční kapacity stanovené v minulých programových obdobích byly často výrazně nadhodnoceny a neodpovídaly realitě čerpání.

Tabulka 16: Stanovená absorpční kapacita programu OP TAK včetně alokace pro Technickou pomoc

Specifický cíl:	Odhad požadované podpory na realizaci plánovaných projektů (CZK)			Podíl celkových odhadnutých financí (%)
	Dolní hranice	Bodový odhad	Horní hranice	
SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií	34 285 357 035	42 276 597 553	50 859 245 745	39,1%
SC 1.2: Využití přínosů digitalizace pro občany, podniky a vlády	3 319 877 091	4 769 385 140	6 839 139 278	4,4%
SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků	16 419 703 416	20 907 902 530	25 710 368 151	19,3%
SC 3.1: Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti	11 431 294 618	15 055 546 989	19 876 541 451	13,9%
SC 3.2: Podpora energie z obnovitelných zdrojů	4 285 622 529	5 664 631 987	7 043 641 445	5,2%
SC 3.3: Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování na místní úrovni	2 330 662 397	4 616 375 607	7 899 833 943	4,3%
SC 3.4: Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění (podpora čisté mobility)	1 313 744 429	1 885 658 167	2 554 755 631	1,7%
SC 4.1: Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám (podpora průmyslového hospodaření s vodou)	1 218 752 008	2 194 572 686	3 031 055 462	2,0%
SC 4.2: Podpora přechodu k oběhovému hospodářství	2 487 318 909	3 441 159 781	4 395 000 529	3,2%
SC 5.1: Zvýšení digitálního propojení	2 659 918 257	3 599 740 624	4 910 640 617	3,3%
Technická pomoc OP TAK	2 862 901 307	3 748 107 679	4 778 674 645	3,5%
Celkem	82 615 151 996	108 159 678 743	137 898 896 897	100,0%

Zdroj: Zdroj: MPO, 2019, data o žadatelích v rámci programů OP PI a OP PIK.

PROCES, 2019, dotazníkový průzkum realizovaný v rámci analytických prací (aktivita C), vlastní výpočet.

Pozn.: Intervaly vypočteny použitím 80% intervalu spolehlivosti pro střední hodnotu.

Při realizaci analytických prací a komunikaci s potenciálními příjemci, věcnými gestory a implementační strukturou programu OP TAK byla u specifických cílů prostřednictvím kvalitativních a kvantitativních metod realizovaných v průběhu zpracování této studie (viz přehled v kapitole č. 2) nalezena specifika (v rámci nichž bylo zváženo i využití alternativního financování), na základě kterých bylo doporučeno nastavení alokace specifických cílů blíže k dolní či horní hranici stanoveného intervalu. Konkrétní specifika k jednotlivým SC jsou uvedena v rámci kapitoly č. 4.

Během přípravy operačních programů na programové období 2021 - 2027 Ministerstvo pro místní rozvoj zpracovalo model rozdělení 75 % alokace finančních prostředků z EFRR³⁶ jednotlivým operačním

³⁶ Celkovou alokaci EFRR pro ČR však může ještě ovlivnit finální podoba víceletého finančního rámce či převody finančních prostředků mezi jednotlivými fondy či nástroji odsouhlasené na národní úrovni.

programům (OP TAK, OP JAK, OP D, OP ŽP a IROP)³⁷. Dosud bylo rozděleno 7,2 mld. EUR, tzn. 184,5 mld. CZK³⁸. Operačnímu programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost bylo přiděleno 72,3 mld. CZK, tedy 39,2 % prozatím rozdělených finančních prostředků EFRR. MMR při rozdělování alokace dodrželo podmínku vycházející z tematické koncentrace pro EFRR uvedenou v návrhu příslušného nařízení, která uvádí minimální podíl alokace pro první dva cíle politiky soudržnosti ve výši 75 % celkem (45 % na CP1 a 30 % na CP 2)³⁹, na zbylé CP 3, 4 a 5 by mělo být rozděleno 25 % prostředků z EFRR.

Rozdělení alokace pro OP TAK mezi jednotlivé aktivity je uvedeno v následující tabulce, pro porovnání je zde uvedena také absorpční kapacita stanovená touto analýzou:

Tabulka 17: Srovnání rozdělených prostředků EFRR pro OP TAK a stanovené absorpční kapacity v bodovém odhadu (bez Technické pomoci)

Aktivity OP TAK	Bodový odhad - Absorpční kapacita (CZK)	Navržená alokace ze strany MMR (CZK)
Cíl politiky 1: Inteligentnější Evropa díky podpoře inovativní a inteligentní ekonomické transformace OP TAK: SC 1.1, SC 1.2, SC 2.1	67 953 885 223	53 329 092 384
Cíl politiky 2: Zelenější, nízkouhlíková a odolná Evropa díky podpoře čisté a spravedlivé transformace energetiky, zelených a modrých investic, oběhového hospodářství, přizpůsobení se změnám klimatu a prevence a řízení rizik OP TAK: SC 3.1; SC 3.2; SC 3.3; SC 3.4; SC 4.1; SC 4.2	32 857 945 217	16 694 324 578
Cíl politiky 3: Propojenější Evropa díky zvyšování mobility a regionálního propojení IKT OP TAK: SC 5.1	3 599 740 624	2 318 656 193
Celkem:	104 411 571 064	72 342 073 155

Zdroj: MMR – AVO, 2019, Model rozdělení alokace pro ČR v programovém období 2021–2027 mezi operační programy (podklad pro technické jednání PS DoP a OP k alokacím dne 24. 9. 2019). Částka přepočtena dle kurzu 1 EUR = 25,635 CZK (kurz použitý pro přepočty ve zdrojovém dokumentu).

Z údajů ve výše uvedené tabulce je patrné, že doposud přidělené finanční prostředky pro program OP TAK jsou vzhledem ke stanovené absorpční kapacitě nedostačující v rámci všech cílů politiky soudržnosti relevantních pro OP TAK (CP1, CP2 a CP3).

V rámci přípravy programového období 2021 – 2027 zbývá rozdělit 25 % alokace EFRR, což v době dokončení analýzy odpovídá částce 2,4 mld. EUR, respektive 61,5 mld. CZK⁴⁰. Pokud MMR dodrží stejné procento (tzn. 39,2 % pro OP TAK) pro rozdělení zbývajících prostředků, programu OP TAK bude

³⁷ MMR – AVO, 2019, Model rozdělení alokace pro ČR v programovém období 2021–2027 mezi operační programy (podklad pro technické jednání PS DoP a OP k alokacím dne 24. 9. 2019).

³⁸ Částka přepočtena dle kurzu 1 EUR = 25,635 CZK. Tento kurz byl použit pro přepočty v rámci Modelu rozdělení alokace pro ČR v programovém období 2021–2027 mezi operační programy, který vypracoval MMR-NOK ke dni 24. 9. 2019, a je použit pro všechny přepočty mezi CZK a EUR v rámci této analýzy.

³⁹ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady EU o Evropském fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti; 2018/0197

⁴⁰ Částka přepočtena dle kurzu 1 EUR = 25,635 CZK. Tento kurz byl použit pro přepočty v rámci Modelu rozdělení alokace pro ČR v programovém období 2021–2027 mezi operační programy, který vypracoval MMR-NOK ke dni 24. 9. 2019, a je použit pro všechny přepočty mezi CZK a EUR v rámci této analýzy.

přirazeno 24,1 mld. CZK. Celkově by tak pro OP TAK byly alokovány finanční prostředky ve výši 96,4 mld. CZK, které však nepokrývají stanovenou absorpční kapacitu OP TAK (104,4 mld. CZK bez technické pomoci). Z toho důvodu je nutné zvážit, zda by pro rozdělování zbylých finančních prostředků z EFRR neměl být podíl prostředků pro OP TAK zvýšen, byť by to bylo na úkor zbylých programů financovaných z EFRR, přičemž cílem je co největší přiblížení alokovaných finančních prostředků k hodnotě stanovené absorpční kapacity OP TAK.

Deklarovaná absorpční kapacita z hlediska velikosti podniku

Analýza zájmu o podporu z OP TAK byla provedena také na úrovni jednotlivých kategorií velikosti podniku. Většina zájmu je koncentrována v malých a středních podnicích, výjimkou jsou specifické cíle zaměřené na oblast energetické účinnosti, rozvoje inteligentních energetických systémů či podpory průmyslového hospodaření s vodou, kde převažuje zájem o finance ze strany velkých podniků. Konkrétní údaje jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 18: Podíl deklarované absorpční kapacity OP TAK dle velikosti podniku (% , vypočteno jako podíl požadovaných financí na plánované projekty)

Specifický cíl	Mikropodnik	Malý podnik	Střední podnik	Velký podnik
SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií	4,5	24,8	33,7	37,0
SC 1.2: Využití přínosů digitalizace pro občany, podniky a vlády	6,2	50,2	14,9	28,8
SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků	10,2	31,0	42,7	16,1
SC 3.1: Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti	6,2	10,9	25,6	57,3
SC 3.2: Podpora energie z obnovitelných zdrojů	7,0	9,6	73,3	10,0
SC 3.3: Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování na místní úrovni	15,5	5,8	6,9	71,9
SC 3.4: Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění (podpora čisté mobility)	14,4	21,7	35,6	28,3
SC 4.1: Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám (podpora průmyslového hospodaření s vodou)	18,3	18,0	13,4	50,3
SC 4.2: Podpora přechodu k oběhovému hospodářství	24,8	24,6	20,6	30,0
SC 5.1: Zvýšení digitálního propojení	20,8	37,0	15,3	26,8

Zdroj: PROCES, 2019, dotazníkový průzkum realizovaný v rámci analytických prací (aktivita C), vlastní výpočet.

Pozn.: V rámci výpočtu bylo provedeno odstranění extrémních hodnot pro zajištění vyšší robustnosti výsledků.

V rámci SC 1.1 je také relevantní zaměření podpory na skupinu podniků spadajících do definice Small MidCaps⁴¹. Z provedené analýzy vyplývá, že tyto podniky mají zájem o 7,2 % stanovené alokace pro SC 1.1.

Podpora prostřednictvím finančních nástrojů

Zájem o podporu OP TAK bude do velké míry ovlivněn také formou podpory, resp. nástroji, prostřednictvím kterých půjde v jednotlivých výzvách podporu získat. Většina potenciálních žadatelů upřednostňuje využití dotačních nástrojů, naopak ze strany Evropské komise a řídicího orgánu je kladen důraz na využití nástrojů finančních, či kombinace finančního nástroje a dotace, a to alespoň na část

⁴¹ Za Small MidCaps jsou považovány podniky s počtem zaměstnanců v rozmezí od 250 do 500, jedná se tedy o část velkých podniků.

finanční podpory ve vybraných specifických cílech. Potenciál využití finančních nástrojů vzhledem k podpořeným aktivitám je na základě vyjádření zástupců MPO zodpovědných za FN identifikován především u SC 2.1, 3.1, SC 3.2, SC 3.4 a SC 4.2.

Z analýzy vyplývá, že podpora prostřednictvím finančních nástrojů však výrazně sníží zájem ze strany potenciálních příjemců. Pouze čtvrtina potenciálních příjemců by svůj projekt realizovala prostřednictvím této možnosti, ostatní by finance buď získali jinde, nebo by svůj projekt nerealizovali vůbec. Postoj k podpoře prostřednictvím finančních nástrojů v jednotlivých specifických cílech ze strany potenciálních příjemců je uveden v následující tabulce.

Tabulka 19: Postoj k podpoře prostřednictvím finančních nástrojů

Specifický cíl	V případě nemožnosti přímé dotace využijeme k realizaci projektu finanční nástroje (tzn. zvýhodněný úvěr nebo poskytnutí záruky)	V případě nemožnosti přímé dotace využijeme k realizaci projektu zdroje mimo OP TAK	V případě nemožnosti přímé dotace nebudeme projekt realizovat vůbec
SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií	27,61%	37,80%	34,58%
SC 1.2: Využití přínosů digitalizace pro občany, podniky a vlády	20,73%	28,05%	51,22%
SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků	27,22%	32,46%	40,32%
SC 3.1: Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti	19,71%	29,33%	50,96%
SC 3.2: Podpora energie z obnovitelných zdrojů	25,44%	29,59%	44,97%
SC 3.3: Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování na místní úrovni	20,37%	37,04%	42,59%
SC 3.4: Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění (podpora čisté mobility)	23,21%	37,50%	39,29%
SC 4.1: Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám (podpora průmyslového hospodaření s vodou)	26,23%	34,43%	39,34%
SC 4.2: Podpora přechodu k oběhovému hospodářství	22,00%	36,00%	42,00%
SC 5.1: Zvýšení digitálního propojení	25,00%	36,76%	38,24%
Celkem	25,10%	33,59%	41,30%

Zdroj: PROCES, 2019, dotazníkový průzkum realizovaný v rámci analytických prací (aktivita C), vlastní výpočet.

Interpretovaná otázka:

A.3: U Vámi vybraných oblastí podpory může dojít k situaci, že Evropská komise umožní podporu daných projektů pouze prostřednictvím finančních nástrojů (tzn. především zvýhodněných úvěrů nebo poskytováním záruk). V případě, že se tak stane, ovlivní to negativně Vaši motivaci k realizaci projektů, resp. využití podpory z připravovaného operačního programu?

Atraktivitu využití finančních nástrojů zvýší možnost využití jejich kombinace s dotací, která je plánována v připravovaném OP TAK. Oproti současnému programovému období, kdy jsou dostupné finanční nástroje ve formě zvýhodněných úvěrů a záruk ČMZRZB nebo kapitálových investic pro rizikový kapitál prostřednictvím Evropského investičního fondu, je tedy dle požadavku EK a ŘO plánováno využívat finanční nástroje i v kombinaci s dotací, kdy by daný subjekt využil podporu svého záměru od ČMZRZB

formou zvýhodněného úvěru či odkladu splátek nebo záruky k získání úvěru u komerčních bank splňujících nastavené podmínky ČMZRB a v případě splnění nastavených cílů a indikátorů by po ukončení projektu dle výsledků projektu mohl daný subjekt získat dodatečnou podporu formou odpuštění splátek jistiny úvěru, příp. v kombinaci s příspěvkem na úhradu úroků, a to až do výše možného limitu veřejné podpory. Míra podpory by pak mohla být srovnatelná i s úrovní přímé dotační podpory, aniž by subjekt musel být evidován v systému MS2014+ a splňovat zatěžující administrativní požadavky spojené s běžnou dotací. Je očekáváno, že žádosti o podporu formou finančního nástroje budou výrazně administrativně jednodušší a rychlejší než v případě žádostí o dotaci.

Co se týče výše úvěrů, hranice nejnižších úvěrů je v současném programovém období 650 tis. CZK (stanovený ekvivalent pro 25 tis. EUR), pro příští programové období by měla být podstatná hranice 500 tis. CZK, pod kterou by výše úvěrů již neměla jít. Doba splatnosti úvěrů je maximálně 10 let u velkých i malých projektů, dle nastavení podmínek může být samozřejmě i kratší.

Další nespornou výhodou je, že odpadá nutnost zajištění profinancování projektu z vlastních zdrojů (způsobilé výdaje jsou hrazeny přímo z poskytnutého úvěru). Atraktivita finančních nástrojů spočívá také v jejich jednodušší administraci. Tzn., že určitá část žadatelů bude tyto nástroje v budoucnu upřednostňovat. V případě zvýšeného tlaku na využívání finančních nástrojů je tak vhodné využít tyto argumenty k jejich propagaci k získání maximálního možného počtu příjemců finančních nástrojů z řad potenciálních příjemců.⁴² Všechny výše uvedené výhody finančních nástrojů mohou motivovat k využití podpory ty subjekty, které nemají zájem o dotace vzhledem k jejich vyšší flexibilitě, rychlosti schválení podpory (vyřízení podpory prostřednictvím FN trvá cca 2 až 5 týdnů) a nižší míře administrativní zátěže. K podpoře využití finančních nástrojů v budoucnu může výrazně přispět propagace tohoto nástroje ze strany MPO zaměřená právě na zmíněné výhody oproti dotačnímu nástroji.

Shrnutí návrhu absorpční kapacity

Cílem intervencí v rámci OP TAK je prostřednictvím podpory inovativní a inteligentní ekonomické transformace včetně zvyšování mobility, regionálního propojení informačních a komunikačních technologií a přechodu na čistou a spravedlivou energii přispět ke konkurenceschopnosti českých podnikatelských subjektů tak, aby bylo dosaženo rychlejší konvergence v oblasti ekonomiky směrem k vyspělým státům Evropské unie. Intervence jsou v rámci priorit a specifických cílů nastaveny jako reakce na identifikované problémy a potřeby spojené s českou ekonomikou a podnikatelskými subjekty. Prostřednictvím analytických prací a výzkumných aktivit byla stanovena potenciální absorpční kapacita programu OP TAK na 108,2 mld. CZK. Zájem o podporu v rámci jednotlivých specifických cílů je uveden v tabulce č. 16.

V souvislosti s absorpční kapacitou však existují rizika, která mohou zájem o podporu z programu OP TAK výrazně ovlivnit a je s nimi potřeba počítat při schvalování podoby operačního programu:

- Nízká úspěšnost podaných projektových žádostí z důvodů nedostatků v rámci formálních či obsahových náležitostí. Stanovená absorpční kapacita se započteným koeficientem korekce je uvedena v tabulce č. 15. Úspěšnost žádostí lze pozitivně ovlivnit realizací vzdělávacích aktivit (např. semináře, poskytnutí manuálů, tvorba šablon pro žádosti apod.) a také snižováním administrativních nároků na žadatele (viz AO5, opatření skupiny A).
- Zmenšení množiny potenciálních příjemců programu zavedením příliš restriktivních podmínek v rámci jednotlivých specifických cílů a programů podpory, či vzhledem k nutnosti dodržování nadřazených pravidel a legislativy.

---

⁴² Zdroj informací: Realizace polostrukturovaných rozhovorů s potenciálními příjemci podpory; aktivita E1. Realizace skupinových rozhovorů s cílovou skupinou potenciálních příjemců; aktivita D.

- Snížení zájmu o podporu v případě příliš vysokého důrazu na využívání finančních nástrojů (pokud nebudou kombinovány s dotací).
- Navýšení potřeby financí v případě doplnění nových potenciálních aktivit do jednotlivých SC oproti stavu v době řešení této analýzy.
- Výrazné omezení podpory velkých podniků, které tvoří značnou část deklarované absorpční kapacity.

3.3 Přípravenost projektových záměrů

3.3.1 Vyhodnocení analytické otázky

Tabulka 20: Vyhodnocení AO3

Celé znění analytické otázky:	Jsou připraveny projektové záměry, existuje plán zpracování takových projektů / investičních záměrů? Projekce současného stavu do budoucího období, co se týče zájmu různých typů příjemců o podporu v dané oblasti (specifickém cíli). Je třeba se rovněž zaměřit na stratifikaci dle velikosti daných projektů či místo realizace projektu z hlediska regionu.
Odpověď na analytickou otázku:	Samotné podniky deklarují vysokou míru připravenosti projektových záměrů v podobě, která bude na jednotlivé potřeby reagovat v rámci vyhlášených výzev, přičemž tato vysoká připravenost byla stanovena jak v rámci jednotlivých specifických cílů, tak napříč jednotlivými regiony ČR. Navržené specifické cíle OP TAK svým obsahem korespondují s připravovanými projektovými záměry v rámci jednotlivých regionů. Tato informace byla zjištěna mj. na základě rámcového návrhu projektů územních partnerů⁴³. Dále byl zjišťován zájem o podporu ze strany potenciálních příjemců a připravenost projektů v rámci kvantitativního šetření u podnikatelských subjektů a organizací pro výzkum a šíření znalostí v regionální dimenzi (méně rozvinuté regiony, přechodové regiony, více rozvinuté regiony). Dále byla potřebnost prokázána na základě řešerše RIS3 strategií. Na základě výše uvedeného lze předpokládat správné zaměření specifických cílů vzhledem k potřebám a požadavkům potenciálních příjemců v těchto regionech.
Zdůvodnění odpovědi:	V rámci analytických metod byla zjištěna připravenost projektových záměrů u podnikatelských subjektů, příp. organizací pro výzkum a šíření znalostí spadajících do podporovaných aktivit specifických cílů OP TAK. Dále byl zjištěn zájem o podporu a připravenost projektových záměrů i v rozlišení regionální dimenze (méně rozvinuté regiony, přechodové regiony, více rozvinuté regiony). V rámci analytických metod byly na úrovni krajů identifikovány priority odpovídající zaměření aktivit SC OP TAK, tzn., že je počítáno s využitím finančních prostředků OP TAK na řešení potřeb v rámci jednotlivých krajů. V souladu s výše uvedeným jsou také aktuální návrhy projektových záměrů v rámci ITI, CLLD i v rámci RIS3 strategií, kdy proběhla komunikace se všemi krajskými RIS3 manažery za účelem ověření souladu aktivit OP TAK s předpokládaným zaměřením RIS3 strategií v období 2021 – 2027, jelikož jsou strategie na toto období stále v přípravě.

3.3.2 Podklady a východiska pro vyhodnocení analytické otázky

Analýza souladu specifických cílů s regionálními inovačními strategiemi RIS3

Regionální inovační strategie (RIS) jsou koncepcemi koordinované a systémové podpory výzkumu, vývoje a na nich navazujících inovačních aktivit v jednotlivých krajích. Jsou to tzv. Krajské přílohy k Národní RIS 3 strategii, které zohledňují specifika místního inovačního ekosystému i specializace hospodářství v jednotlivých krajích a zpřesňují prioritní oblasti stanovené na národní úrovni. Strategie jsou formulovány většinou prostřednictvím tzv. klíčových oblastí změn (prioritní, horizontální oblasti), které dále obsahují jednotlivé strategické cíle. Dále jsou identifikovány oblasti výzkumné specializace

⁴³ Zdroj: MPO, 2019, *Tabulka návrhů strategických projektů ITI aglomerací/metropolitních oblastí v období 2021+ či Národní sítí Místních akčních skupin České republiky, z.s., Absorpční kapacita a zájem o podnikatelské dotace MSP v OP K 2021+.* Zde je však potřeba uvést, že v tomto ohledu je pro Řídicí orgán OP TAK v případě ITI určující předložení konkrétních projektových záměrů v dostatečné stupni připravenosti. Obdobně platí i v případě menších projektů na území MAS.

(vertikální priority či „domény specializace“), tj. obory, případně produkty, do kterých směřují prostředky na VaV a které mají potenciál podílet se významnou měrou na tvorbě regionálního HDP.

Na základě analýzy krajských RIS lze říci, že všechny kraje se v rámci svých Regionálních inovačních strategií pro léta 2014-2020 zaměřují na podporu základních prioritních oblastí, jako je zvýšení intenzity inovačních aktivit firem a posílení jejich konkurenceschopnosti, transfer technologií, kvalita lidských zdrojů ve VaV a zlepšení prostředí pro inovace ve veřejném prostoru, včetně marketingu VaV. Tyto podporované oblasti jsou v souladu zejména s následujícími oblastmi podpory (specifickými cíli) OP TAK 2021-2027: „SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií“ a „SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků“. Identifikované a podporované oblasti domén specializace jednotlivých krajů v období do roku 2020 korespondují například s následujícími oblastmi podpory (specifickými cíli) OP TAK 2021-2027: „SC 3.1: Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti“, „SC 3.2: Podpora energie z obnovitelných zdrojů“, „SC 3.3: Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování na místní úrovni“, „SC 4.1: Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám (podpora průmyslového hospodaření s vodou)“ či „SC 3.4: Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění (podpora čisté mobility)“, přičemž se dá do budoucna předpokládat nárůst o tyto prioritní oblasti⁴⁴. Soulad RIS3 strategií s aktivitami jednotlivých SC OP TAK byl řešen také přímo s RIS3 manažery všech krajů prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů, kde byl potvrzen také předpokládaný průmět aktivit v následujícím programovém období, pro které jsou RIS3 strategie aktuálně v přípravě. Průmět priorit RIS 3 strategií se specifickými cíli OP TAK je uveden v následující tabulce:

Tabulka 21: Průmět specifických cílů OP TAK s prioritami RIS 3 strategií jednotlivých krajů

SC OP TAK:	1.1	1.2	2.1	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	5.1
Hl. m. Praha	X	X	X			X				X
Středočeský	X	X			X					
Jihočeský	X			X	X	X				
Plzeňský	X		X							
Karlovarský	X		X	X	X	X				
Ústecký	X		X	X	X	X	X	X	X	X
Liberecký	X		X							
Královéhradecký	X		X							
Pardubický	X		X				X			
Kraj Vysočina	X		X							
Jihomoravský	X									
Olomoucký	X		X							
Zlínský	X		X	X				X		
Moravskoslezský	X		X	X	X	X				

Zdroj: Aktuální RIS 3 strategie jednotlivých krajů

PROCES, 2019, polostrukturované rozhovory (aktivita E3)

Komparace regionů dle relevantních statistických údajů:

Investice do výzkumu a vývoje přinášejí mezinárodně konkurenceschopné poznatky, inovace a technologie. Celkové výdaje na výzkum a vývoj v daném státě (regionu) jsou statisticky sledovány pomocí ukazatele tzv. hrubých domácích vnitřních výdajů na výzkum a vývoj (Gross Domestic

⁴⁴ Kompletní analýza souladu v jednotlivých krajích je uvedena v příloze č. 1 této zprávy.

Expenditure on R&D, GERD). Za účelem mezinárodního či krajského srovnání se tyto celkové výdaje na výzkum a vývoj nejčastěji poměrují k HDP daného státu či kraje.

V regionech NUTS 2 České republiky od roku 2014 podíl těchto výdajů klesá. Nejnížší hodnoty tento ukazatel dosahuje v méně rozvinutých regionech, v přechodových regionech a více rozvinutých regionech na území ČR je tento ukazatel podobný, s výjimkou regionu Jihozápad.

Tabulka 22: Podíl celkových výdajů na výzkum a vývoj (GERD) na regionálním HDP regionů NUTS 2 (v %)

Regiony soudržnosti	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Praha	1,99	2,14	2,30	2,08	2,09	2,05	2,29	2,46	2,59	2,82	2,85	2,32
Střední Čechy	1,38	1,43	1,51	1,28	1,35	1,43	1,44	1,49	2,15	2,00	1,93	2,02
Jihozápad	0,79	0,82	0,81	0,95	0,92	1,10	1,31	1,55	1,59	1,63	1,57	1,30
Jihovýchod	1,18	1,21	1,29	1,36	1,56	1,64	2,05	2,59	2,80	2,86	2,81	2,33
Severozápad	0,23	0,22	0,23	0,25	0,23	0,25	0,29	0,40	0,36	0,40	0,36	0,28
Severovýchod	0,92	1,02	0,99	1,00	1,04	1,08	1,26	1,54	1,45	1,45	1,33	1,24
Střední Morava	0,97	0,94	0,92	0,82	0,87	0,92	1,12	1,53	1,38	1,47	1,28	1,22
Moravskoslezsko	0,65	0,66	0,72	0,66	0,80	0,80	1,21	1,12	1,13	1,23	1,18	1,10

Zdroj: Eurostat, 2019

Legenda: Zelená – více rozvinuté regiony; Bílá – přechodové regiony; Oranžová – méně rozvinuté regiony

Kvalita výzkumu a vývoje záleží především na osobách pracujících ve výzkumu a vývoji. Kvalifikované lidské zdroje sehrávají klíčovou úlohu v procesu vytváření a transferu znalostí a jsou tak jedním ze zásadních předpokladů zajištění dlouhodobě udržitelného ekonomického a technologického rozvoje. Zaměstnanost ve VaV je vyjádřena ukazatelem přepočtených osob (FTE – full time equivalent), který udává počet pracovníků přepočtený na plný roční úvazek strávený VaV činností. Stejně jako v případě výdajů do výzkumu a vývoje, i v tomto případě jsou hodnoty ukazatele podílu pracujících osob nižší oproti přechodovým a více rozvinutým regionům.

Tabulka 23: Podíl osob pracujících ve výzkumu a vývoji (FTE) na zaměstnanosti v regionech NUTS 2

Regiony soudržnosti	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Praha	2,78	3,02	3,2	3,08	2,89	2,93	3,19	3,26	3,47	3,49	3,51	3,25
Střední Čechy	0,80	0,84	0,83	0,84	0,86	0,84	0,86	0,85	0,86	0,85	0,92	1,02
Jihozápad	0,51	0,6	0,62	0,6	0,65	0,67	0,71	0,8	0,79	0,88	0,85	0,84
Jihovýchod	0,83	0,88	0,89	1,08	1,1	1,13	1,16	1,37	1,39	1,54	1,66	1,65
Severozápad	0,13	0,15	0,16	0,15	0,15	0,16	0,18	0,21	0,21	0,23	0,23	0,21
Severovýchod	0,59	0,69	0,69	0,7	0,68	0,71	0,82	0,85	0,88	0,86	0,86	0,85
Střední Morava	0,62	0,63	0,6	0,63	0,62	0,66	0,71	0,76	0,82	0,85	0,91	0,95
Moravskoslezsko	0,38	0,42	0,45	0,48	0,52	0,56	0,66	0,79	0,61	0,71	0,71	0,70

Zdroj: Eurostat, 2019

Legenda: Zelená – více rozvinuté regiony; Bílá – přechodové regiony; Oranžová – méně rozvinuté regiony

Nižší podíl osob pracujících ve výzkumu a vývoji (FTE) v zejména méně rozvinutých regionech představuje bariéru pro realizaci výzkumných projektů, jelikož pro jejich realizaci nebude existovat dostatek odborné pracovní síly. Tato bariéra zároveň limituje možnosti minimalizace regionálních disparit, jelikož regiony s vyšším podílem FTE budou mít větší možnosti realizace rozvojových projektů, čímž se mohou regionální disparity ještě navýšit.

Regionální rozdělení deklarované absorpční kapacity

Zájem o podporu identifikovaný v rámci AO2 je v analýze řešen také z pohledu regionálního rozdělení, resp. dle místa, kde bude projekt realizován. To je provedeno v souladu s návrhem obecného nařízení⁴⁵ na 3 skupiny: méně rozvinuté regiony, přechodové regiony a více rozvinuté regiony. Z výsledků vyplývá, že zájem o podporu je především v regionech mimo hl. m. Prahu. Tento fakt však může být ovlivněn zkušenostmi respondentů z předchozích programových období, kdy nebylo v rámci programů OP PI a OP PIK možné podpořit projekty realizované na území hl. m. Prahy. Zájem o podporu v jednotlivých specifických cílech v regionálním členění je uveden v následující tabulce.

Tabulka 24: Podíl deklarované absorpční kapacity OP TAK v relevantních regionech

Oblast	Méně rozvinuté regiony (%)	Přechodové regiony (%)	Více rozvinuté regiony (%)
SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií	42,3	51,9	5,8
SC 1.2: Využití přínosů digitalizace pro občany, podniky a vlády	18,8	69,6	11,6
SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků	59,0	38,5	2,5
SC 3.1: Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti	45,7	50,9	3,4
SC 3.2: Podpora energie z obnovitelných zdrojů	29,5	65,5	4,9
SC 3.3: Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování na místní úrovni	25,7	65,8	8,5
SC 3.4: Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění (podpora čisté mobility)	31,6	61,7	6,7
SC 4.1: Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám (podpora průmyslového hospodaření s vodou)	45,6	52,6	1,8
SC 4.2: Podpora přechodu k oběhovému hospodářství	68,9	31,1	0,0
SC 5.1: Zvýšení digitálního propojení	32,5	56,0	11,5
Celkem:	43,9	51,3	4,8

Zdroj: PROCES, 2019, dotazníkový průzkum realizovaný v rámci analytických prací (aktivita C), vlastní výpočet.

Interpretovaná otázka:

A.5: Ve kterém kraji byste pravděpodobně realizovali Váš projekt v rámci programu OP TAK?

Pozn.: Méně rozvinuté regiony: NUTS2 – Severozápad, Severovýchod, Střední Morava a Moravskoslezsko; Přechodové regiony: NUTS2 – Jihovýchod, Střední Čechy a Jihozápad; Více rozvinuté regiony: hl. m. Praha
V rámci výpočtu bylo provedeno odstranění extrémních hodnot pro zajištění vyšší robustnosti výsledků.

Zájem o absorpční kapacitu v případě více rozvinutého regionu, tzn., v případě ČR hl. m. Prahy, tak může být v rámci realizovaného průzkumu podhodnocen. Důvodem je zejména novinka v možnosti zapojení Prahy do jednotlivých operačních programů v období 2021 – 2027, oproti předchozímu období, kdy byl pro Prahu vymezen samostatný OP Praha – půl růstu a podpora ve většině ostatních operačních programů byla pro Prahu nedostupná. O vlastní program však Praha v období 2021 – 2027 přijde, přičemž tato skutečnost může zvyšovat potenciál podnikatelských subjektů na území hl. m. Prahy k čerpání podpory pro intervence obsažené v rámci OP TAK, jelikož lze nalézt průměty se specifickými cíli OP TAK a potřebami podnikatelských a výzkumných subjektů na území hl. m. Prahy, zejména v oblasti priorit OP TAK 1, 3 a 5. V tomto ohledu je však potřeba reflektovat skutečnost, že je alokace EFRR pro více rozvinuté regiony v programovém období 2021 – 2027 značně omezena, přičemž s intervencemi na

⁴⁵ Návrh Nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu plus, Fondu soudržnosti, a Evropském námořním a rybářském fondu a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový a migrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro správu hranic a víza, ze dne 29. 5. 2018.

území hl. m. Prahy je primárně uvažováno v rámci jiných OP.⁴⁶ Pro intervence ve výše uvedených oblastech v rámci hl. m. Prahy je tak nutno zvažovat další alternativní zdroje financování.

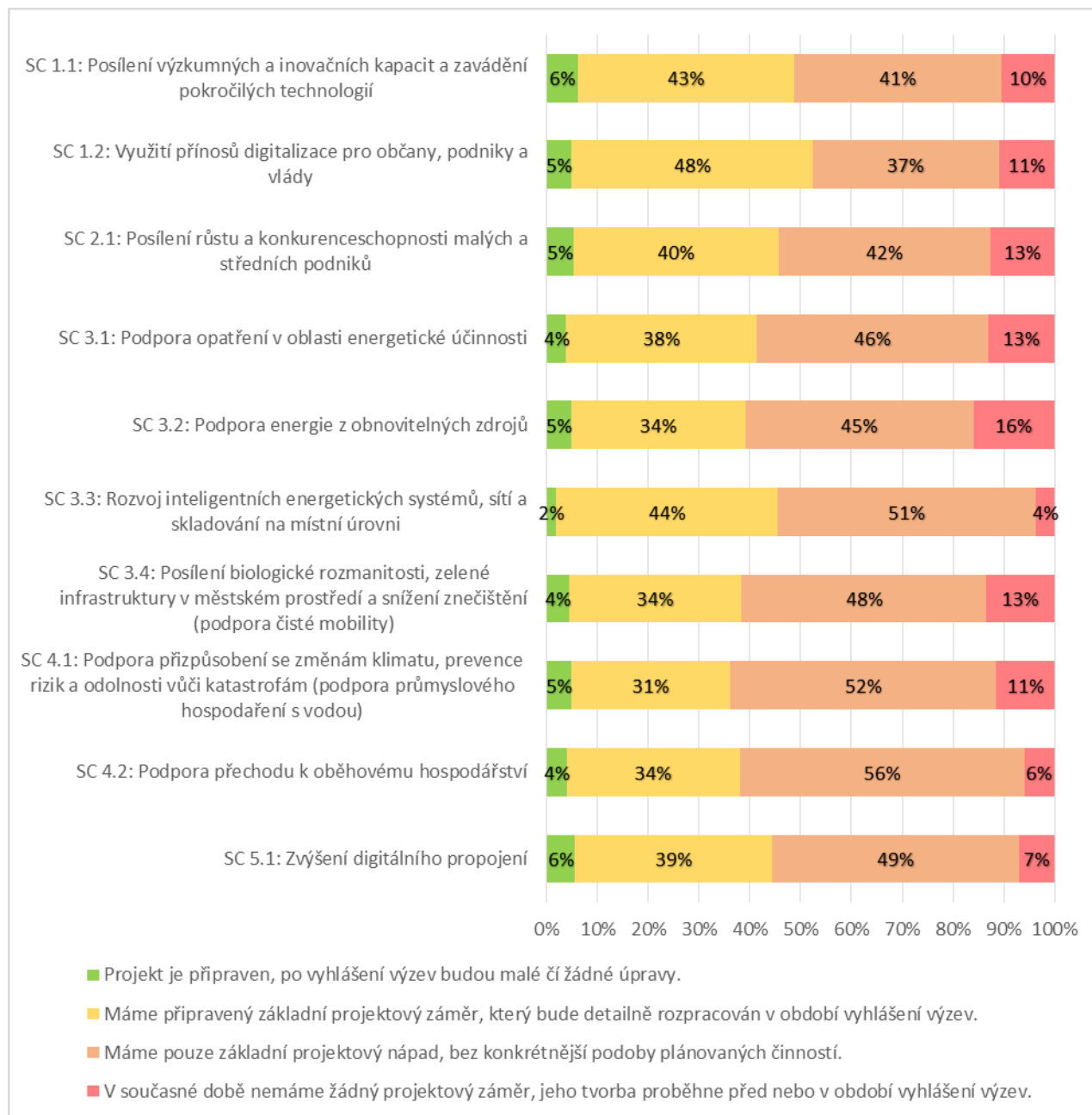
---

⁴⁶ V době finalizace závěrečné zprávy analýzy absorpční kapacity OP TAK je na úrovni MMR, MF a MŠMT diskutováno navýšení tzv. „pražské obálky“ v rámci EFRR. Dle MMR-NOK může být k dispozici po navýšení pražské obálky odhadem až 364,2 mil. EUR, přičemž tato alokace je však již pokryta požadavky na finanční prostředky ze strany MŠMT a MMR, resp. hl. m. Prahy pro intervence z OP JAK a IROP2.

Připravenost projektových záměrů

Jednotlivé subjekty mající zájem o podporu z OP TAK, mají představu o svých potřebách, které by měly prostřednictvím podpořených projektů řešit. Konkrétně ve všech plánovaných prioritách je téměř 90 % potenciálních projektových žádostí připraveno alespoň v podobě základního projektového nápadu, značná část z nich tento nápad již připravuje v podobě méně či více rozpracovaného projektového záměru, viz následující graf.

Graf 2: Připravenost projektů v plánovaných specifických cílech OP TAK - podíl podniků

Zdroj: PROCES, 2019, dotazníkový průzkum realizovaný v rámci analytických prací (aktivita C), vlastní výpočet.

Interpretovaná otázka:

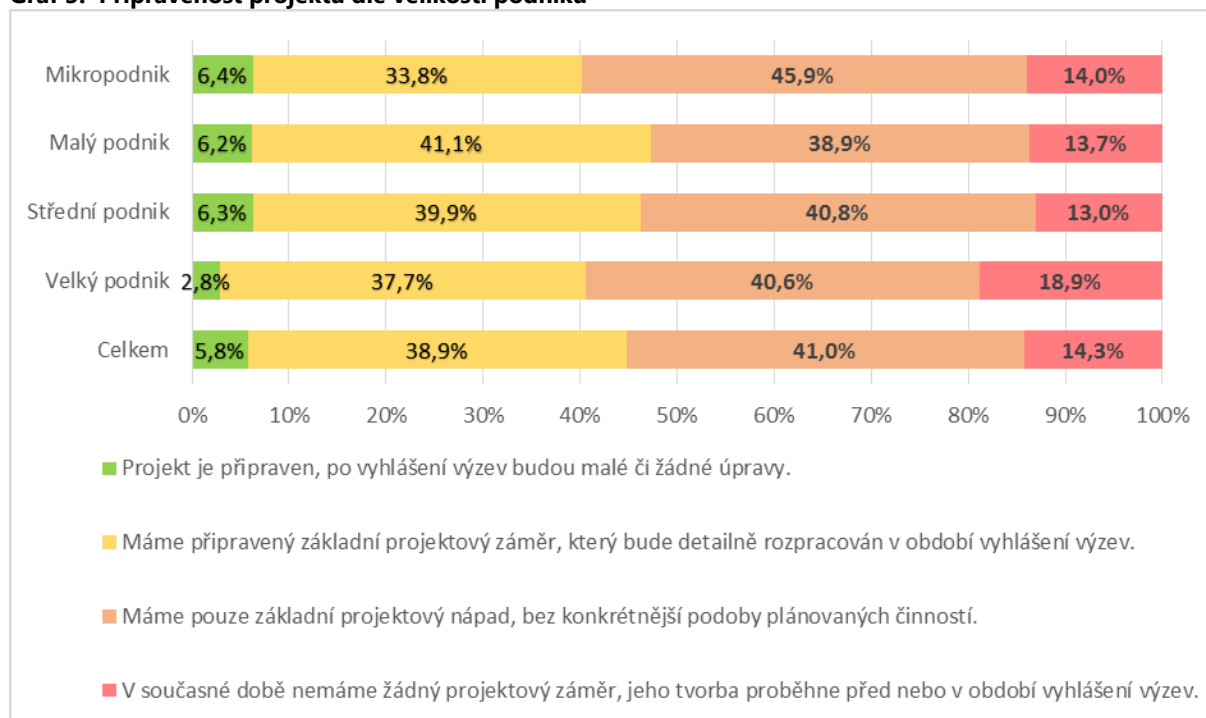
B.1: Do jaké míry máte připravený Váš potenciální projekt, se kterým byste mohli eventuálně žádat o podporu v rámci programu OP TAK?

Při provedení analýzy připravenosti podniků nebyly nalezeny výraznější rozdíly v připravenosti mezi jednotlivými typy velikostí podniků, nad rámec mírně převyšují velké podniky ostatní kategorie

v případech, kdy nemají představu o zaměření jejich potenciálního projektu. Z celkového pohledu nemá 14,3 % podniků, které deklarovaly zájem o podporu z OP TAK, představu o obsahu svého potenciálního projektu. Vzhledem k tomu, že předběžně vypočtený deklarovaný zájem o finance z OP TAK výrazně převyšuje potenciální alokaci programu, nelze existenci nepřipravených podniků v tuto chvíli pokládat za výraznější bariéru čerpání dostupných prostředků z OP TAK.

Graf 3: Připravenost projektů dle velikosti podniků

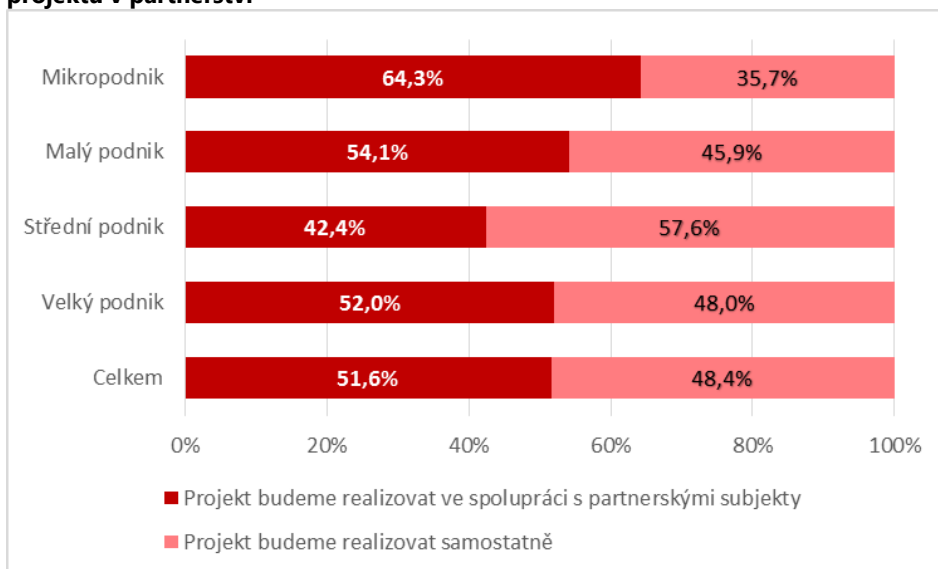
Zdroj: PROCES, 2019, dotazníkový průzkum realizovaný v rámci analytických prací (aktivita C), vlastní výpočet.

Interpretovaná otázka:

B.1: Do jaké míry máte připravený Váš potenciální projekt, se kterým byste mohli eventuálně žádat o podporu v rámci programu OP TAK?

Zaměření specifického cíle 1.1 „Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií“ obsahuje aktivity společného VaV za účasti podniků a výzkumných institucí. Téměř 52 % podniků předpokládá realizaci projektů v tomto specifickém cíli ve spolupráci s partnerskými subjekty, nejvyšší míru spolupráce uvádějí mikropodniky, což indikuje jejich nízkou schopnost realizace vlastních výzkumných aktivit. Konkrétní údaje o míře projektů připravovaných v podobě pro budoucí spolupráci subjektů jsou uvedeny v následujícím grafu.

Graf 4: SC 1.1 Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií – realizace projektu v partnerství

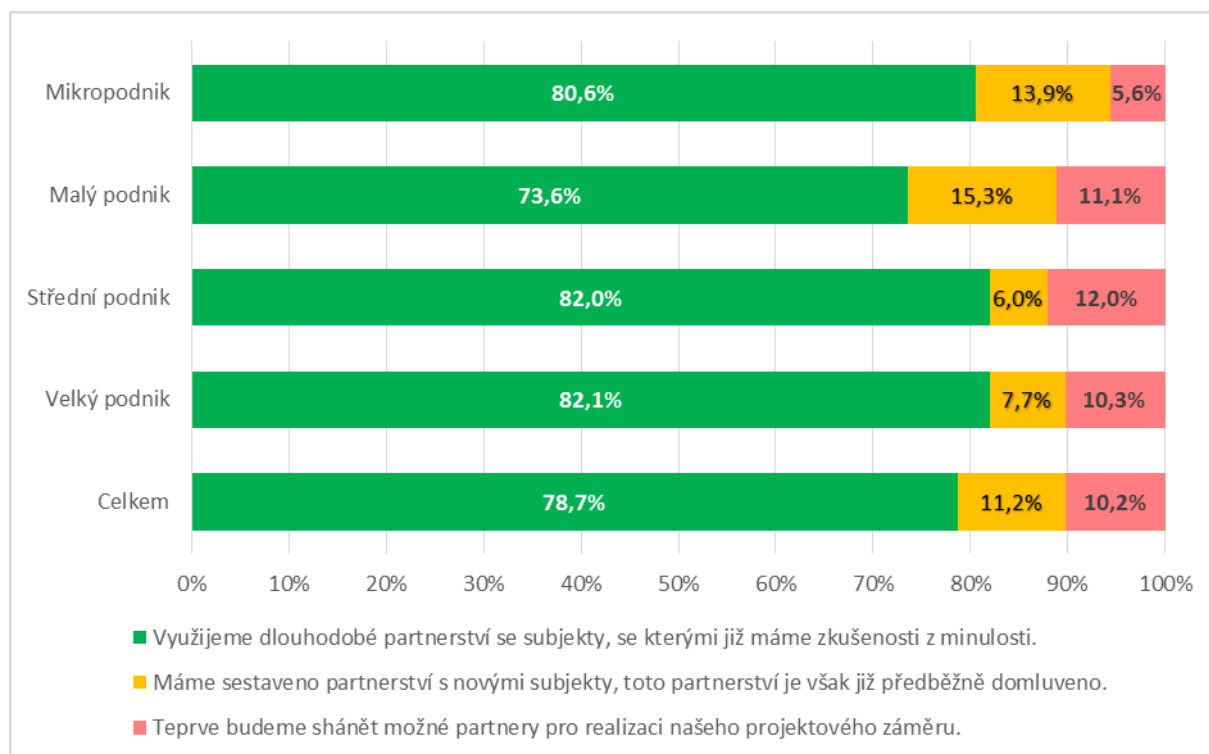

Zdroj: PROCES, 2019, dotazníkový průzkum realizovaný v rámci analytických prací (aktivita C), vlastní výpočet.
Interpretovaná otázka:

B.2: Budete Vámi plánovaný projektový záměr realizovat sami, nebo ve spolupráci s partnerskými subjekty?

Z analýzy vyplývá, že velká část podniků plánujících realizaci projektů ve specifickém cíli 1.1 „Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií“ ve spolupráci s dalšími subjekty využije pro tyto záměry již navázaná dlouhodobá partnerství, případně mají již pro navazující období předběžně domluveno partnerství v rámci přípravy projektových záměrů, viz následující graf. Vzhledem k těmto výsledkům nelze považovat chybějící partnerství za výraznou bariéru čerpání podpory, což koresponduje s výsledky uvedenými v rámci AO4.

Graf 5: SC 1.1 Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií – připravenost partnerství

Zdroj: PROCES, 2019, dotazníkový průzkum realizovaný v rámci analytických prací (aktivita C), vlastní výpočet.
Interpretovaná otázka:

B3: Do jaké míry máte sestaveno partnerství pro Váš projekt?

Ačkoliv se připravenost projektů v některých podnicích týká pouze nejbližších let korespondujících se začátkem programového období v roce 2021, tyto podniky mají ve většině případů dlouhodobé strategické plány svého rozvoje, což představuje výrazný potenciál pro přípravu navazujících projektů po celé období let 2021 až 2027. Příjemci, kteří podporu získali v předchozích operačních programech, dokládají, že právě tato podpora a s ní získané rozvojové zkušenosti, jim umožnily zvýšit svůj rozvojový potenciál a schopnost jej strategicky plánovat. Lze tak předpokládat synergické efekty podpořených projektů v podobě otevírání nových rozvojových možností, realizovaných buď z vlastních zdrojů či prostřednictvím další podpory z OP TAK.⁴⁷

⁴⁷ Zdroj informací: Realizace polostrukturovaných rozhovorů s potenciálními příjemci podpory; aktivita D1. Realizace skupinových rozhovorů s cílovou skupinou potenciálních příjemců; aktivita C1.

3.4 Bariéry využití budoucí podpory

3.4.1 Vyhodnocení analytické otázky

Tabulka 25: Vyhodnocení AO4

Celé znění analytické otázky:	Existují významné bariéry, které zabraňují využití budoucí podpory v dané oblasti podpory (specifickém cíli). Jde o bariéry např. legislativní, administrativní, technické, nezájem příjemců, obavy příjemců ze sankcí aj.
Odpověď na analytickou otázku:	Významné bariéry čerpání podpory z OP TAK existují z finančních důvodů, a to v podobě nutnosti vysoké spoluúčasti ze strany podniku, případně neschopnosti předfinancování projektu z vlastních zdrojů při ex-post proplácení dotace. Druhou významnou bariérou je administrativní zátěž na samotné příjemce a dlouhé lhůty administrace žádostí o podporu na straně MPO, které výrazně snižují atraktivitu podpory a v případě administrativní zátěže také zvyšují personální a finanční nároky na příjemce, přičemž se v určitém bodě stává podpora z pohledu financí neefektivní.
Zdůvodnění odpovědi:	Bariéry byly identifikovány na základě výsledku dopadových evaluací programu OP PI a OP PIK, a také analýzy aktuálního postoje k bariérám ze strany potenciálních příjemců, implementační struktury programu, věcných garantů a dalších relevantních aktérů.

3.4.2 Podklady a východiska pro vyhodnocení analytické otázky

PESTLE analýza

Implementaci a skutečné čerpání programu ovlivní řada skutečností, které vyplývají z aktuálního a budoucího stavu vnějšího prostředí programu. Pro identifikaci těchto skutečností byla v rámci analýzy zvolena metoda PESTLE analýzy, a to ve formě identifikace relevantních výroků v jednotlivých skupinách analýzy, s potenciální relevancí pro implementaci a čerpání podpory v rámci OP TAK.

Politické vlivy:

- Existence politik na úrovni Evropské unie a České republiky, které přímo v reakci na aktuální problémy a potřeby ovlivňují hospodaření státu. Jedná se především o politiky v oblasti sociální, regionální, strukturální a environmentální.

Ekonomické vlivy:

- Zvyšování výkonnosti české ekonomiky a její přibližování k průměru Evropské unie (vyjádřené ve vytvořeném HDP v paritě kupní síly na obyvatele).
- Závislost ekonomiky na zahraničních investorech, což v důsledku znamená nedostatečnou tvorbu domácího kapitálu a zpomalení rozvoje domácích firem v oblasti konkurenceschopnosti v EU.
- Konkurence v podobě zahraničních podniků zejména vzhledem k tlaku na nízké ceny produktů a služeb od levnějších producentů ze zahraničí.
- Postupné zpomalování ekonomiky v EU a potenciální příchod období ekonomické recese v rámci hospodářského cyklu.
- Nízký podíl výdajů na VaV vzhledem k HDP České republiky oproti jiným vyspělým státům EU. Nízký podíl inovativních podniků ve skupině malého a středního podnikání.
- Zvyšování zaměstnanosti v ČR, oproti tomu však existence stavu, kdy mají podniky problém se zajištěním relevantní pracovní síly.
- U nově nastaveného SC 4.1: Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám (podpora průmyslového hospodaření s vodou) není prozatím

nastaven režim veřejné podpory, který je podstatný pro nastavení výzev i zájem potenciálních příjemců.

Sociální vlivy:

- Stárnutí obyvatelstva vedoucí ke snižování podílu ekonomicky aktivních osob a nedostatku pracovní síly.
- Vysoký podíl obyvatelstva s ukončeným středoškolským vzděláním. Oproti tomu nízký podíl obyvatelstva s vysokoškolským vzděláním oproti průměru EU a s tím související hrozba nedostatku kvalifikované pracovní síly pro realizaci výzkumu a vývoje a implementace jeho výsledků do podnikové praxe. Nutnost zapojení staršího podílu obyvatelstva do terciálního vzdělávání za účelem zajištění relevantní pracovní síly.
- V rámci vzdělávání existující nízký zájem o technické a přírodní vědy, dále přispívající k nedostatku kvalifikované pracovní síly.
- Hrozba odlivu kvalifikované pracovní síly do zahraničí za vyšším mzdovým ohodnocením a vyšším životním standardem.

Technologické vlivy:

- Rychlý technologický vývoj v mnoha oblastech podnikatelské činnosti kladoucí důraz na kontinuální výzkum a vývoj a zavádění nových technologií do praxe podniků pro udržení své konkurenceschopnosti na trhu.
- Nízká inovační aktivita firem způsobená nízkými veřejnými výdaji do výzkumu a vývoje.
- Technologický pokrok v oblasti ICT vedoucí ke snížení nákladů, zvýšení efektivity práce a zlepšení dostupnosti vzdálenějších trhů.
- Nízká diferenciací hospodářství, zaměření přílišné koncentrace na vybrané sektory podnikatelské činnosti, a s tím související hrozba negativních dopadů na českou ekonomiku v případě negativních změn v těchto sektorech.
- Pozitivní vývoj souhrnného inovačního indexu České republiky (SII; Summary Inovativní Index), oproti tomu stále existující negativní rozdíl oproti průměru EU.

Legislativní vlivy:

- Administrativně náročný systém daní a dotací negativně ovlivňující inovační aktivitu podnikatelských subjektů.
- Existence legislativy na úrovni Evropské unie přímo zamezující podporu rozvojových aktivit ve vybraných sektorech.
- Nejasná legislativa týkající se veřejné podpory v oblasti blokových výjimek⁴⁸, kdy platnost Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 bude končit v roce 2022 a nejsou známy informace ohledně následujícího období.

Ekologické vlivy:

- Tlak ze strany evropské i národní legislativy a environmentálních strategických a koncepčních dokumentů na implementaci a realizaci environmentálně šetrného hospodářství.
- Vysoká energetická náročnost českého hospodářství oproti průměru Evropské unie.

---

⁴⁸ S přijetím Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem, tzv. obecného nařízení o blokových výjimkách (dále jen „GBER“), které nabylo účinnosti 1. 7. 2014, se blokové výjimky staly jedním z nejvýznamnějších právních titulů pro legální poskytování veřejné podpory, zejména investic.

Bariéry využití podpory z pohledu příjemců a potenciálních příjemců

Možnost podání projektové žádosti či pravděpodobnost úspěšného získání podpory je ovlivněna řadou negativních faktorů, které potenciální příjemce ovlivňují, ať už zvenčí, či v důsledku vlastních překážek. Negativní bariéry neovlivňují pouze samotné podání či získání podpory, ale také efektivitu samotné realizace projektu, ať už v podobě administrativních náležitostí, či kvality samotného obsahu projektu. Bariéry využití podpory byly předmětem evaluací předchozích operačních programů OP PI a OP PIK. Přehled zjištění z těchto hodnocení je uveden v následující tabulce:

Tabulka 26: Bariéry operačních programů zjištěné v rámci jejich evaluací

Operační program:	OP PI 2007 - 2013	OP PIK 2014 - 2020
Identifikované bariéry:	<p>Vysoká administrativní zátěž spojená s realizací projektu.</p> <p>Uživatelsky nepřívětivý monitorovací a informační systém.</p> <p>Prodlužování projektových lhůt v důsledku nutnosti realizace výběrových řízení.</p> <p>Nízká transparentnost hodnotícího procesu a celkové komunikace ze strany ŘO.</p> <p>Dlouhé časové prodlevy v procesu hodnocení a schvalování projektů.</p> <p>Absence zohlednění regionálních disparit a jejich vlivu na potenciál využití podpory.</p>	<p>Vysoká administrativní zátěž spojená s realizací projektu.</p> <p>Uživatelsky nepřívětivý monitorovací a informační systém.</p> <p>Níže atraktivita podpory vzhledem k výši nutné finanční spoluúčasti ze strany příjemce.</p> <p>Nedostatek financí na straně příjemců, potřebných k předfinancování projektů.</p> <p>Omezení maximální výše dotace u některých programů podpory.</p> <p>Nedostatek odborně zaměřených hodnotitelů, který vede k vysokému důrazu na formální a ekonomickou kontrolu na úkor hodnocení odborné kvality projektů.</p> <p>Nedostatek odborných pracovníků na straně poskytovatele dotace vedoucí k dlouhým časovým prodlevám v procesu hodnocení a schvalování projektů i v procesu schvalování průběžných zpráv o realizaci projektu, což prodlužuje dobu proplácení nákladů příjemcům dotace. Rizika spojená s tímto problémem navíc v příštím programovém období umocní nově zamýšlené pravidlo N+2 pro proplácení podpory v rámci OP TAK.</p>

Zdroje: PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o., 2018, *Ex post hodnocení Operačního programu Podnikání a inovace 2007 – 2013*

Deloitte, a.s., 2019, *Výsledková evaluace specifického cíle 1.1 OP PIK*

PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o., 2019, *Výsledková evaluace specifického cíle 1.2 OP PIK*

Asociace pro evropské fondy, z.s. 2019, *Výsledková evaluace specifických cílů 2.1 a 2.2 OP PIK.*

HaskoningDHV Czech Republic, spol. s r.o., 2019, *Výsledková evaluace specifických cílů 2.3 a 2.4 OP PIK.*

Asociace pro evropské fondy, z.s., 2019, *Výsledková evaluace specifických cílů 3.1, 3.2 a 3.4 OP PIK.*

Asociace pro evropské fondy, z.s., 2019, *Výsledková evaluace specifických cílů 3.5, 3.6 a 4.2 OP PIK.*

Aktuální postoj k potenciálním bariérám byl analyzován také v rámci realizovaného průzkumu s potenciálními příjemci programu. Z výsledku vyplývá, že největší problémy mají příjemci se zaměřením výzev, administrativní zátěží, mírou finanční podpory, naopak nemají problém se sestavením svého projektu po odborné stránce či se zapojením relevantních partnerů, viz následující tabulka:

Tabulka 27: Relevance bariér čerpání podpory identifikovaná potenciálními příjemci

Bariéra	% kladných odpovědí
Nevhodné nastavení oblastí podpory*, které nekorespondují s potřebami naší organizace	66,63%
Administrativní náročnost podání žádosti o podporu	60,67%
Nízká míra finanční podpory ze strany operačního programu	53,52%
Složitost monitorovacího systému	34,80%
Nedostatečné finance ke spolufinancování záměru nad rámec podpory ze strany operačního programu	19,01%
Odborná náročnost vytvoření projektového záměru	17,10%
Absence partnerů pro společnou realizaci projektového záměru	3,46%

Zdroj: PROCES, 2019, dotazníkový průzkum realizovaný v rámci analytických prací (aktivita C), vlastní výpočet.

Interpretovaná otázka:

C1: Které negativní aspekty, spojené s podáváním projektů do OP PI nebo OP PIK, Vás v případě jejich přetrvávání mohou odradit v podávání projektů do OP TAK?

Pozn.:

* Většinou byla požadována obnova technologického vybavení, která však nemůže spadat do podpořených aktivit v rámci OP TAK. Nejednalo se však o jediné projektové záměry daných subjektů, které zároveň disponují i jinak zaměřenými projektovými záměry, které podpořit z OP TAK lze.

Údaje této tabulky v rozlišení na jednotlivé programy podpory jsou uvedeny v příloze č. 5.

Pohled potenciálních příjemců na bariéry limitující jejich zájem o podporu z OP TAK byl v rámci analýzy kromě dotazníkového šetření řešen také prostřednictvím přímého dotazování respondentů. Z této analytické činnosti byly identifikovány bariéry, jejichž odstranění by potenciálně vedlo ke zvýšení zájmu o čerpání podpory. Výsledky, v členění na respondenty dle jejich zájmu o program, jsou uvedeny v následující tabulce:

Tabulka 28: Změny, které by vedly ke zvýšení motivace čerpání podpory z OP TAK

Podniky, které mají zájem o podporu z OP TAK	Podniky, které nejsou rozhodnuty, zda budou žádat o podporu z OP TAK	Podniky, které nemají zájem o podporu z OP TAK
<ul style="list-style-type: none"> - Snížení administrativní zátěže. - Vyšší míra podpory. - Zkvalitnění monitorovacího a informačního systému. - Zrychlení procesu proplacení podpory po předání žádosti o platbu. - Snížení délky udržitelnosti projektu (aktuálně 5 let). - Odbourání subjektivního výkladu pravidel programu jednotlivými úředníky. - Zrušení obtížně splnitelných podmínek v rámci ukazatelů (např. zvyšování zaměstnanosti, když nejsou volné osoby na pracovním trhu apod.). 	<ul style="list-style-type: none"> - Snížení administrativní zátěže. - Zkvalitnění monitorovacího a informačního systému. - Vyšší míra podpory. - Snížení lhůt na straně poskytovatele podpory. - Snížení přísnosti podmínek pro získání podpory. - Při hodnocení také zaměření na jiná kritéria, která může podpora zlepšovat (bezpečnost práce, pracovní hygiena apod.). - Stabilita podmínek (změny požadavků při změnách projektových manažerů na straně MPO/API apod.). - Zvýšení flexibility pro změny v podpořených projektech. - Flexibilita možnosti podpory – případy, kdy nutný poměr hmotného a nehmotného majetku je z hlediska projektu nereálný, např. vývoj softwaru. - Zvýšení informovanosti podniků o možnostech podpory. - Možnost přímé komunikace s přidělenými projektovými manažery, bez podmínky komunikace přes monitorovací systém. - Snížení požadavků na výši úvěru, kterým musí podnik doložit schopnost předfinancovat projekt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Snížení administrativní zátěže. - Transparentnost a stabilita podmínek, včetně pevně daných termínů na straně poskytovatele, a jejich dodržování. - Snížení lhůt na straně poskytovatele dotace. - Vyšší finanční podpora. Možnost proplácení dotace formou ex-ante. - Zkvalitnění monitorovacího a informačního systému. - Zjednodušení odborné (obsahové) části projektové žádosti. - Snížení minimální výše rozpočtu projektu. - Vyšší flexibilita při nakládání s finančními prostředky (negativa existují v podobě nutnosti výběrových řízení, možnost nákupu služeb a technologií pouze na základě nejnižší ceny znamená nízkou kvalitou). - Vyšší přímá informovanost podniků o možnostech podpory ze strany MPO.

Zdroj: PROCES, 2019, dotazníkový průzkum realizovaný v rámci analytických prací (aktivita C), Polostrukturované rozhovory s potenciálními příjemci (Aktivita E1).

Na základě jednotlivých analytických činností provedl řešitelský tým sumarizaci existujících bariér včetně jejich zdůvodnění a potenciálních možností jejich řešení, viz následující tabulka:

Tabulka 29: Souhrn identifikovaných bariér v oblasti čerpání dotačních prostředků z programů MPO

Bariéra:	Popis a zdůvodnění:	Opatření:
Administrativní zátěž.	Výrazné zatížení příjemců administrativními úkony spojenými s čerpáním dotace. Velký rozsah potřebných kontrolních kroků, vyžadovaných ze strany řídicího orgánu, a to včetně několikanásobného dokládání stejných informací.	Realizace procesní evaluace ve vztahu ke konkrétním činnostem administrativy na straně řídicího orgánu a příjemců podpory, revize zjištění a optimalizace procesů za účelem snížení administrativní zátěže.

Bariéra:	Popis a zdůvodnění:	Opatření:
Dlouhé lhůty procesu na straně ŘO.	<p>Lhůty schvalování podaných projektových žádostí jsou dlouhé, výjimkou nejsou lhůty přesahující 10 měsíců. Jedním z důvodů je například náročná kontrola na straně implementační struktury, zda je žadatelem skutečně malý či střední podnik.</p> <p>Vzhledem k zaměření programu mohou mít tyto lhůty negativní dopad na samotné projekty, jelikož oblast výzkumu a vývoje je velice dynamická (v době, kdy je dotace schválena, může být navrhované řešení zastaralé oproti aktuálním možnostem).</p> <p>Roli v tomto problému hraje také nejasná informace, kdy bude hodnocení dokončeno, což ovlivňuje schopnost potenciálních příjemců plánovat své aktivity. Příjemci sice mohou začít realizovat projekt již po podání žádosti o podporu, což někteří z nich využívají, ale většina subjektů čeká s realizací až na schválení podpory na základě právního aktu.</p>	Realizace procesní evaluace k jednotlivým činnostem spojeným s procesem hodnocení a schvalování projektů za účelem optimalizace a snížení těchto lhůt. Revize aktuálních personálních kapacit pro realizaci hodnocení projektů.
Krátké lhůty při požadavcích na příjemce projektů.	Při požadavcích řídicího orgánu směrem k příjemcům (žádost o doložení dokladů, apod.) jsou příjemcům zadávány lhůty, které jsou z pohledu příjemců vzhledem k typu požadavku krátké. Tomu poté kontrastuje situace, kdy reakce na tento požadavek ze strany ŘO trvá v řádech týdnů až měsíců.	Revize procesů v rámci procesní evaluace za účelem optimalizace lhůt při komunikaci mezi ŘO a příjemci podpory.
Nejasné a nestabilní podmínky výzev, administrativních úkonů a kontrol. Subjektivní výklad pravidel jednotlivými úředníky, časté změny projektových manažerů na straně ŘO.	Při realizaci předchozích operačních programů v této oblasti docházelo ke změnám podmínek i v rámci jednotlivých výzev v době, kdy již byly vyhlášeny. To působí negativně na schopnost potenciálních příjemců podat žádost, jelikož je její podoba na těchto podmínkách závislá.	Sjednocení požadavků na dokladované dokumenty, interpretace informace o možných požadavcích prostřednictvím shrnujícího dokumentu.
Nízká míra podpory. <i>(relevantní také pro podporu prostřednictvím finančních nástrojů)</i>	Zejména v případě MSP se zájem o podporu z operačního programu snižuje v souvislosti se snižováním míry podpory. Zároveň čerpání dotace znamená zvýšení administrativní zátěže (viz výše), na kterou musí příjemce vynaložit příslušné kapacity. Řada potenciálních příjemců uvádí, že pokud bude dále pokračovat trend snižování míry podpory, tzn., bude narůstat výše spolufinancování, vzhledem ke zmíněné administrativní zátěži se dotace finančně nevyplátí.	Snaha o zachování co nejvyšší možné míry podpory z EFRR.

Bariéra:	Popis a zdůvodnění:	Opatření:
Nekvalitní informační systém.	Monitorovací a informační systém použitý v období 2014 - 2020 je uživateli hodnocen jako nekvalitní a nevhodný, zejména v oblasti stability a uživatelské přívětivosti. Podniky se zkušenostmi s programy OP PI a OP PIK hodnotí změnu informačního systému mezi těmito programy jako zhoršení situace. Náročná práce se systémem může znamenat prodloužení času stráveného s potřebnými úkony, což snižuje kapacity na jiné aktivity podniku.	Sběr zpětné vazby od příjemců při využití nového monitorovacího a informačního systému a jeho úpravy na základě zpětné vazby v rámci jeho možností. Zpracování manuálů a příruček k novému informačnímu systému, případně realizace školení za účelem zajištění schopnosti příjemců tento systém využívat.
Nevhodně nastavená kritéria ve vybraných výzvách.	Schválení projektu je podmíněno splněním řady ukazatelů, které mohou výrazně ovlivnit možnost podniků čerpat podporu, přičemž však nemají reálné opodstatnění. Příkladem může být například nutnost s dotací přijímat nové zaměstnance, přičemž aktuální trh práce nenabízí dostatek potenciálních pracovních sil (Týká se jak vyřazovacích, tak hodnotících kritérií.).	Revize kritérií, která musí projektové žádosti splňovat, zejména vzhledem k jejich relevanci k aktuálnímu stavu v oblasti rozvoje podnikání.
Nízká flexibilita projektů.	Schválené projekty mají nízkou flexibilitu ke změnám, což může znamenat bariéru ve snaze dosažení co nejlepších výsledků, zejména u dlouhodobých projektů. Oblast výzkumu a vývoje v průmyslu je rychlý a dynamický proces, přičemž zejména u dlouhodobých projektů může dojít (v kombinaci s dlouhými lhůtami na samotné schválení projektu) ke změnám situace v podnikatelském prostředí, přičemž možnost reakce na tyto změny by přispěla k maximalizaci pozitivních dopadů realizace projektu.	Zavedení větší flexibility možných změn v rámci realizovaných projektů, které na základě zdůvodnění umožní příjemcům reagovat na aktuální stav řešené problematiky a v rámci projektových aktivit zajistit aktuálně nejlepší technologie, a s tím související dopady projektu.
Vysoký limit pro minimální finanční rozsah projektu.	V jednotlivých výzvách je stanovena minimální výše rozpočtu projektu. Mezi podniky se však objevuje zájem i o kratší projekty s menším rozpočtem, ale s potenciálem výrazných pozitivních dopadů pro příjemce a jeho konkurenceschopnost.	Snížení minimálního rozpočtu projektu v relevantních výzvách. Sledování odezvy na straně potenciálních příjemců, využití této zpětné vazby při nastavení výzev v pokročilém stádiu realizace programu.
Nutnost předfinancování projektu.	Vyplácení dotace ex-post (mnohdy i s dlouhými prodlevami po podání žádosti o platbu) znamená bariéru pro podniky, které nejsou schopny zajistit dostatečnou výši financí na zajištění všech způsobilých nákladů z vlastních zdrojů, či prostřednictvím úvěru. Objevují se i případy, kdy podnik nezíská úvěr ve výši, kterou vyžaduje výzva, přičemž by však byl schopen projekt financovat i s nižším úvěrem.	Zvážit možnost alespoň částečného zálohového financování projektů.

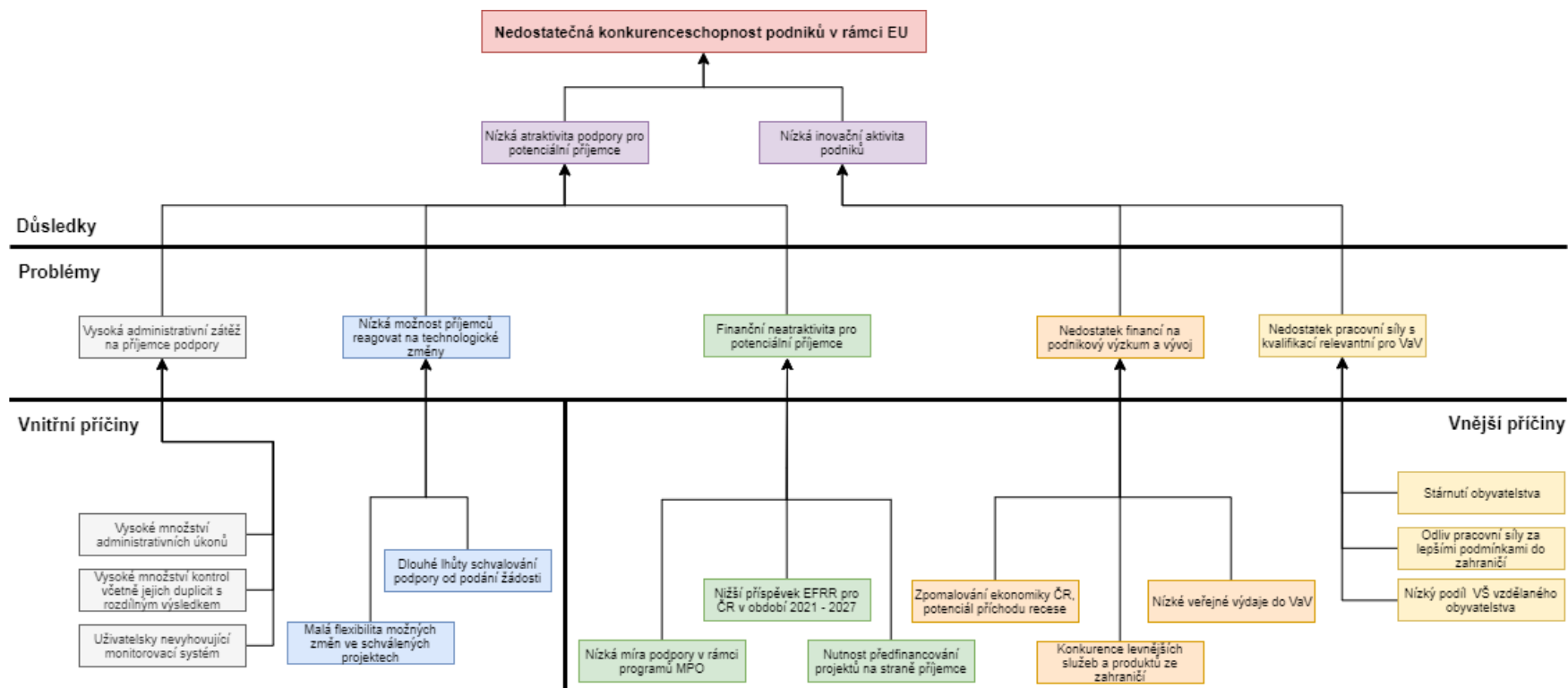
Bariéra:	Popis a zdůvodnění:	Opatření:
Nutnost výběrových řízení.	V rámci programu OP PIK byl v souladu s pravidly MMR nastaven pro nákupy limit 400 000 CZK, při jehož překročení je nutné při nákupech investic nebo služeb využít výběrového řízení, jehož jediným kritériem je nejnižší cena. To výrazně ovlivňuje kvalitu projektů, jelikož s nízkou cenou se snižuje kvalita poskytovaných služeb. Příjemci navíc nemají téměř žádné nástroje, jak z výběrového řízení vyloučit podniky, které nejsou pro plánovaný projekt vhodné. Z hlediska administrativní zátěže tvoří výběrová řízení další nutné aktivity, které navíc zdržují realizaci projektu.	Ve spolupráci s MMR zvážit zvýšení limitu pro výběrová řízení na 2 mil. CZK dle vzoru zákona o zadávání veřejných zakázek.
Nepřiměřená kontrolní činnost.	Příjemci označují za nepřiměřenou kontrolní činnost, kdy dochází mnohdy k dvojí kontrole doložených dokumentů, navíc se kromě kontrol MPO musí potýkat s kontrolami FÚ. Byly identifikovány případy, kdy kontrolou MPO byly schváleny náležitosti, které byly předmětem vrácení dotace po kontrole ze strany FÚ.	Revize kontrolních mechanismů v rámci procesní evaluace za účelem zvýšení efektivity a účelnosti.
Nedostatek pracovních sil. <i>(relevantní také pro podporu prostřednictvím finančních nástrojů)</i>	Aktuální stav na trhu práce, který se vyznačuje nízkou nezaměstnaností a malým počtem volné pracovní síly v odborných pozicích, představuje bariéru ve chvíli, kdy je jedním z cílů programu a podmínkou poskytnutí podpory vznik nových pracovních míst a jejich udržitelnost.	Revize kritérií, která musí projektové žádosti splňovat, zejména vzhledem k jejich relevanci k aktuálnímu stavu v oblasti rozvoje podnikání.
Nízká míra povědomí o existenci a fungování programů mezi podniky bez zkušeností s žádáním o podporu. <i>(relevantní také pro podporu prostřednictvím finančních nástrojů)</i>	Mezi podniky, které nemají žádnou zkušenost s programy MPO (tzn., že doposud nežádaly o podporu ani v OP PI či OP PIK) převládá nízké povědomí o možnostech a podmínkách podpory. Jen velmi malé procento (cca 16 %) dosud nepodpořených podniků uvažuje o využití podpory, přičemž by měly představovat výraznější skupinu potenciálních žadatelů.	Realizace propagačních aktivit zaměřených na šíření informací o podpoře, a to v podobě informací o potenciálních přínosech, a zároveň za pomoci vzdělávacích aktivit zaměřených na schopnost podniků o podporu požádat.
Negativní pohled na systémy dotační podpory u části podniků.	Vlivem vysoké administrativní náročnosti programu a dalších výše uvedených bariér existuje u určité skupiny podniků negativní postoj k čerpání dotací, který se v některých případech také střetává s názory zpochybňujícími jejich pozitivní dopady na úkor nepodložených dopadů negativních. Tento negativní pohled vede ke snižování zájmu o podporu z těchto programů, negativní pohled navíc poměrně jednoduše dále přechází z podniku na podnik v rámci vzájemné interakce či veřejných informací.	Realizace propagačních aktivit zaměřených především na přínosy programu, společně s propagací realizovaných aktivit na straně implementační struktury zaměřených na řešení výše uvedených bariér.

Pozn.: Detailní návrh potenciálních opatření k odstranění bariér je rozpracován v rámci odpovědi na analytickou otázku AO5.

Strom problémů

K vizualizaci výše uvedených bariér je využita metoda stromu problémů. Graficky přehledný popis nejslabších míst řešeného systému umožňuje zobrazení vzájemné vazby mezi příčinami a důsledky identifikovaných problémů. Zaměření na samotné příčiny problémů navíc poskytuje důležitý podklad pro návrh opatření pro jejich řešení. Sestavený strom problémů je zobrazen v následujícím schématu:

Schéma 3: Strom problémů oblasti potenciálu zvyšování konkurenceschopnosti prostřednictvím programu OP TAK

Zdroj: PROCES, 2019, vlastní zpracování.

3.5 Návrhy opatření na odstranění bariér

3.5.1 Vyhodnocení analytické otázky

Tabulka 30: Vyhodnocení AO5

Celé znění analytické otázky:	Jaké jsou návrhy opatření na odstranění bariér?
Odpověď na analytickou otázku:	<p>V rámci opatření k odstranění bariér je nutné zaměřit se především na identifikované problémy v rámci vnitřního prostředí programů OP PI a OP PIK, nakolik je zjevné, že ve značné míře dlouhodobě přetrvávají. Je nutné se zaměřit na minimalizaci administrativní zátěže dopadající na příjemce podpory a na důkladnou revizi procesních kroků v rámci implementační struktury za účelem reálně možného snížení jednotlivých lhůt na straně poskytovatele podpory, které mají ve své současné délce negativní dopady na příjemce a jejich motivaci k dalšímu čerpání.</p> <p>Vhodná je také realizace opatření zaměřených na podniky, které doposud nemají s programy zaměřenými na konkurenceschopnost žádnou zkušenost. Zde je doporučeno cílit na jejich nízké povědomí o fungování, podmínkách a přínosech programu prostřednictvím cílené propagace a případných vzdělávacích aktivit. Propagační a vzdělávací aktivity jsou zároveň důležité pro zajištění co nejvíce pozitivního názoru na dotační systém ve spojitosti s podnikáním.</p> <p>Část bariér je obtížně řešitelná, jelikož vychází z regulatorních či finančních aspektů, které jsou řešeny zejména na úrovni nadřazených pravidel. Zde je účelné klást důraz na efektivní vyjednávání s Evropskou komisí pro získání co nejlepších možných podmínek v souladu s těmito nadřazenými dokumenty.</p>
Zdůvodnění odpovědi:	Administrativní zátěž a procesní nastavení programu, finanční podmínky a v případě nezkušených podniků také nevědomost ohledně programu byly identifikovány jako hlavní bariéry čerpání finančních prostředků programu. Identifikovaná opatření tvoří reakci na tyto bariéry v podobně potenciálně realizovaných aktivit s předpokládaným pozitivním dopadem.

Identifikovaná opatření

Bariéry identifikované v rámci analytické otázky AO4 odpovídají bariérám, které byly identifikovány také v závěrečných a průběžných dopadových evaluacích předchozích operačních programů. Je tak patrné, že nejdůležitější problémy stále dlouhodobě přetrvávají. Jedním z důvodů je fakt, že navržená opatření z těchto evaluací není možné efektivně implementovat v průběhu trvání programu. Období přípravy nového operačního programu tak představuje potenciální možnost jejich zapracování s vyšší efektivitou. V následující tabulce jsou uvedena navržená opatření pro minimalizaci identifikovaných bariér, a to ve třech skupinách zaměřených na administrativní zátěž a procesní nastavení (Skupina A), finanční aspekty programu (Skupina B) a působení na podniky bez zkušeností s programy zaměřenými na konkurenceschopnost (Skupina C). Součástí opatření skupiny C jsou také opatření zaměřená na tvorbu pozitivního pohledu na program ze strany potenciálních příjemců.

Tabulka 31: Přehled opatření navržených za účelem zvýšení zájmu o čerpání podpory z programu OP TAK

Hlavní závěry		Doporučení			
Kód	Závěr	Kód	Doporučení	Typ	Závažnost a časovost
A	<p>Byla identifikována potřeba snížení administrativní náročnosti a zvýšení transparentnosti hodnocení. Příjemci a žadatelé jsou zatěžováni rozsáhlou administrativou, nespokojenost je také s výrazně uživatelsky nekvalitním informačním a monitorovacím systémem.</p> <p>Proces hodnocení projektů je žadateli považován za netransparentní, bez zpětné vazby k podaným projektům, čímž se snižuje šance na jejich dopracování do přijatelné podoby. Obecně jsou sledovány nedostatky v komunikaci, častých změnách podaných informací apod. Zároveň dlouhé schvalovací lhůty výrazně snižují možnost podpořených subjektů reagovat na externí změny, které mohou negativně ovlivnit průběh projektu.</p> <p>Neúměrnou zátěž na příjemce projektu představují také povinná výběrová řízení, která proces realizace projektů prodlužují.</p> <p>Tento závěr je výsledkem aktivit analýzy absorpční kapacity, pro detailnější možnosti řešení je nutné se na tyto oblasti zaměřit v rámci procesní evaluace.</p>	A1	V rámci procesní evaluace se zaměřit na zhodnocení procesů metodické podpory potenciálním žadatelům z programu, a to prostřednictvím evaluace podpůrné metodické dokumentace, organizace metodických a informačních seminářů, atd.	Úprava metodického prostředí	Krátkodobý
		A2	Provést analýzu procesů a prostředí informačního a monitorovacího systému z pohledu uživatele na straně řídicího orgánu i příjemce podpory za účelem vytvoření podkladových informací k případné změně tohoto systému v programovém období 2021 – 2027.	Jiné	Dlouhodobý
		A3	V rámci procesní evaluace provést hodnocení systému zpětné vazby hodnocení projektů směrem k jejich žadatelům, pro zajištění maximální míry transparentnosti hodnotícího procesu a bodových kritérií pro neúspěšné žadatele.	Úprava metodického prostředí	Krátkodobý
		A4	Provést procesní evaluaci hodnocení projektových žádostí a odstranit případné nerelevantní kroky hodnocení za účelem udržení co nejkratší délky hodnotícího procesu.	Úprava metodického prostředí	Krátkodobý

Hlavní závěry		Doporučení			
Kód	Závěr	Kód	Doporučení	Typ	Závažnost a časovost
B	<p>Zájem o čerpání finančních prostředků z OP TAK je snižován vlivem vysoké míry finanční spoluúčasti.</p> <p>Finanční bariéry v podobě omezení výše dotace u některých programů.</p> <p>Nutnost předfinancování projektů z vlastních zdrojů vzhledem k vyplácení dotační podpory ex-post po ukončení projektu, a to včetně dlouhých lhůt potřebných k samotnému vyplacení. Tato situace vede ke konkurenční nevýhodě pro menší podniky, které si takto předfinancovat projekt nemohou dovolit, na druhou stranu se jedná o podniky, které dotační podporu potřebují nejvíce.</p>	B1	Zvážit možnost částečného financování formou zálohy na začátku projektu či jednotlivých projektových etap za účelem snížení náročnosti na vlastní finanční prostředky potenciálně podpořených podniků v případě, že to bude v souladu s pravidly podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj. V případě zavedení nutné efektivní procesní nastavení pro minimalizaci nově vzniklé administrativní zátěže.	Revize programu - zásadní	Dlouhodobý
		B2	Revize procesního nastavení finančního řízení programu v rámci procesní evaluace za účelem snížení lhůt potřebných k vyplácení dotace.	Úprava metodického prostředí	Dlouhodobý
		B3	Udržet maximální možnou míru podpory pro cílové skupiny programu OP TAK v souladu s pravidly z Obecného nařízení o blokových výjimkách (GBER) a Mapou regionální podpory za účelem udržení nejvyšší možné atraktivity programu pro čerpání podpory.	Revize programu - zásadní	Dlouhodobý

Hlavní závěry		Doporučení			
Kód	Závěr	Kód	Doporučení	Typ	Závažnost a časovost
C	<p>Mezi podniky, které nemají žádnou zkušenost s programy MPO (tzn., že doposud nežádaly o podporu ani v OP PI či OP PIK) převládá nízké povědomí o možnostech a podmínkách podpory. Jen velmi malé procento (cca 16 %) dosud nepodpořených podniků uvažuje o využití podpory, přičemž by měly představovat výraznější skupinu potenciálních žadatelů.</p> <p>Vlivem vysoké administrativní náročnosti programu a dalších výše uvedených bariér existuje u určité skupiny podniků negativní postoj k čerpání dotací, který se v některých případech také střetává s názory zpochybnujícími jejich pozitivní dopady na úkor nepodložených dopadů negativních. Tento negativní pohled vede ke snižování zájmu o podporu z těchto programů, negativní pohled navíc poměrně jednoduše dále přechází z podniku na podnik v rámci vzájemné interakce či veřejných informací.</p> <p>Byl identifikován také značně převažující zájem o dotační nástroje na úkor nástrojů finančních, mimo jiné také vzhledem k neznalosti potenciálních výhod podpory přes FN.</p>	C1	Realizace propagačních aktivit zaměřených především na cílovou skupinu podniků, které doposud nežádaly o podporu v OP PI či OP PIK, jakožto na skupinu s potenciálem k čerpání prostředků nad rámec minulých výzev. Aktivity zaměřit především na přínosy podpory a vzdělávací aktivity za účelem zajištění schopnosti podat žádost o podporu na straně potenciálních příjemců.	Jiný	Dlouhodobý
		C2	Realizace propagačních a osvětových kampaní za účelem snižování negativního pohledu na operační programy zaměřené na konkurenceschopnost. Využití kombinace komunikačních kanálů včetně propagace skrze příklady dobré praxe a zkušenosti podniků s úspěšnými projekty.	Jiný	Dlouhodobý
		C3	Medializace a propagace výhod podpory prostřednictvím finančních nástrojů za účelem zvýšení zájmu o tyto nástroje ze strany potenciálních příjemců, mimo jiné také vzhledem k předpokládanému důrazu na finanční nástroje ze strany Evropské komise.	Jiný	Dlouhodobý

4. Rozbor absorpční kapacity jednotlivých specifických cílů OP TAK

Při realizaci analytických prací a komunikaci s potenciálními příjemci, věcnými gestory a implementační strukturou programu OP TAK byla u specifických cílů prostřednictvím kvalitativních a kvantitativních metod realizovaných v průběhu zpracování této studie (viz přehled v kapitole č. 2) nalezena specifika (v rámci kterých bylo zváženo i využití alternativního financování), na základě kterých bylo doporučeno nastavení alokace specifických cílů blíže k dolní či horní hranici stanoveného intervalu. Konkrétní specifika k jednotlivým SC jsou uvedena v rámci následujících podkapitol.

Využití alokace v jednotlivých specifických cílech může být ovlivněno také potenciálním překryvem aktivit s aktivitami podporovanými v rámci jiných nástrojů podpory. Obecně lze tyto nástroje rozdělit do tří skupin. První skupinou jsou ostatní operační programy v rámci programového období 2021 – 2027. Určitý tematický překryv lze identifikovat u OP Životní prostředí, OP Jan Amos Komenský, OP Doprava a IROP2. Tyto programy se však ve velké míře liší ve vymezení cílových skupin podpory, konkrétně zaměřením na podnikatelské subjekty je specifické pro OP TAK. Druhou skupinou jsou národní programy, zde je však potenciál konkurence OP TAK snížen především nižším objemem dostupných financí. Při přípravě OP TAK, dalších operačních a národních programů je však nutná vzájemná konzultace a kooperace mezi jednotlivými poskytovateli za účelem nastavení aktivit s co nejmenším možným překryvem, čímž dojde k vytvoření podmínek pro správné nastavení alokace a zefektivnění možností čerpání pro potenciální žadatele. Třetí skupinou s potenciálem překryvu jsou ostatní nástroje na evropské úrovni, například Horizont Evropa, Digitální Evropa, Connecting Europe Facility, LIFE, ELENA, Invest EU atd. V celoevropské konkurenci však nelze předpokládat výraznější zastoupení českých podniků, i vzhledem k velké konkurenci mezi žadateli v rámci těchto programů (jen malá část podniků je schopná obstát v konkurenci mezi podniky v rámci evropských programů). Evropské programy se navíc zaměřují především na projekty velkých konsorcií s celoevropským dopadem, které budou mít mezi potenciálními žadateli OP TAK jen malé zastoupení, a evropské programy tak nelze považovat za výraznější možnost alternativního financování aktivit definovaných v OP TAK. Výjimkou je chystaný Modernizační fond, který bude prostřednictvím financí vybraných v rámci obchodování s emisními povolenkami poskytovat podporu projektům s dopadem na životní prostředí a nízkouhlíkové hospodářství a vzhledem k poměrně vysoké alokaci (dle aktuálního návrhu cca 100 mld. Kč) představuje možnost jak alternativně financovat aktivity OP TAK, a to zejména v rámci jeho priority 3. Zároveň lze vysoký potenciál alternativního financování předpokládat u Fondu pro spravedlivou transformaci (Just Transition Fund), který bude zaměřen na řešení hospodářských, environmentálních a sociálních dopadů transformace na klimaticky neutrální ekonomiku, přičemž tento fond bude podporovat specifická území potýkající se se závažnými ekonomickými problémy právě v souvislosti s procesem transformace, a to prostřednictvím aktivit, které korespondují s aktivitami většiny SC OP TAK.

V následujících podkapitolách jsou uvedeny i další konkrétní možnosti alternativního financování pro jednotlivé specifické cíle OP TAK.

4.1 SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií

SC 1.1 podporuje níže uvedené rámcové oblasti a v nich uvedené aktivity⁴⁹:

- **Inovační výkonnost podniků**
  - Realizace podnikového VaV, zejména ve spolupráci s VO, podle priorit RIS3.
  - Zavádění výsledků výzkumu a vývoje ve formě inovací do podnikové praxe, zavádění inovací na trh, zavádění organizačních a procesních inovací, ochrana a využívání duševního vlastnictví.
  - Zavádění a rozšiřování digitálních a dalších pokročilých inovačních technologií v podnicích.
  - Inovační vouchery.
- **Výzkumný a inovační systém**
  - Budování a rozvoj infrastruktury pro VaV a inovace, testování a ověřování technologií v podnikatelském sektoru, např. v oblasti digitálních technologií, umělé inteligence aj.
  - Sdílené kapacity pro výzkum, vývoj a inovace - klastry, technologické platformy, inovační centra atd.
  - Rozvoj transferu znalostí, komercializace, podpora při ověřování výsledků VaV a jejich uvádění na trh (zvýšení horizontální mobility (podniky – VO – školy).

4.1.1 Východiska pro stanovení absorpční kapacity pro SC 1.1

Česká republika je v oblasti výzkumu a inovací dlouhodobě za průměrem Evropské unie i severoamerických států. Podíl celkových výdajů na výzkum a inovace činí v ČR 1,79 % HDP⁵⁰, což znamená, že ČR v tomto parametru stále citelně zaostává za značnou většinou zemí, které jsou všeobecně považovány za ekonomicky nejsilnější. Podpora výzkumu a inovací přitom přináší z hlediska dopadu na HDP stabilní přínosy (nad 0,3 % ročně) v dlouhodobém horizontu.⁵¹ V současné době je potřebné zajistit, aby intervence OP TAK dosáhly maximálního možného efektu a co nejvíce podpořily inovační a digitalizační aktivity českých firem. Současný stav v oblasti inovační výkonnosti (souhrnný inovační index za rok 2017)⁵² řadí ČR na 13. místo v EU. Od roku 2010 se v hodnocení stále řadí do zemí ze skupiny průměrných inovátorů.

České MSP obecně zaostávají, pokud jde o investice do činností v oblasti výzkumu a inovací a posílení jejich pozice v globálních hodnotových řetězcích, přičemž inovace jsou častěji než MSP zaváděny velkými podniky – pouze 14 % MSP lze z pohledu vyráběného produktu nebo výrobního procesu považovat za inovativní, oproti 49 % velkých podniků. S ohledem na majoritní podíl MSP z hlediska aktivních podnikatelských subjektů v ČR však činil podíl MSP na celkových výdajích na vývoj a inovace vynakládaných podnikatelskými subjekty pouze 35 %. Většina těchto výdajů jde navíc u českých firem na experimentální vývoj namísto průmyslového výzkumu.⁵³

K negativně hodnoceným oblastem patří zejména kvalita institucí a infrastruktura, a to i v oblasti podnikatelského prostředí, které je klíčovým předpokladem pro rozvoj konkurenceschopnosti. Mezinárodní žebříčky sledující konkurenceschopnost a podnikatelské prostředí potvrzují, že ČR v období souvisejícím s ekonomickou krizí ztrácela v porovnání se svými hlavními konkurenty ve středoevropském

⁴⁹ Blíže informace o zaměření specifického cíle 1.1 jsou uvedeny v programovém dokumentu OP TAK.

⁵⁰ Inovační strategie České republiky 2019–2030

⁵¹ Dopad ESI fondů na HDP ČR: simulace modelu QUEST III a RHOMOLO, Úřad vlády ČR, 2018 (s. 13–14).

⁵² Evropská komise - Tisková zpráva - Evropský srovnávací přehled inovací 2018 (European Innovation Scoreboard), Brusel 22. června 2018

⁵³ World Bank – Czech Republic SME Assessment report

prostoru, zatímco nyní se klíčové ukazatele zlepšují. Pro zajištění dostatečné konkurenceschopnosti v evropském prostoru je však nutné i nadále růst konkurenceschopnosti podporovat, a to mimo jiné také prostřednictvím aktivit zaměřených na výzkum a vývoj v podnikatelském prostředí. Tato potřeba je identifikována také v rámci strategických a koncepčních dokumentů na úrovni ČR, které jsou zaměřeny na posílení významu inovací a využívání špičkových technologií a zvyšování jejich přínosů:

- Národní výzkumná a inovační strategie 2021+,
- Inovační strategie ČR 2019-2030,
- Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR pro roky 2016 – 2020,
- Iniciativa Průmysl 4.0
- Inovační strategie ČR 2019 – 2030 a další.

Rozvoj podnikatelského prostředí je v rámci ČR řešen především koncepčními dokumenty:

- Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014 – 2020
- Strategie podpory malého a středního podnikání 2021+⁵⁴

Vzhledem k těmto identifikovaným potřebám je důležité klást důraz na podporu výzkumu a inovací v rámci podnikatelského prostředí pro zajištění konkurenceschopnosti podniků, a to zejména prostřednictvím nástrojů podpory z OP TAK. Potenciál tohoto specifického cíle indikuje také vysoký zájem o tento druh podpory v předchozím programovém období, který již přesáhl alokaci programu OP PIK 2014 – 2020⁵⁵.

4.1.2 Stanovená absorpční kapacita pro SC 1.1

Na základě kvantitativních šetření byl stanoven bodový odhad střední hodnoty absorpční kapacity pro SC 1.1, ke které byly vypočteny na základě výběrové chyby (80 %) horní a dolní hranice, viz níže uvedená tabulka.

Tabulka 32: Stanovená absorpční kapacita SC 1.1

Bod stanoveného intervalu	Absorpční kapacita (CZK)	Doporučení a zdůvodnění:
Horní hranice:	50 859 245 745	V rámci SC 1.1 analýza doporučuje stanovení absorpční kapacity k horní hranici stanoveného intervalu, a to zejména z důvodu vysokého deklarovaného zájmu ze strany potenciálních příjemců, který je podpořen také vysokým zájmem o tyto aktivity v předchozím období, a to nad rámec alokace stanovené OP PIK 2014 – 2020.
Bodový odhad:	42 276 597 553	
Dolní hranice:	34 285 357 035	

Stanovené hodnoty prošly verifikací prostřednictvím kvalitativních šetření (viz kapitola 2), kde bylo zjištěno, že deklarovaný zájem o výzkumné aktivity v rámci SC 1.1 vychází především ze zájmu podnikatelských subjektů, příp. organizací pro výzkum a šíření znalostí, ačkoliv v rámci realizovaného dotazníkového šetření byly osloveny také kraje, které již v této oblasti podporu čerpaly. Bariéra byla v rámci SC 1.1 identifikována v oblasti partnerství u znalostního transferu, kdy univerzity nemají příliš velký zájem o účast v projektech s nižšími náklady a tyto projekty pak mají problém nalézt potřebného partnera. U projektů s větším počtem partnerů (konsorciálních projektů) je identifikována bariéra ve zvýšeném riziku administrativního pochybení při přípravě projektů i nepředvídatelných situací na straně všech partnerů v rámci konsorcia.

⁵⁴ V přípravě.

⁵⁵ Viz příloha č. 2.

V rámci oblasti tohoto specifického cíle byly rovněž identifikovány projekty aglomerací ITI. Předběžná analýza potenciálních projektů předpovídá absorpční kapacitu z jejich strany ve výši cca 3,3 mld. CZK⁵⁶. Je však nutno brát na vědomí, že se jedná o předběžné návrhy projektů s nejistou realizací. V období 2021 – 2027 je možné, že vznikne další zájem právě ze strany samotných regionů na základě aktuálně připravovaných regionálních strategických a inovačních dokumentů. Konkrétní záměry v této oblasti nebylo možné identifikovat, dle případného budoucího vývoje ve zmíněných regionálních strategiích doporučujeme navýšení alokace směrem k horní hranici stanovené absorpční kapacity. Problém v tomto případě může znamenat statut podniků ovládaných obcemi, které aktuálně nesplňují definici MSP a jsou brány jako velké podniky. Omezení velkých podniků v rámci podpory OP TAK tak může mít negativní dopad na realizaci intervencí do podnikatelského sektoru nejen v rámci integrovaných strategií, které jsou často zaměřeny právě na podniky ve správě obcí.

Tabulka 33: Příležitosti a rizika ve vztahu k čerpání podpory v rámci SC 1.1

Pozitivní faktory / Příležitosti	
+	Vysoký zájem o aktivity tohoto typu v rámci předchozího programového období.
+	Vysoký zájem o podporu v rámci tohoto specifického cíle ze strany potenciálních žadatelů identifikovaný realizovaným průzkumem aktuálního stavu.
+	Soulad podpořených aktivit s potřebami definovanými národními i regionálními strategickými či koncepčními dokumenty.
Negativní faktory / Rizika	
-	Potenciální nižší zájem výzkumných organizací v případě, že pro ně bude výhodnější využít podporu na jiné aktivity v rámci jiných dotačních nástrojů (např. OP JAK).
-	Případná konkurence jiných programů zaměřených na oblast podpory výzkumu a vývoje zejména na národní úrovni.
-	Omezení podpory pro více rozvinuté regiony (hl. m. Praha), kde lze identifikovat určitý potenciál absorpční kapacity a také výzkumné organizace s potenciálem spolupráce s podnikatelským sektorem.
-	Případná negativní zkušenost příjemců se spoluprací s výzkumnými organizacemi v rámci předchozích podpořených projektů.
-	Pokles výkonnosti ekonomiky vedoucí k omezení aktivit VaV v podnikatelském sektoru.
-	Nevyhovující definice MSP pro účely poskytování podpory, náročný proces kontroly plnění parametrů MSP.
-	Statut podniků ve správě obcí, které jsou brány jako velké podniky. V případě omezení podpory pro velké podniky může dojít k omezení možností podpory pro podnikatelské subjekty v rámci integrovaných strategií.

4.1.3 Možnosti alternativního financování pro SC 1.1

Na základě kvalitativního výzkumu bylo zjištěno, že preference podniků při čerpání je zaměřená na dotační programy MPO, i když existují potenciální možnosti alternativního financování z jiných zdrojů, které jsou uvedeny v tabulce níže.

⁵⁶ MPO, 2019. *Přehled strategických projektů ITI aglomerací / metropolitních oblastí v období 2021+.*

Tabulka 34: Možnosti alternativního financování aktivit podpořených v rámci SC 1.1

Zdroj financování	Podporované aktivity	Zhodnocení vztahu vzhledem k OP TAK
<p>OP Jan Amos Komenský (MŠMT)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 až 2027</p>	<p>Pro hodnocení možnosti alternativního financování je v rámci OP Jan Amos Komenský relevantní PO1 Výzkum a vývoj, která souvisí s cílem politiky 1: Inteligentnější Evropa díky podpoře inovativní a inteligentní ekonomické transformace.</p>	<p>Operační program zaměřený především na výzkumné organizace. Aktivity v rámci OP Jan Amos Komenský budou cílit především na posilování kvality výzkumných týmů v odborných střediscích. Aktivity OP JAK mohou podpořit prostřednictvím synergických efektů absorpční kapacitu OP TAK, kdy výstupy projektů v rámci OP JAK mohou představovat potřebné vstupy pro realizaci projektů v rámci OP TAK v podobě spolupráce mezi veřejnou a soukromou výzkumnou sférou. Nedochozí k přímému překryvu podpořených aktivit s OP TAK, absorpční kapacitu OP TAK může negativně ovlivnit případný vyšší zájem o OP JAK ze strany výzkumných organizací, které pak na úkor toho nebudou realizovat výzkum ve spolupráci s podniky v rámci OP TAK. Zájem o OP JAK může být vyšší v případě lepších podmínek pro VO oproti OP TAK (např. vyšší míra podpory, současně předpokládané vyplácení podpory v režimu ex-ante, apod.)</p>
<p>TREND (TAČR)</p> <p>Doba trvání programu: 2020 - 2027</p>	<p><u>Podprogram 1: Technologičtí lídři:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora vlastní výzkumně-vývojové činnosti s důrazem na aplikační potenciál výsledků. ▪ Podpora spolupráce s výzkumnými organizacemi. <p><u>Podprogram 2: Nováčci:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora vlastních výzkumných a vývojových aktivit u podniků, které doposud na pravidelné bázi nerealizovaly VaV. 	<p>Program s překryvem projektových aktivit zaměřených na podporu podnikového výzkumu a vývoje, a to včetně spolupráce na výzkumných aktivitách mezi podniky a výzkumnými organizacemi. Alokace financí v rámci programu TREND na období let 2021 až 2027 je cca 9,7 mld. CZK, což tvoří cca čtvrtinu stanovené absorpční kapacity OP TAK v rámci SC 1.1. Zajímavá pro příjemce může být také 70% míra podpory v rámci programu TREND. Tyto skutečnosti vedou ke zjištění, že je program TREND výraznou konkurencí pro absorpční kapacitu stanovenou v rámci SC 1.1.</p>

Zdroj financování	Podporované aktivity	Zhodnocení vztahu vzhledem k OP TAK
<p>Program na podporu aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací Národní centra kompetence (TAČR)</p> <p>Doba trvání programu: 2018 - 2026</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora vzniku a činnosti center výzkumu, vývoje a inovací v progresivních oborech s vysokým aplikačním potenciálem. 	<p>Program s překryvem projektových aktivit v oblasti podpory dlouhodobé spolupráce mezi výzkumnou a aplikační sférou a posílení institucionální základny aplikovaného výzkumu. Alokace pro program v období jeho realizace 2018 až 2026 je cca 7 mld. CZK, což odpovídá cca šestině stanovené alokace absorpční kapacity SC 1.1 OP TAK. Při průměrné intenzitě podpory ve výši 80 % lze tento program považovat za alternativní financování aktivit identifikovaných v rámci SC 1.1 OP TAK, o který bude mezi potenciálními příjemci zájem, a to v podobě velkých projektů za účasti velkých inovačních subjektů a center prostřednictvím projektů s vysokým rozpočtem.</p>
<p>Program THÉTA (TAČR)</p> <p>Doba trvání programu: 2018 až 2025</p>	<p>Podprogram 2: Strategické energetické technologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora výzkumu, vývoje a inovací za účelem transformace a modernizace energetického sektoru. <p>Podprogram 3: Dlouhodobé technologické perspektivy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora výzkumu, vývoje a inovací v oblasti v energetice prostřednictvím výzkumných organizací. 	<p>Program zaměřený na oblast výzkumu v energetice v souladu s platnými energetickým strategiemi a koncepcemi na území ČR. Představuje tak alternativu financování pro projekty výzkumu zaměřeného na oblast energetiky, které budou řešeny ve spolupráci podnikové sféry a výzkumných organizací, pro jiné výzkumné aktivity (jiného oborového zaměření) není program THÉTA relevantní. Rozpočet programu pro celé období let 2018 až 2028 je 4 mld. CZK.</p>
<p>Program Prostředí pro život (TAČR)</p> <p>Doba trvání programu: 2020 - 2026</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora výzkumu a vývoje za účelem rozšíření znalostní základny, která přispěje k zajištění zdravého a kvalitního životního prostředí a efektivního využívání zdrojů. 	<p>Program zaměřený na oblast výzkumu v oblasti životního prostředí v souladu s platnými energetickými strategiemi a koncepcemi na území ČR. Představuje tak alternativu financování pro projekty výzkumu zaměřeného na oblast provádění státní politiky životního prostředí, které budou řešeny ve spolupráci podnikové sféry a výzkumných organizací, pro jiné výzkumné aktivity (jiného oborového zaměření) není program Prostředí pro život relevantní. Rozpočet programu pro celé období let 2020 až 2026 je 3,8 mld. CZK.</p>

Zdroj financování	Podporované aktivity	Zhodnocení vztahu vzhledem k OP TAK
<p>Program Doprava 2020+ (TAČR)</p> <p>Doba trvání programu: 2020 - 2026</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora výzkumu a vývoje v oblasti udržitelné dopravy, interoperabilní dopravy, bezpečné dopravy, ekonomické dopravy a inteligentní dopravy, se zaměřením na spolupráci výzkumného, akademického a soukromého sektoru. 	<p>Program Doprava 2020+ je zaměřen na aktivity výzkumu a vývoje v oblasti hlavních témat dopravního výzkumu definovaných v Národních prioritách VaVal v ČR a klade důraz na spolupráci mezi výzkumným a podnikovým sektorem. Představuje tak možnost alternativního financování k programu OP TAK pro projekty zaměřené na tyto priority, pro ostatní výzkumné činnosti není program Doprava 2020+ relevantní. Rozpočet programu na celou dobu jeho realizace v letech 2020 až 2026 je necelé 2 mld. CZK.</p>
<p>The Country for the Future (MPO)</p> <p>Doba trvání programu: 2020 - 2027</p>	<p>Podprogram 3: Inovace do praxe</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktivity za účelem zvýšení intenzity prosazování inovací ve firmách s důrazem na MSP v souladu s definovanými standardy Průmyslu 4.0 a klíčovými trendy perspektivních odvětví. Cíle bude dosaženo podporou zavádění inovací do podnikové praxe, například s využitím výsledků projektů z programů VaVal především v oblasti technologických řešení a inovací v oblasti automatizace, robotizace a umělé inteligence. 	<p>Potenciál alternativního financování aktivit OP TAK představuje podprogram Inovace do praxe, v podobě podpory projektů zaměřených na procesy implementace výsledků VaV a zavádění inovací do praxe podnikatelských subjektů, text programu však počítá s podporou nových projektů jen v období před plným náběhem financování komplexněji pojatých aktivit z OP TAK. Rozpočet podprogramu na celé období realizace 2020 až 2025 je 1,3 mld. CZK.</p>

Zdroj financování	Podporované aktivity	Zhodnocení vztahu vzhledem k OP TAK
<p>Horizon Europe</p> <p>Doba trvání programu: 2021 - 2027</p>	<p><u>I. Pilíř: Otevřená věda</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora excelentního výzkumu přinášejícího zcela průlomové poznatky aplikovatelné v inovativních produktech a službách o vysoké přidané hodnotě. <p><u>II: Pilíř: Globální výzvy a konkurenceschopnost průmyslu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Adresování socioekonomických výzev evropské společnosti prostřednictvím výzkumné spolupráce výzkumného, akademického a soukromého sektoru. <p><u>III: Pilíř: Otevřené inovace:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Transfer výzkumných znalostí z výzkumného prostředí do podnikatelské sféry. 	<p>Ačkoliv programy typu Horizon obsahují aktivity, jejichž zaměření odpovídá aktivitám identifikovaným v rámci OP TAK, jsou projekty v rámci programu Horizon zaměřeny na rozsáhlé projekty s celoevropským významem. Zároveň je v rámci programu velká konkurence mezi žadateli a nelze předpokládat úspěšnost podniků z České republiky v takové míře, která by mohla ovlivnit absorpční kapacitu programu OP TAK.</p>
<p>Digital Europe (EU)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 – 2027</p>	<p><u>Aktivity:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktivity zaměřené na výzkum a vývoj v oblasti informačních technologií a digitalizace, a to prostřednictvím spolupráce výzkumného a podnikového sektoru včetně zavádění výsledku do praxe. 	<p>Program Digital Europe ve svém aktuálním návrhu obsahuje aktivity zaměřené na výzkum a vývoj v oblasti informačních technologií a digitalizace, je tedy obdobný jako zaměření SC 1.1 OP TAK v této oblasti. Jedná se však pouze o část možných aktivit SC 1.1 OP TAK, a nelze tak předpokládat výraznější konkurenci ze strany programu Digitální Evropa pro tento SC. Navíc bude soulad aktivit Digitální Evropa více odpovídat aktivitám SC 1.2 OP TAK. Vzhledem k velké konkurenci v rámci evropských programů, kde navíc podpora směřuje do velkých projektů s celoevropským dosahem, lze předpokládat ze strany potenciálních příjemců výraznou preferenci OP TAK oproti programu Digitální Evropa, stejně jako u ostatních programů na evropské úrovni.</p>

Zdroj financování	Podporované aktivity	Zhodnocení vztahu vzhledem k OP TAK
<p>Fond pro spravedlivou transformaci (EU)</p> <p>Fond aktuálně v přípravě na straně Evropské komise</p>	<p>Aktivity:</p> <p>Program zaměřený na podporu přechodu z energie vyráběné z uhlí na nízkouhlíkové technologie a čistou energii. Podpořeny budou také investice do výzkumu, vývoje a podpory přenosu pokročilých technologií, jejichž cílem bude přechod na nízkouhlíkovou a čistou energii.</p>	<p>Mezi SC 1.1 OP TAK a chystaným Fondem pro spravedlivou transformaci existuje potenciální překryv aktivit zaměřených na výzkum a vývoj. Pro takto zaměřené projekty tak může FST představovat možnost alternativního financování aktivit vymezených v SC 1.1 OP TAK pro regiony v transformaci. Členské státy svou alokaci FST doplní svými zdroji z EFRR a ESF+, v případě EFRR tak může dojít k ovlivnění dostupných finančních prostředků také pro OP TAK.</p> <p>Podpora z FST může být plánována v rámci programů podporovaných z EFRR, ESF+ nebo Fondu soudržnosti, nebo také prostřednictvím vlastního zvláštního programu. Potenciál alternativního financování k OP TAK bude možné plně vyhodnotit až v době, kdy bude znám mechanismus realizace podpory z FST v ČR.</p>
<p>Invest EU (EU)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 - 2027</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora investic prostřednictvím finančních nástrojů v oblasti výzkumu a vývoje včetně spoluprací mezi výzkumným a podnikatelským sektorem. 	<p>Program Invest EU představuje možnost alternativního financování v oblasti investičních projektů, jelikož program OP TAK umožňuje v rámci projektů podpořit také investice zaměřené na aplikaci výsledků výzkumu a vývoje do praxe. Program Invest EU poskytuje podporu prostřednictvím finančních nástrojů, potenciál alternativního financování tak bude existovat především v případě, že budou aktivity SC 1.1 poskytovány také finančními nástroji, ovlivnit však v určité míře mohou i dotační podporu. Možnost alternativního financování se zvýší v případě, že bude stanovena alokace programu Invest EU přímo pro ČR, při převedení prostředků z EFRR.</p>

4.2 SC 1.2: Využití přínosů digitalizace pro občany, podniky a vlády

V rámci SC 1.2 jsou podporovány následující aktivity⁵⁷:

- Zavádění digitalizace v podnicích - podpora projektů v oblastech souvisejících s umělou inteligencí, automatizací procesů a robotiky a kybernetické bezpečnosti online i fyzických systémů, v souvislosti se zaváděním nových technologických poznatků.
- Digitalizace zejména MSP (včetně elektronického obchodu, elektronického podnikání a síťových obchodních procesů, center pro digitální inovace, živých laboratoří, internetových podnikatelů a startupů v oblasti ICT, B2B).
- Budování a propojování sítě Center pro digitální inovace na národní i evropské úrovni.
- Zavádění infrastruktury pro technologie HPC a jejich propojování.
- Využití technologie block-chain a obdobných pro rozvoj ekonomiky.
- Vývoj specializovaného SW (např. pro počítačovou bezpečnost, simulace, monitorování, počítačové vidění, pro práci s velkými daty – Big Data Analytics, pro 3D tisk apod.).

4.2.1 Východiska pro stanovení absorpční kapacity pro SC 1.2

Problematika rozvoje digitalizace v České republice je řešena prostřednictvím koncepčního dokumentu „Digitální Česko“, který byl přijat usnesením vlády České republiky č. 629 k programu Digitální Česko a návrhu změn Statutu Rady vlády pro informační společnost. Tento dokument reaguje na potřeby zajistit komplexní, vzájemně provázaný a koordinovaný přístup v oblasti probíhající digitalizace společnosti, která zahrnuje jak oblast fungování státu, jeho institucí, organizací a procesů, které stát v souladu s platným právním řádem zajišťuje, ale také oblasti soukromých vztahů, kde má stát pečovat o vytváření podmínek, které budou podporovat přirozený a dynamický rozvoj aktivit souvisejících s využíváním nových technologií v občanském životě, ale také v mnoha oblastech života společnosti jako je oblast průmyslu, podnikání, školství, zdravotnictví, kultury, Smart Cities, a dalších⁵⁸.

Cílem aktivit v rámci digitalizace České republiky je rozvíjet prostředí pro digitální technologie pro občany, veřejnou správu i podnikatelské subjekty, což zajistí efektivní přístup k moderním digitálním službám, což v konečném důsledku podpoří konkurenceschopnost české ekonomiky v kontextu evropských zemí. Digitalizace společnosti sebou bude přinášet vedle nových a vítaných příležitostí i nové, dříve neznámé dopady do tradičního způsobu zajišťování služeb společnosti, a bude tak docházet k nutnosti pružně reagovat na takový dynamický vývoj, ať již to bude v oblasti ochrany soukromí a zajištění základních práv a svobod nebo v právních vztazích v oblasti obchodu, služeb, trhu práce či sociální péče.

SC 1.2 programu OP TAK je identifikován jakožto jeden z implementačních nástrojů programu Digitální Česko, představuje tak primární zdroj financí pro podporu aktivit v oblasti digitalizace podniků a reaguje na potřeby digitalizace stanovené v prostředí České republiky.

Kybernetika a umělá inteligence jsou pak považovány za základní pilíře Průmyslu 4.0. V této souvislosti je potřeba zaměřit se i na integraci digitálních technologií, jelikož počet domácností a podniků využívajících technologie založené na datech zůstává omezený. Samotná digitalizace ekonomiky pak probíhá v nesmírně široké škále odvětví, což přináší jedinečnou příležitost k zajištění konkurenceschopnosti ČR v globálním prostředí. Rozvoj a význam průlomové technologie transformující výrobní procesy a mechanismy, se stále zvyšuje nejen v ČR, ale v celé EU. Mezi klíčové technologie

⁵⁷ Blíže informace o zaměření specifického cíle 1.2 jsou uvedeny v programovém dokumentu OP TAK.

⁵⁸ Digitální Česko, 2018.

Průmyslu 4.0 patří kromě výše uvedené kybernetiky a umělé inteligence i robotika, internet věcí, digitální platformy, automatizace či velká data.

4.2.2 Stanovená absorpční kapacita SC 1.2

Na základě kvantitativních šetření byl stanoven bodový odhad střední hodnoty absorpční kapacity pro SC 1.2, ke které byly vypočteny na základě výběrové chyby (80 %) horní a dolní hranice, viz níže uvedená tabulka.

Tabulka 35: Stanovená absorpční kapacita SC 1.2

Bod stanoveného intervalu	Absorpční kapacita (CZK)	Doporučení a zdůvodnění:
Horní hranice:	6 839 139 278	V rámci SC 1.2 analýza doporučuje stanovení absorpční kapacity na hodnotě stanoveného bodového odhadu. Podporované aktivity mají vysoký potenciál realizace v souladu s platnými strategickými dokumenty v oblasti digitalizace. K případnému snížení absorpční kapacity by mohlo dojít v případě, že budou podmínky v rámci tohoto SC stanoveny nevhodně vzhledem k existenci konkurenčních programů.
Bodový odhad:	4 769 385 140	
Dolní hranice:	3 319 877 091	

Stanovené hodnoty prošly verifikací prostřednictvím kvalitativních šetření (viz kapitola 2), kde bylo zejména zjištěno, že v rámci SC 1.2 existují potenciální bariéry především z důvodu existence řady nástrojů podpory na národní či evropské úrovni, kde může dojít k překryvu projektových aktivit (např. programy Digitální Evropa Country for the Future, Fond pro spravedlivou transformaci, Invest EU). Z těchto důvodů doporučujeme stanovení absorpční kapacity na hodnotě stanoveného bodového odhadu.

Tabulka 36: Příležitosti a rizika ve vztahu k čerpání podpory v rámci SC 1.2

Pozitivní faktory / Příležitosti	
+	Aktivity relevantní k aktuálním potřebám v oblasti digitalizace podnikového sektoru.
+	Vysoký zájem o aktivity tohoto typu v rámci předchozího programového období.
Negativní faktory / Rizika	
-	Nevyhovující definice MSP pro účely poskytování podpory, náročný proces kontroly plnění parametrů MSP.
-	Potenciální konkurence mezi OP TAK a dalšími nástroji zaměřenými na digitalizaci (programy Digitální Evropa Country for the Future, Fond pro spravedlivou transformaci, Invest EU, apod.), případně chybějící synergie mezi těmito nástroji.

4.2.3 Možnosti alternativního financování SC 1.2

Na základě kvalitativního výzkumu bylo zjištěno, že preference podniků při čerpání je zaměřená na dotační programy MPO, i když existují potenciální možnosti alternativního financování z jiných zdrojů, které jsou uvedeny v tabulce níže.

Tabulka 37: Možnosti alternativního financování aktivit podpořených v rámci SC 1.2

Zdroj financování	Podporované aktivity	Zhodnocení vztahu vzhledem k OP TAK
<p>Integrovaný regionální operační program (MMR)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 - 2027</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Využití přínosů digitalizace pro občany a vlády/veřejnou správu, služby a aplikace pro digitální dovednosti a digitální začleňování. 	<p>V rámci IROP bude podpora zaměřena především na projekty s dopadem na veřejnou správu a občany, oproti podpoře zaměřené na podnikatelské subjekty. Vzhledem k rozdílnosti cílových skupin není předpokládán překryv podpořených aktivit a negativní ovlivnění absorpční kapacity OP TAK.</p>
<p>Country for the Future (MPO)</p> <p>Doba trvání programu: 2020 - 2027</p>	<p>Podprogram 2: Digitální lídři:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora vzniku Digital Innovation Hubs a rozvoj jejich služeb podle potřeb strategie Digitální Česko. 	<p>Aktivity programu CFF v oblasti Digital Innovation Hubs jsou stejného zaměření jako podpořené aktivity v rámci SC 1.2 OP TAK, lze tak předpokládat určitou konkurenci mezi programy a možnost alternativního financování aktivit OP TAK. V rámci CFF je na podprogram 2: Digitální lídři vymezen rozpočet 1,3 mld. CZK na celé období realizace programu v letech 2020 až 2027. Program CFF by měl však dle informací MPO sloužit k financování aktivit v oblasti digitalizace pouze v období před začátkem programu OP TAK a vyhlášení jeho výzev. Jakmile začne fungovat podpora z OP TAK, podpora digitalizace z CFF by měla být ukončena, aby nedocházelo k alternativnímu financování.</p> <p>Případně v době implementace OP TAK budou prostředky na digitalizaci v rámci programu CFF sloužit ke kofinancování projektů z programu Digitální Evropa z národních zdrojů.</p>
<p>Digitální Evropa (EU)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 – 2027</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zavedení využití superpočítačů v oblastech veřejného zájmu a podnikové sféry. ▪ Investice do zavádění a využívání umělé inteligence v podnikovém a veřejném sektoru. ▪ Podpora investic v oblasti kybernetické bezpečnosti. ▪ Digitalizace veřejné správy a soukromého sektoru za účelem zvyšování efektivity procesů. ▪ Budování sítí Digital Innovation Hubs na evropské úrovni. 	<p>Program Digitální Evropa obsahuje řadu aktivit komplementárních k aktivitám SC 1.2 OP TAK. Program je v aktuální době v přípravě a potenciál alternativního financování vzhledem k OP TAK bude možné blíže vymezit po přesném stanovení podmínek podpory. Lze však předpokládat, že vzhledem k vyšší konkurenci mezi potenciálními příjemci na úrovni evropských programů bude vyšší zájem o financování v rámci OP TAK, příp. lze očekávat komplementarity s tímto programem.</p>

Zdroj financování	Podporované aktivity	Zhodnocení vztahu vzhledem k OP TAK
<p>Fond pro spravedlivou transformaci (EU)</p> <p>Fond aktuálně v přípravě na straně Evropské komise</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Program zaměřený na podporu přechodu z energie vyráběné z uhlí na nízkouhlíkové technologie a čistou energii. Podpořeny budou také investice do digitalizace a digitálního připojení. 	<p>Mezi SC 1.2 OP TAK a chystaným Fondem pro spravedlivou transformaci existuje potenciál překryv aktivit zaměřených na digitalizaci. Pro takto zaměřené projekty tak může FST představovat možnost alternativního financování aktivit vymezených v SC 1.2 OP TAK pro regiony v transformaci.</p> <p>Členské státy svou alokaci FST doplní svými zdroji z EFRR a ESF+, v případě EFRR tak může dojít k ovlivnění dostupných finančních prostředků také pro OP TAK.</p> <p>Podpora z FST může být plánována v rámci programů podporovaných z EFRR, ESF+ nebo Fondu soudržnosti, nebo také prostřednictvím vlastního zvláštního programu. Potenciál alternativního financování k OP TAK bude možné plně vyhodnotit až v době, kdy bude znám mechanismus realizace podpory z FST v ČR.</p>
<p>Invest EU (EU)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 - 2027</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora investic prostřednictvím finančních nástrojů v oblasti digitalizace veřejného i soukromého sektoru. 	<p>Program Invest EU představuje možnost alternativního financování v oblasti investičních projektů, jelikož program OP TAK umožňuje v rámci projektů SC 1.2 podpořit také investice zaměřené na zavádění cílových technologií a digitalizace podniků.</p> <p>Program InvestEU poskytuje podporu prostřednictvím finančních nástrojů, potenciál alternativního financování tak bude existovat především v případě, že budou aktivity SC 1.2 poskytovány také finančními nástroji, ovlivnit však v určité míře mohou i dotační podporu. Možnost alternativního financování se zvýší v případě, že bude stanovena alokace programu Invest EU přímo pro ČR, při převedení prostředků z EFRR.</p>

4.3 SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků

V rámci SC 2.1 jsou podporovány následující aktivity⁵⁹:

- Podpora služeb pro rozvoj podniků typu spin-off, spin-out a start-up (podpora podnikatelských záměrů a zavádění nových obchodních modelů, posílení růstových motivací, podpora komercializace produktu a služeb, rozvoj inovačních schopností, podpora služeb rozvíjejících podnikatelský eko-systém).
- Pořízení nových technologických zařízení a vybavení včetně potřebné infrastruktury, propojení pořízovaných nebo stávajících technologií za pomoci nejmodernějších komunikačních kanálů a protokolů (autonomní obousměrnou komunikací), podporováno bude dále pořízení strojů a zařízení, které nejen zvýší technologickou úroveň MSP a jejich konkurenceschopnost, ale také umožní budoucí inovaci 5. řádu ve fázi navazující digitalizace a automatizace výroby (princip průmyslu 4.0). Bude podporováno rovněž profinancování posílení pracovního kapitálu (provozní financování) vyvolaného v důsledku pořízení investičního majetku.
- Podpora poradenských služeb pro MSP zaměřených na rozvoj podniku, rozšíření podnikatelské činnosti, zvýšení kvality a efektivity výroby a služeb s důrazem na růst tržního potenciálu, například prostřednictvím nových rozvojových příležitostí, inovativních řešení, investičních možností, zavádění nových a pokročilých technologií, včetně podpory mezinárodní expanze.
- Podpora využívání inovační infrastruktury (inkubátory, akcelératory apod.).
- Podpora podnikatelské infrastruktury pro MSP (podpora MSP např. při modernizaci podnikatelské infrastruktury a při revitalizaci a následném znovuvyužití brownfieldů, či technicky významně nevyhovujících objektů na podnikatelské funkční nemovitosti).
- Podpora účasti MSP na zahraničních veletrzích a výstavách včetně organizace a účasti na dalších zahraničních eventech, sympoziích, seminářích a dalších akcích za účelem vstupu na zahraniční trhy. Služby expertů v oblasti marketingové strategie, designu, kreativních průmyslu a dalších podpůrných nástrojů pro vstup a působení na zahraničních trzích, posílení finančních, inovačních a manažerských schopností.
- Podpora přístupu MSP k externímu financování jejich dalšího rozvoje, inovačních řešení, investic a růstu konkurenceschopnosti, včetně podpory vzniku MSP a přístupu k úvěrovému financování i alternativním kapitálovým a kvazikapitálovým instrumentům.

4.3.1 Východiska pro stanovení absorpční kapacity pro SC 2.1

Domácí MSP v oblasti vytváření přidané hodnoty zaostávají. Souhrnná produktivita výrobních faktorů, která je ukazatelem efektivnosti využívání kapitálu a práce v produkci, roste poměrně pomalu. Větším zaměřením na domácí inovace by se mohla zvýšit produktivita v rámci celého podnikového spektra včetně MSP, které čelí slabým produktivním výsledkům ve srovnání se svými většími protějšky, jakož i slabé poptávce po inovacích a nepříznivému postavení v rámci globálních hodnotových řetězců. Menší firmy v ČR navíc mají nižší přidanou hodnotu na pracovníka.

V roce 2018 vytvořily MSP přidanou hodnotu v objemu 1 786 mld. Kč, přičemž podíl MSP na celkové přidané hodnotě podnikatelské sféry v roce 2018 dosáhl 54,7 %. Slabé stránky v oblasti inovací souvisí s nedostatkem inovativních MSP, vývozem služeb založených na znalostech a výdajích na rizikový kapitál. Zkušenost z období 2014–2020 hovoří o tom, že u většiny podpořených MSP v SC 2.1 OP PIK bylo dosaženo vyšších inovačních řádů (tedy 3. nebo 4.). Na druhou stranu, téměř třetina projektů se umístila v inovačním řádu 1, přičemž některé projekty se pohybují těsně nad hranicí prosté obnovy. V neposlední řadě existují regionální rozdíly, pokud jde o inovační výkonnost v rámci ČR.

⁵⁹ Blíže informace o zaměření specifického cíle 2.1 jsou uvedeny v programovém dokumentu OP TAK.

S ohledem na předpokládaný hospodářský vývoj lze dále očekávat, že nadcházející období povede k ještě vyšší poptávce po zdrojích veřejného financování za účelem zvýšení inovační výkonnosti MSP, ať už prostřednictvím rozvoje podnikového výzkumu a inovací či prostřednictvím nákupu technologií.⁶⁰

4.3.2 Stanovená absorpční kapacita SC 2.1

Na základě kvantitativních šetření byl stanoven bodový odhad střední hodnoty absorpční kapacity pro SC 2.1, ke které byly vypočteny na základě výběrové chyby (80 %) horní a dolní hranice, viz níže uvedená tabulka.

Tabulka 38: Stanovená absorpční kapacita SC 2.1

Bod stanoveného intervalu	Absorpční kapacita (CZK)	Doporučení a zdůvodnění:
Horní hranice:	25 710 368 151	V rámci SC 2.1 analýza doporučuje stanovení absorpční kapacity na hodnotě horní hranice stanoveného intervalu. Absorpční kapacita je do určité míry omezena složitostí celého procesu získání podpory, a to zejména pro nové či mladé podniky s nedostatkem zkušeností, na které je podpora zaměřena. Případné zlepšení podmínek programu v oblasti administrativní zátěže může vést ke zvýšenému zájmu o podporu v rámci tohoto SC. Zájem o podporu v rámci tohoto SC je podpořen také vysokým zájmem o tyto aktivity v předchozím období, a to nad rámec alokace stanovené v OP PIK 2014 – 2020.
Bodový odhad:	20 907 902 530	
Dolní hranice:	16 419 703 416	

Stanovené hodnoty prošly verifikací prostřednictvím kvalitativních šetření (viz kapitola 2), kde bylo zejména zjištěno, že u SC 2.1 se jako problematická jeví oblast časově náročné kontroly na straně administrativní kapacity, zda je žadatelem skutečně malý či střední podnik, tzn. podporovaná cílová skupina. Kontrola je realizována ze strany projektových manažerů, kteří pak dále potřebují dostatečný časový prostor na hodnotící proces, a z důvodu průtahů dochází k odstoupení žadatelů i u již schválených žádostí o podporu, jelikož mezitím dochází ke změně např. cenových podmínek na trhu a realizace projektu se může stát velice ztrátová pro daného příjemce. Další problematickou oblastí je rozdílnost výkladu dotačních podmínek ze strany MPO a MF (dochází k situacím, kdy Finanční úřad přijde na kontrolu projektu a rozporuje postupy, které byly provedeny na základě schválení ze strany MPO, které však Finanční úřad považuje za chybné) a tím dochází k nesrozumitelnosti pro potenciální příjemce, což v konečném důsledku vede k vysoké odpadovosti projektů. V případě zlepšení výše uvedeného doporučujeme navýšení alokace směrem k horní hranici stanovené absorpční kapacity.

⁶⁰ World Bank – Czech Republic SME Assessment report

Tabulka 39: Příležitosti a rizika ve vztahu k čerpání podpory v rámci SC 2.1

Pozitivní faktory / Příležitosti	
+	Značný deklarovaný zájem o podporu ze strany potenciálních příjemců.
+	Vysoký zájem o aktivity tohoto typu v rámci předchozího programového období.
+	Zájem o využití finančních nástrojů vzhledem k jednodušší administrativě.
Negativní faktory / Rizika	
-	Nevyhovující definice MSP pro účely poskytování podpory, náročný proces kontroly plnění parametrů MSP.
-	Nedostatek dostupných financí k realizaci rozvojových aktivit vzhledem k nutné míře spolufinancování.
-	Nedostatek kvalifikované pracovní síly potřebné k realizaci rozvojových aktivit podnikatelských subjektů.
-	Konkurence dalších nástrojů určených k podpoře začínajících a rozvíjejících se podnikatelských subjektů, zejména v případě, pokud budou mít tyto programy jednodušší administrativní podmínky či výhodnější míru podpory.

4.3.3 Možnosti alternativního financování SC 2.1

Na základě kvalitativního výzkumu bylo zjištěno, že preference podniků při čerpání je zaměřená na dotační programy MPO, i když existují potenciální možnosti alternativního financování z jiných zdrojů, které jsou uvedeny v tabulce níže.

Tabulka 40: Možnosti alternativního financování aktivit podpořených v rámci SC 2.1

Zdroj financování	Podporované aktivity	Zhodnocení vztahu vzhledem k OP TAK
<p>Program Záruka 2015 – 2023 (MPO + ČMZRB)</p> <p>Doba trvání programu: 2015 - 2023</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> Podpora přístupu malých a středních podnikatelů k bankovním úvěrům na realizaci jejich podnikatelských projektů prostřednictvím poskytnutí záruk (finanční nástroje). 	<p>Zaměření programu představuje konkurenci pro finanční nástroje v rámci OP TAK. Vzhledem k situaci, kdy v příštím programovém období bude ze strany EU kladen důraz na využívání právě finančních nástrojů, budou podnikatelské subjekty nuceny tyto nástroje využívat kvůli omezeným možnostem získat dotační podporu. To může případně vést k navýšení poptávky po finančních nástrojích ze strany příjemců, a další podobně zaměřený program by tak neměl znamenat snížení absorpční kapacity OP TAK. Z evaluací programu OP PIK 2014 – 2020 navíc vychází spokojenost příjemců s finančními nástroji, zejména vzhledem k nižší související administrativě a rychlosti získání podpory.</p>
<p>Středoevropský fond fondů (EIF)</p> <p>Doba trvání programu: 2017 - 2021</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> Podpora MSP a mid-caps ve fázi rozvoje prostřednictvím finančních nástrojů k zajištění kapitálu na další rozvoj a expanzi (finanční nástroje). 	<p>Program zaměřený na podporu podniků v pozdější fázi rozvoje, existuje potenciál konkurence programu OP TAK. Vzhledem k předpokládanému ukončení programu v roce 2021 nelze předpokládat ovlivnění absorpční kapacity OP TAK tímto programem.</p>

Zdroj financování	Podporované aktivity	Zhodnocení vztahu vzhledem k OP TAK
<p>Program INOSTART (ČMZRB)</p> <p>Doba trvání programu: Do ukončení ze strany MPO.</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora činnosti inovativních start-up malých a středních podniků během prvních 3 let své existence. 	<p>Program INOSTART poskytuje podporu prostřednictvím záruk k úvěrům podnikatelů v rozmezí 0,5 až 15 mil. CZK. Program tak představuje alternativní financování k finančním nástrojům ve formě záruk poskytovaných v rámci SC 2.1 OP TAK.</p>
<p>Country for the Future (MPO)</p> <p>Doba trvání programu: 2020 - 2027</p>	<p>Podprogram 1: Start-upy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora vzniku high-tech startupů prostřednictvím tematicky zaměřených technologických inkubačních center. ▪ Podpora internacionalizace start-upů. 	<p>Aktivity programu CFF jsou stejného zaměření jako podpořené aktivity v rámci OP TAK v oblasti podpory start-upů, podnikatelských inkubátorů a dalších inovačních sítí, lze tak předpokládat určitou možnost alternativního financování aktivit vymezených v SC 2.1 OP TAK. Rozpočet podprogramu na celé období realizace 2020 až 2027 je 1,8 mld. CZK, atraktivitu programu zvyšuje možnost 100% financování v případě splnění pravidel režimu „de minimis“.</p>
<p>Program pro jednotný trh (EU)</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Specifický cíl b) zlepšení konkurenceschopnosti podniků, zejména malých a středních podniků. Jeho cílem bude zlepšit konkurenceschopnost podniků se zvláštním důrazem na malé a střední podniky prostřednictvím opatření, která poskytují různé formy podpory malým a středním podnikům, umožňují přístup malých a středních podniků na trhy včetně jejich internacionalizace a napomáhají k vytvoření obchodního prostředí příznivého pro malé a střední podniky, konkurenceschopnosti široké škály odvětví a modernizaci průmyslu a podpory podnikání. 	<p>Aktivity Programu pro jednotný trh odpovídají zejména ve specifickém cíli b) aktivitám vymezeným v rámci SC 2.1 OP TAK, možnost alternativního financování lze očekávat především v oblasti negrantové podpory. Program je aktuálně v přípravě, není znám rozpočet ani bližší podmínky pro čerpání podpory. Detailnější hodnocení potenciálního alternativního financování tak lze provést až v období, kdy budou známy podmínky čerpání podpory v rámci Programu pro jednotný trh.</p>

Zdroj financování	Podporované aktivity	Zhodnocení vztahu vzhledem k OP TAK
<p>Fond pro spravedlivou transformaci (EU)</p> <p>Fond aktuálně v přípravě na straně Evropské komise</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Program zaměřený na podporu přechodu z energie vyráběné z uhlí na nízkouhlíkové technologie a čistou energii. Podpořeny budou také investice do zakládání nových podniků, mimo jiné prostřednictvím podnikatelských inkubátorů a poradenských služeb či zavádění nových technologií. 	<p>Mezi SC 2.1 OP TAK a chystaným Fondem pro spravedlivou transformaci existuje potenciál překryv aktivit zaměřených na zakládání nových podniků či zavádění nových technologií. Pro takto zaměřené projekty tak může FST představovat možnost alternativního financování aktivit vymezených v SC 2.1 OP TAK pro regiony v transformaci.</p> <p>Členské státy svou alokaci FST doplní svými zdroji z EFRR a ESF+, v případě EFRR tak může dojít k ovlivnění dostupných finančních prostředků také pro OP TAK.</p> <p>Podpora z FST může být plánována v rámci programů podporovaných z EFRR, ESF+ nebo Fondu soudržnosti, nebo také prostřednictvím vlastního zvláštního programu. Potenciál alternativního financování k OP TAK bude možné plně vyhodnotit až v době, kdy bude znám mechanismus realizace podpory z FST v ČR.</p>
<p>Invest EU (EU)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 - 2027</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora investic prostřednictvím finančních nástrojů v oblasti rozvoje MSP. 	<p>Program Invest EU představuje možnost alternativního financování v oblasti investičních projektů, jelikož program OP TAK umožňuje v rámci projektů SC 2.1 podpořit také investiční záměry v oblasti rozvoje malého a středního podnikání.</p> <p>Program InvestEU poskytuje podporu prostřednictvím finančních nástrojů, potenciál alternativního financování tak bude existovat především v rámci těchto nástrojů, ovlivnit však v určité míře mohou i dotační podporu. Možnost alternativního financování se zvýší v případě, že bude stanovena alokace programu Invest EU přímo pro ČR, při převedení prostředků z EFRR.</p>

4.4 SC 3.1: Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti

SC 3.1 podporuje níže uvedené rámcové oblasti a v nich uvedené aktivity:⁶¹

- Snížení energetické náročnosti budov podnikatelských subjektů.
- Zvýšení energetické účinnosti technických zařízení budov a využívání obnovitelných zdrojů a KVET pro pokrytí vlastní potřeby energie budov a energetických hospodářství podnikatelských provozů.
- Modernizace a rekonstrukce rozvodů elektřiny, plynu a tepla v energetických hospodářstvích podniků za účelem zvýšení účinnosti.
- Modernizace a rekonstrukce zařízení na výrobu energie pro vlastní spotřebu vedoucí ke zvýšení její účinnosti, včetně akumulace všech forem energie (např. power2gas, gas2power a dalších forem akumulace elektřiny a tepla).
- Modernizace soustav osvětlení podnikatelských areálů.
- Využití odpadní energie ve výrobních procesech.
- Snižování energetické náročnosti/zvyšování energetické účinnosti výrobních a technologických procesů.
- Zavádění „smart“ prvků v budovách (prvky řízení efektivního nakládání s energií např. měření a regulace), zavádění nástrojů k optimalizaci provozu na základě monitoringu hodnocení spotřeby energie.
- Komplexní renovace budov s prvky adaptace budov na změny klimatu respektující požadavky na kvalitu vnitřního prostředí; optimalizace, regulace, monitoring a vyhodnocování spotřeby energie v budovách; podpora implementace nástrojů energetického managementu.
- Podpora výstavby budov v pasivním standardu využívající OZE v kombinaci s akumulací energie.
- Podpora aktivit firem energetických služeb (Energy Services Companies, ESCO) pro projekty financované skrze Energy Performance Contracting (EPC) určené podnikům i veřejnému sektoru.

4.4.1 Východiska pro stanovení absorpční kapacity pro SC 3.1

V oblasti snižování emisí skleníkových plynů je stanoven celoevropský cíl na úrovni 43 % snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 v porovnání s rokem 2005 v sektorech spadajících do systému obchodování s emisemi (EU ETS) a o 30 % v sektorech mimo EU ETS. Cílem ČR je snížit celkové emise skleníkových plynů do roku 2030 o 30 % v porovnání s rokem 2005, což odpovídá snížení emisí o 44 milionů tun CO₂ekv. Návrh vnitrostátního plánu také obsahuje dlouhodobé indikativní cíle do roku 2050, které vycházejí ze schválené Politiky ochrany klimatu. Podle emisních projekcí dojde při naplnění politik a opatření obsažených v Návrhu vnitrostátního plánu k poklesu emisí skleníkových plynů na úrovni 34 % (v porovnání s rokem 2005). Jedním z přístupů, jak těchto cílů dosáhnout, je zvyšování energetické účinnosti včetně podnikatelských subjektů⁶².

V rámci Návrhu vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu jsou v dimenzi energetické účinnosti stanoveny pro období 2021 - 2030 následující tři cíle⁶³:

- indikativní cíl pro velikost primárních energetických zdrojů, konečné spotřeby a energetické intenzity;
- závazný cíl v oblasti energetických úspor budov veřejného sektoru;
- závazné meziroční tempo úspor konečné spotřeby.

⁶¹ Blíže informace o zaměření specifického cíle 3.1 jsou uvedeny v programovém dokumentu OP TAK.

⁶² Návrh vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu České republiky, 2019.

⁶³ Návrh vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu České republiky, 2019.

ČR pro plnění cílů a závazků v oblasti energetické účinnosti bude i nadále využívat ekonomická opatření včetně veřejné podpory: legislativní opatření a opatření v oblasti vzdělávání a poradenství. Jedním z ekonomických nástrojů je pak veřejná podpora podniků prostřednictvím OP TAK⁶⁴.

4.4.2 Stanovená absorpční kapacita SC 3.1

Na základě kvantitativních šetření byl stanoven bodový odhad střední hodnoty absorpční kapacity pro SC 3.1, ke které byly vypočteny na základě výběrové chyby (80 %) horní a dolní hranice, viz níže uvedená tabulka.

Tabulka 41: Stanovená absorpční kapacita SC 3.1

Bod stanoveného intervalu	Absorpční kapacita (CZK)	Doporučení a zdůvodnění:
Horní hranice:	19 876 541 451	V rámci SC 3.1 analýza doporučuje stanovení absorpční kapacity v hodnotě bodového odhadu stanoveného intervalu. Ačkoliv byl indikován poměrně velký zájem ze strany potenciálních příjemců, podporu omezuje řada bariér legislativního typu, které určitou část potenciálních žadatelů z procesu eliminují.
Bodový odhad:	15 055 546 989	
Dolní hranice:	11 431 294 618	

Stanovené hodnoty prošly verifikací prostřednictvím kvalitativních šetření (viz kapitola 2), kde bylo zjištěno, že potenciální bariéry čerpání SC 3.1 spočívají v pravidlech podpory pro podniky obchodujícími s emisními povolenkami (EU-ETS) či možným omezením podpory pro velké podniky. ŘO programu OP TAK dále velmi aktivně řeší bariéry identifikované v rámci implementace OP PIK, například z pohledu složité administrativní zátěže či vyžadování údajů a informací, které je vzhledem k podstatě plánovaných projektů a vývoji na trhu v době podání žádosti o podporu doložit. Bariérou zejména u velkých projektů je také systém časově omezených výzev, jelikož tyto projekty zasahují do provozu subjektů a musí být časově pečlivě naplánovány, aby došlo k nejmenším možným ztrátám odstavení provozu, přičemž období možné realizace nemusí být kompatibilní s obdobím vypsání výzev. Tato bariéra může být řešena zavedením dlouhodobých průběžných výzev s průběžným vyhodnocováním⁶⁵, což však předpokládá spolupráci ze strany žadatelů ve smyslu průběžného podávání žádostí o podporu, nikoliv podání velkého množství žádostí o podporu před samotným ukončením příjmu žádostí, jen takto může docházet k průběžnému a plynulému vyhodnocování došlých žádostí. Podpořit čerpání v oblasti SC 3.1 má také využití kombinace finančního nástroje a dotační podpory, a to v podobě zvýhodněného úvěru s možností odpuštění splátek při splnění předem daných podmínek (dojde k výraznému snížení administrativní zátěže na straně příjemců, čímž se zvýší potenciál čerpání).

⁶⁴ *Návrh vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu České republiky, 2019.*

⁶⁵ *Bariéra se týká všech SC v rámci prioritních os PO3 a PO4.*

Tabulka 42: Příležitosti a rizika ve vztahu k čerpání podpory v rámci SC 3.1

Pozitivní faktory / Příležitosti	
+	Soulad projektových aktivit s požadavky v oblasti energetiky.
+	Vysoký zájem o aktivity tohoto typu v rámci předchozího programového období.
+	Potenciál pro využití kombinace dotačních a finančních nástrojů (např. úvěry s možným odpuštěním splátek) za účelem zvýšení atraktivity programu snížením administrativních povinností.
Negativní faktory / Rizika	
-	Legislativní bariéry omezující množinu potenciálních příjemců podpory (například EU-ETS či velké podniky).
-	Rozsah informací požadovaných v rámci projektových žádostí, které není v době jejího podání možné doložit z důvodu složitosti energetických projektů.
-	Nízké ceny energií výrazně prodlužující návratnost potenciálních projektů.
-	Vysoká finanční náročnost energetických projektů, nedostatek finančních prostředků v případě nízké míry podpory ze strany OP TAK.
-	Dlouhá návratnost investic v rámci úspor energií způsobená nízkou cenou energií, vedoucí ke snížení zájmu o podporu u potenciálních příjemců.
-	Nevyhovující definice MSP pro účely poskytování podpory, náročný proces kontroly plnění parametrů MSP.

4.4.3 Možnosti alternativního financování SC 3.1

Na základě kvalitativního výzkumu bylo zjištěno, že preference podniků při čerpání je zaměřená na dotační programy MPO, i když existují potenciální možnosti alternativního financování z jiných zdrojů, které jsou uvedeny v tabulce níže.

Tabulka 43: Možnosti alternativního financování aktivit podpořených v rámci SC 3.1

Zdroj financování	Podporované aktivity	Zhodnocení vztahu vzhledem k OP TAK
OP Životní prostředí (MŽP) Doba trvání programu: 2021 - 2027	Aktivity: <ul style="list-style-type: none"> Realizace opatření v oblasti energetické účinnosti u bytových domů a veřejných objektů. 	Aktivity zaměřené na objekty určené k bydlení a na veřejné objekty. Jelikož je program OP TAK zaměřený na podporu podnikatelských subjektů, nedochází k vzájemné konkurenci těchto programů.
Program ENERG (MPO+ČMZRB) Doba trvání programu: 2020+ (do data vyčerpání alokace)	Aktivity: <ul style="list-style-type: none"> Podpora projektů ke snížení energetické náročnosti ve formě zvýhodněného úvěru s finančním příspěvkem (finanční nástroje). 	Program zaměřený na podporu na území hl. m. Prahy. Vzhledem k tomu, že v rámci OP TAK velmi pravděpodobně nebudou podporovány subjekty na území hl. m. Prahy, nejsou programy ve vzájemné konkurenci.
Program EFEKT (MPO) Doba trvání programu: 2021 - 2027	Aktivity: <ul style="list-style-type: none"> Podpora projektů ke snižování energetické účinnosti v oblastech, které nelze podpořit z jiných nástrojů (především OP PIK, OP TAK). 	Vzhledem k tomu, že program EFEKT je zaměřen na konkrétní aktivity, které nelze podpořit z operačních programů, nelze předpokládat vzájemnou konkurenci s programem OP TAK. Program naopak může podpořit absorpční kapacitu OP TAK, jelikož budou podniky schopny realizovat přípravné projekty a zvýší tak svou schopnost žádat o podporu v rámci OP TAK.

Zdroj financování	Podporované aktivity	Zhodnocení vztahu vzhledem k OP TAK
<p>Program LIFE (EU)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 - 2027</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zmírňování změny klimatu: Podpora přechodu na nízkoemisní a udržitelné hospodářství pružně reagující na změnu klimatu (projekty dobré praxe, pilotní projekty, demonstrační projekty). 	<p>Program LIFE je zaměřen zejména na výzkumné a pilotní (demonstrační projekty), nikoliv na investiční podporu konkrétních řešení na úrovni podnikatelských subjektů. Společně s poměrně vysokou konkurencí potenciálních žadatelů v programech EU nelze předpokládat negativní ovlivnění absorpční kapacity OP TAK.</p>
<p>Program Evropská energetická pomoc na místní úrovni (ELENA) (EU)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 - 2030</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora projektů v oblasti energetické účinnosti u veřejných i soukromých budov. 	<p>Aktivity zaměřené na technickou podporu při přípravě municipálních/regionálních projektů. Jelikož je program OP TAK zaměřený na podporu podnikatelských subjektů, nedochází k vzájemné konkurenci těchto programů.</p>
<p>Modernizační fond (EU)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 - 2030</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Projekty zaměřené na energetické úspory. 	<p>Modernizační fond je nástrojem Evropské unie, prostřednictvím kterého mají členské státy EU plnit své cíle v oblasti nízkouhlíkové energetiky. Mezi potenciální aktivity podpořené tímto fondem tak patří i aktivity zaměřené na energetické úspory, vymezené v rámci SC 3.1 OP TAK. Fond bude financován z dražeb emisních povolenek EU a dle prvních odhadů bude v období 2021 až 2030 pro ČR v tomto fondu dostupná alokace cca 120 mld. CZK. Tento fond tak může představovat i vzhledem k objemu financí značně převyšujícímu alokaci programu OP TAK výraznou možnost, jak alternativně financovat aktivity podpořené v rámci SC 3.1. V době realizace této analýzy je fond v přípravě a skutečný potenciál k alternativnímu financování půjde určit až na základě nastavení fungování fondu, včetně potenciálních příjemců a podmínek pro získání podpory.</p>

Zdroj financování	Podporované aktivity	Zhodnocení vztahu vzhledem k OP TAK
<p>Fond pro spravedlivou transformaci (EU)</p> <p>Fond aktuálně v přípravě na straně Evropské komise</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Program zaměřený na podporu přechodu z energie vyráběné z uhlí na nízkouhlíkové technologie a čistou energii. Podpořeny budou také investice do zvyšování energetické účinnosti, jejichž cílem bude přechod na nízkouhlíkovou a čistou energii. 	<p>Mezi SC 3.1 OP TAK a chystaným Fondem pro spravedlivou transformaci existuje potenciál překryv aktivit zaměřených energetickou účinností. Pro takto zaměřené projekty tak může FST představovat možnost alternativního financování aktivit vymezených v SC 3.1 OP TAK pro regiony v transformaci. Členské státy svou alokaci FST doplní svými zdroji z EFRR a ESF+, v případě EFRR tak může dojít k ovlivnění dostupných finančních prostředků také pro OP TAK.</p> <p>Podpora z FST může být plánována v rámci programů podporovaných z EFRR, ESF+ nebo Fondu soudržnosti, nebo také prostřednictvím vlastního zvláštního programu. Potenciál alternativního financování k OP TAK bude možné plně vyhodnotit až v době, kdy bude znám mechanismus realizace podpory z FST v ČR.</p>

4.5 SC 3.2: Podpora energie z obnovitelných zdrojů

V rámci SC 3.2 jsou podporovány následující aktivity⁶⁶:

- Podpora solárních systémů a solárních elektráren a akumulace energie.
- Podpora malých vodních elektráren.
- Podpora větrných elektráren a tepelných čerpadel.
- Podpora efektivního využití bioplynu a biomasy při výrobě tepla a elektrické energie za podmínky kombinované výroby elektřiny a tepla, případně monovýroby tepla z biomasy.
- Podpora využití bioplynu ve formě biometanu zejména pro dopravní účely včetně podpory výroby biometanu z bioplynu a vtláčení do distribučních soustav, čištění bioplynu.
- Podpora transformace stávajících výroben elektřiny z bioplynu na výroby biometanu a výstavba nových výroben biometanu (čištění bioplynu na kvalitu zemního plynu, jeho karburace, měření kvality biometanu, komprese a přenos dat) a to včetně jejich připojení na plynárenské sítě.
- Podpora výstavby zařízení na výrobu pokročilých biopaliv pro jejich využití v dopravě.

4.5.1 Východiska pro stanovení absorpční kapacity pro SC 3.2

Součástí dimenze dekarbonizace je také oblast obnovitelných zdrojů energie. Zde byl odsouhlasen celoevropský cíl do roku 2030 na úrovni 32 % vyjádřený jako podíl obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie. Přepracované znění směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů dále obsahuje požadavky na podcíle v sektoru vytápění a chlazení a sektoru dopravy. Česká republika navrhuje příspěvek k evropskému cíli do roku 2030 na úrovni 22 %, což je nárůst o 9 procentních bodů v porovnání s vnitrostátním cílem ČR na úrovni 13,0 % pro rok 2020. Tato cílová hodnota byla dosažena v ČR již v roce 2013, nejaktuálnější dostupná hodnota z roku 2017 dosahuje 14,8 %⁶⁷.

Z hlediska vhodného nastavení opatření a nástrojů pro další rozvoj OZE je třeba nejprve vyjít z možnosti „povinné“ resp. „vynucené“ instalace výroben energie z OZE (kotle na biomasu, solární kolektory, tepelná čerpadla) vlastníky a stavebníky budov v rámci plnění požadavků na energetickou náročnost budov a postupné zpřísnování těchto požadavků (při výstavbě nových budov i rekonstrukci stávajících budov) až na dosažení hodnoty budov s téměř nulovou spotřebou energie i energeticky aktivních budov. Tato opatření jsou často hrazena vlastníky a stavebníky budov, bez čerpání jakékoliv (investiční i provozní) podpory.

Na výše zmíněná opatření by měla navazovat snaha o maximální využití možné investiční podpory, kdy Česká republika bude mít pro realizaci cíle v OZE k dispozici prostředky z fondů EU a účelově vázaných finančních zdrojů. Mezi podpůrná opatření bude rovněž nově patřit financování z modernizačního fondu tvořeného z prodeje emisních povolenek.

Zároveň je třeba zdůraznit, že stále existují druhy a typy OZE, kde pro další rozvoj těchto zdrojů je ještě stále zásadní provozní podpora, jelikož nákladová výrobní cena energie je u těchto zdrojů v současné době vyšší než tržní cena energie a pouze investiční podpora není nebo nemusí být pro tyto druhy OZE zásadní a nezajistí nebo nemusí zajistit jejich další rozvoj. V tomto opatření bude mít důležitou úlohu nový protřžní systém provozních podpor uvedených v návrhu novely zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie, který se nachází v současné době v legislativním procesu.

⁶⁶ Blíže informace o zaměření specifického cíle 3.2 jsou uvedeny v programovém dokumentu OP TAK.

⁶⁷ Eurostat: Share of renewable energy in gross final energy consumption (data k 14. 6. 2019).

4.5.2 Stanovená absorpční kapacita SC 3.2

Na základě kvantitativních šetření byl stanoven bodový odhad střední hodnoty absorpční kapacity pro SC 3.2, ke které byly vypočteny na základě výběrové chyby (80 %) horní a dolní hranice, viz níže uvedená tabulka.

Tabulka 44: Stanovená absorpční kapacita SC 3.2

Bod stanoveného intervalu	Absorpční kapacita (CZK)	Doporučení a zdůvodnění:
Horní hranice:	7 043 641 445	V rámci SC 3.2 analýza doporučuje stanovení absorpční kapacity na dolní hranici stanoveného intervalu. Pro potenciální příjemce existuje řada omezení, které zamezují čerpání podpory, případně výrazně snižují rentabilitu realizovaných projektů. Z úrovně EU navíc dochází k eliminaci určitých typů projektů (v závislosti na typu přechodu mezi zdroji energie), což dle zkušeností z předchozích programových období může být důvodem snížení absorpční kapacity.
Bodový odhad:	5 664 631 987	
Dolní hranice:	4 285 622 529	

Stanovené hodnoty prošly verifikací prostřednictvím kvalitativních šetření (viz kapitola 2), kde bylo zjištěno, že u SC 3.2 Podpora energie z obnovitelných zdrojů deklarovaný zájem zjištěný v rámci dotazníkového šetření podnikatelů výrazně převyšuje skutečný zájem o tuto oblast v rámci OP PIK. Důvodem pro nízké skutečné čerpání může být například nízká míra podpory, speciálně pro skupinu velkých podniků, nebo také poměrně široká škála činností souvisejících s projekty v oblasti OZE, které nemohou být dle pravidel Evropské komise zařazeny do způsobilých nákladů projektů. Další problémy v čerpání představuje složitost určitého typu projektů (například bioplyn, větrné elektrárny) z pohledu schvalovacího procesu potřebné dokumentace či přesvědčení veřejného mínění u potenciálních budoucích uživatelů ohledně kvality a ekonomické efektivity nově navrhovaných řešení v oblasti obnovitelných zdrojů energie. Samozřejmě i zde platí obecné bariéry v podobě administrativní zátěže nebo dlouhého trvání procesních náležitostí. Z tohoto důvodu doporučujeme v rámci OP TAK alokovat finanční prostředky SC 3.2 ve spodní hranici stanoveného intervalu absorpční kapacity. Bariéra nízkého zájmu o podporu v této oblasti musí však být během navazujícího programového období aktivně řešena, a to zejména vzhledem k závazkům ČR uvedeným ve Vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu, zaměřeným na podíl energie z obnovitelných zdrojů energie.

Tabulka 45: Příležitosti a rizika ve vztahu k čerpání podpory v rámci SC 3.2

Pozitivní faktory / Příležitosti	
+	Podpora OZE vycházející ze závazků České republiky uvedených ve Vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu, zaměřených na cílový podíl energie z obnovitelných zdrojů energie.
Negativní faktory / Rizika	
-	Nízký zájem o podporu OZE v předchozím programovém období (OP PIK 2014 – 2020).
-	Široká škála aktivit spojených s projekty v oblasti OZE, které nejsou zahrnuty ve způsobilých nákladech k podpoře.
-	Složitost potenciálních projektů z pohledu schvalovacích procesů u potřebných povolení apod.
-	Nutnost změny veřejného mínění na OZE u potenciálních budoucích koncových odběratelů.
-	Vysoká finanční náročnost energetických projektů, nedostatek finančních prostředků v případě nízké míry podpory ze strany OP TAK.
-	Zájem ze strany potenciálních příjemců spíše o projekty s menším rozpočtem (fotovoltaické elektrárny).
-	Riziko omezení určitého typu přechodu na obnovitelné zdroje energie, které povede z vyřazení potenciálních projektů a snížení absorpční kapacity.
-	Nevyhovující definice MSP pro účely poskytování podpory, náročný proces kontroly plnění parametrů MSP.

4.5.3 Možnosti alternativního financování SC 3.2

Na základě kvalitativního výzkumu bylo zjištěno, že preference podniků při čerpání je zaměřená na dotační programy MPO, i když existují potenciální možnosti alternativního financování z jiných zdrojů, které jsou uvedeny v tabulce níže.

Tabulka 46: Možnosti alternativního financování aktivit podpořených v rámci SC 3.2

Zdroj financování	Podporované aktivity	Zhodnocení vztahu vzhledem k OP TAK
OP Životní prostředí (MŽP) Doba trvání programu: 2021 - 2027	Aktivity: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mezi MPO a MŽP probíhají jednání o přesném vymezení aktivit, které budou podpořeny z OP TAK a které z OPŽP. Nedojde tak ke vzájemné konkurenci (stejný typ aktivit v obou programech), aktivity podpořené v rámci OP ŽP však z OP TAK vypadnou, čímž může dojít ke snížení absorpční kapacity OP TAK. 	Případné snížení absorpční kapacity OP TAK bude záležet na finální dohodě ohledně rozdělení aktivit mezi OP TAK a OP ŽP.
Program ENER (MPO+ČMZR) Doba trvání programu: 2020+ (do data vyčerpání alokace)	Aktivity: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora projektů k zajištění výroby energie z obnovitelných zdrojů ve formě zvýhodněného úvěru s finančním příspěvkem. (Finanční nástroje, pouze pro území hl. m. Praha). 	Program zaměřený na podporu na území hl. m. Prahy. Vzhledem k tomu, že v rámci OP TAK velmi pravděpodobně nebudou podporovány subjekty na území hl. m. Prahy, nejsou programy ve vzájemné konkurenci.

Zdroj financování	Podporované aktivity	Zhodnocení vztahu vzhledem k OP TAK
<p>Program EFEKT (MPO)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 - 2027</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora projektů k zajištění výroby energie z obnovitelných zdrojů v oblastech, které nelze podpořit z jiných nástrojů (především OP PIK, OP TAK). 	<p>Vzhledem k tomu, že program EFEKT je zaměřen na konkrétní aktivity, které nelze podpořit z operačních programů, nelze předpokládat vzájemnou konkurenci s programem OP TAK. Program naopak může podpořit absorpční kapacitu OP TAK, jelikož budou podniky schopny realizovat přípravné projekty a zvýší tak svou schopnost žádat o podporu v rámci OP TAK.</p>
<p>Modernizační fond (EU)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 - 2030</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora přechodu na nízkoemisní a udržitelné hospodářství pružně reagující na změnu klimatu. 	<p>Modernizační fond je nástrojem Evropské unie, prostřednictvím kterého mají členské státy EU plnit své cíle v oblasti nízkouhlíkové energetiky. Mezi potenciální aktivity podpořené tímto fondem tak patří i aktivity zaměřené na podporu OZE, vymezené v rámci SC 3.2 OP TAK. Fond bude financován z dražeb emisních povolenek EU a dle prvních odhadů bude v období 2021 až 2030 pro ČR v tomto fondu dostupná alokace cca 120 mld. CZK. Tento fond tak může představovat i vzhledem k objemu financí značně převyšujícímu alokaci programu OP TAK výraznou možnost, jak alternativně financovat aktivity podpořené v rámci SC 3.2. V době realizace této analýzy je fond v přípravě a skutečný potenciál k alternativnímu financování půjde určit až na základě nastavení fungování fondu, včetně potenciálních příjemců a podmínek pro získání podpory.</p>
<p>Horizon Europe (EU)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 - 2027</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Návrh aktivit spojených s obnovitelnými zdroji energie v rámci priority „Klima, energie a mobilita“. 	<p>Podle návrhu programu Horizont Europe by mělo v následujícím programovém období 35 % jeho alokace směřovat do klimaticky zaměřených aktivit, tzn., že zde existuje potenciál pro překryv s aktivitami SC 3.2 OP TAK. Program Horizont Europe se zaměřuje především na rozsáhlé programy s celoevropským významem, ale nelze tak očekávat výrazný zájem ze strany potenciálních příjemců z ČR, se zaměřením především na projekty s realizací na území ČR. Potenciál alternativního financování také snižuje fakt, že velká konkurence zájemců o podporu v rámci evropských programů snižuje zájem ze strany českých subjektů o tuto podporu.</p>

Zdroj financování	Podporované aktivity	Zhodnocení vztahu vzhledem k OP TAK
<p>Program LIFE (EU)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 - 2027</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zmírňování změny klimatu: Podpora přechodu na nízkoemisní a udržitelné hospodářství pružně reagující na změnu klimatu (projekty dobré praxe, pilotní projekty, demonstrační projekty). 	<p>Program LIFE je zaměřen zejména na výzkumné a pilotní (demonstrační projekty), nikoliv na investiční podporu konkrétních řešení na úrovni podnikatelských subjektů. Společně s poměrně vysokou konkurencí potenciálních žadatelů v programech EU nelze předpokládat negativní ovlivnění absorpční kapacity OP TAK.</p>
<p>Program Evropská energetická pomoc na místní úrovni (ELENA) (EU)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 - 2030</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora projektů v oblasti integrace obnovitelných zdrojů energie. 	<p>Aktivity zaměřené na technickou podporu při přípravě municipálních/regionálních projektů. Jelikož je program OP TAK zaměřený na podporu podnikatelských subjektů, nedochází k vzájemné konkurenci těchto programů.</p>
<p>Fond pro spravedlivou transformaci (EU)</p> <p>Fond aktuálně v přípravě na straně Evropské komise</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Program zaměřený na podporu přechodu z energie vyráběné z uhlí na nízkouhlíkové technologie a čistou energii. Podpořeny budou také investice do zavádění energie z obnovitelných zdrojů, jejichž cílem bude přechod na nízkouhlíkovou a čistou energii. 	<p>Mezi SC 3.2 OP TAK a chystaným Fondem pro spravedlivou transformaci existuje potenciál překryv aktivit zaměřených na zavádění energie z obnovitelných zdrojů. Pro takto zaměřené projekty tak může FST představovat možnost alternativního financování aktivit vymezených v SC 3.2 OP TAK pro regiony v transformaci. Členské státy svou alokaci FST doplní svými zdroji z EFRR a ESF+, v případě EFRR tak může dojít k ovlivnění dostupných finančních prostředků také pro OP TAK. Podpora z FST může být plánována v rámci programů podporovaných z EFRR, ESF+ nebo Fondu soudržnosti, nebo také prostřednictvím vlastního zvláštního programu. Potenciál alternativního financování k OP TAK bude možné plně vyhodnotit až v době, kdy bude znám mechanismus realizace podpory z FST v ČR.</p>
<p>Program Connecting Europe Facility (CEF) (CEF)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 - 2027</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora aktivit s cílem zajištění a rozšíření výroby energie z obnovitelných zdrojů. 	<p>Program CEF je zaměřen zejména na výzkumné a pilotní (demonstrační projekty), nikoliv na investiční podporu konkrétních řešení na úrovni podnikatelských subjektů. Společně s poměrně vysokou konkurencí potenciálních žadatelů v programech EU nelze předpokládat negativní ovlivnění absorpční kapacity OP TAK.</p>

4.6 SC 3.3: Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování na místní úrovni

SC 3.3 podporuje níže uvedené rámcové oblasti a v nich uvedené aktivity⁶⁸:

- I. Rozvoj inteligentních energetických systémů a sítí
  - Instalace inteligentních prvků v energetických sítích za účelem rozvoje/vzniku smart grids (inteligentní měření, regulace, spínací prvky, nasazení dálkově ovládaných prvků v distribučních soustavách, nasazení technologických prvků řízení napětí a měření kvality elektřiny v distribučních soustavách, řešení lokální bilance řízením toků výkonu mezi odběrateli a provozovatelem distribuční sítě, opatření ke zlepšení spolehlivosti, informovanosti a zavádění bilance a optimalizace provozu v lokálních distribučních soustavách, atd.).
  - Využití zařízení pro ukládání energie v elektrizační soustavě (akumulaci), která jsou plně integrovanými komponentami sítě definovanými ve Směrnici o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a používají se pouze za účelem zajištění bezpečného a spolehlivého provozu přenosové soustavy nebo distribuční soustavy, ale ne pro účely zajišťování výkonové rovnováhy nebo řízení přetížení.
  - Výstavba, posílení, rekonstrukce a modernizace přenosové/přepravní a distribučních soustav a související infrastruktury; včetně přenosu a zpracování zvýšeného objemu dat spojených se vstupem nových subjektů na trhy s elektřinou a vypořádáním nových služeb v souvislosti s novou legislativou EU.
  - Snížení technických ztrát a zvýšení účinnosti energetických soustav.
  - Zavádění systémů řízení spotřeby energie.
- II. Rozvoj inteligentních energetických systémů v plynárenských soustavách
  - Výstavba výroben nových druhů plynů (například Power-to-Gas stanic ke konverzi elektrické energie na vodík) a jejich připojení k PDS/PPS.
  - Modernizace, úprava plynárenské soustavy a výstavba plynovodů kompatibilních s novými druhy plynů a implementace inteligentních prvků plynárenských soustav.
  - Nový trend přizpůsobení infrastruktury pro požadavky dekarbonizace (odstranění bariér pro nové druhy plynů).
  - Výstavba nových výroben výše uvedených plynů, jejich využití.
  - Instalace inteligentních prvků v plynárenských sítích za účelem rozvoje/vzniku smart grids.
  - Měření množství a kvality vyrobených nových plynů a výstavba přečerpávacích zařízení vyrobených nových plynů do plynárenských soustav.

4.6.1 Východiska pro stanovení absorpční kapacity pro SC 3.3

Specifický cíl 3.3 reaguje na potřebu rozvoje inteligentních energetických systémů a sítí v podobě nutnosti modernizace a výstavby energetických soustav s implementací inteligentních prvků, potřeby zlepšení kvality, spolehlivosti, bezpečnosti a udržitelnosti dodávek elektřiny konečným zákazníkům, nutnosti integrace decentralizovaných zdrojů energie a snížení technických ztrát a zvýšení účinnosti energetické soustavy. Příčinou výše uvedených potřeb jsou neustále se měnící podmínky evropské energetiky dané legislativou EU⁶⁹, rozvoj decentralizované výroby elektřiny a tepla a důraz na zvyšování podílu obnovitelných zdrojů energie.

⁶⁸ Blíže informace o zaměření specifického cíle 3.3 jsou uvedeny v programovém dokumentu OP TAK.

⁶⁹ Například směrnice vzniklé a upravené v rámci legislativního balíčku s názvem „Čistá energie pro všechny Evropany“, přičemž poslední návrhy v rámci tohoto balíčku byly přijaty Evropskou radou v roce 2019.

Problematiku rozvoje inteligentních energetických systémů v České republice řeší Národní akční plán pro chytré sítě 2019 – 2030⁷⁰, který je zpracován Ministerstvem průmyslu a obchodu na základě Státní energetické koncepce, a udává následující cíle v této oblasti:

- Vytvoření podmínek pro vyšší penetraci decentralizovaných zdrojů elektřiny (zejména obnovitelných), akumulace a elektromobility v souladu s Vnitrostátním plánem ČR v oblasti energetiky a klimatu a jejich zapojení do koordinace a řízení energetické soustavy.
- Zvýšení spolehlivosti, kvality a bezpečnosti dodávek elektrické energie.
- Zajištění vyšší dostupnosti informací zákazníkům.

Pro zajištění závazků ČR z Pařížské dohody z roku 2015 a závazků na plnění emisní cílů je nutná také realizace opatření zaměřených na rozvoj inteligentních sítí v plynárenských soustavách. Důvodem je také to, že plná elektrifikace a zvyšování energetické účinnosti není zcela funkční a dostačující pro dekarbonizaci sektoru energetiky, z pohledu investic se jeví plná elektrifikace oproti využití nových druhů plynů jako nákladnější varianta. Opatření tak nebudou řešit pouze potřebu snížení emisí CO₂, ale také nedostačenou propojenost sektoru elektroenergetiky a plynárenství a potřebu výstavby zdrojů nových druhů plynů s možností přeměny a uskladnění na elektrickou energii.

Cílem aktivit OP TAK je zajistit spolehlivou, bezpečnou a k životnímu prostředí šetrnou dodávku energie pro potřeby obyvatelstva a ekonomiky ČR, a to za konkurenceschopné a přijatelné ceny za standardních podmínek. Současně musí zabezpečit nepřerušené dodávky energie v krizových situacích v rozsahu nezbytném pro fungování nejdůležitějších složek státu a přežití obyvatelstva.

4.6.2 Stanovená absorpční kapacita SC 3.3

Na základě kvantitativních šetření byl stanoven bodový odhad střední hodnoty absorpční kapacity pro SC 3.3, ke které byly vypočteny na základě výběrové chyby (80 %) horní a dolní hranice, viz níže uvedená tabulka.

Tabulka 47: Stanovená absorpční kapacita SC 3.3

Bod stanoveného intervalu	Absorpční kapacita (CZK)	Doporučení a zdůvodnění:
Horní hranice:	7 899 833 943	V rámci SC 3.3 analýza doporučuje stanovení absorpční kapacity na horní hranici stanoveného intervalu. Důvodem je především rostoucí zájem o tento typ aktivit na konci programového období 2014 – 2020, kdy v posledních výzvách zájem převyšuje stanovenou alokaci na tyto aktivity. Potřebu podpory v této oblasti deklarují také významní distributoři na území České republiky, což zvyšuje potenciál čerpání budoucí podpory.
Bodový odhad:	4 616 375 607	
Dolní hranice:	2 330 662 397	

Stanovené hodnoty prošly verifikací prostřednictvím kvalitativních šetření (viz kapitola 2), kde bylo zjištěno, že zájem o čerpání podpory v rámci SC 3.3 může být v oblasti plynárenských soustav negativně ovlivněn vysokými primárními investičními náklady na vybudování technologií, nemožností dále snižovat své emise⁷¹ vzhledem k technologickým procesům v činnostech v některých odvětvích nebo riziko

⁷⁰ MPO, 2019, Národní akční plán pro chytré sítě 2019 – 2030.

⁷¹ Energeticky náročná průmyslová odvětví ohrožená tzv. únikem uhlíku jsou na přechod na nízkouhlíkovou či klimaticky neutrální ekonomiku v souvislosti s jejich mezinárodní konkurenceschopností obzvláště citlivá. Pro tato odvětví jsou další možnosti snižování emisí technologicky omezené (jejich výroby se zakládají na chemických reakcích, jejichž výsledkem jsou mj. i emise CO₂).

navýšení budoucích provozních nákladů. Zároveň se v rámci návrhu nařízení o EFRR a FS zvažuje omezení podpory plynu⁷², což ve výsledku může také negativně ovlivnit výši předpokládané absorpční kapacity.

Zásadním faktorem pro čerpání podpory v této oblasti je vývoj a implementace nových a ekonomicky dostupných technologií. Rizikem je také pokračující nezáměr o podporu v oblasti rozvoje inteligentních energetických systémů a sítí z důvodu vlivu dotací na regulované výnosy. Naopak v oblasti přenosových sítí lze očekávat zájem o podporu vzhledem k přesahu finančních objemů podaných žádostí a alokace výzev v programu Smart Grids II. na konci programového období 2014 – 2020 v rámci programu OP PIK. U SC 3.3 je nutné zohlednit zájem velkých subjektů působících v oblasti rozvodů elektřiny a plynu a je nutné počítat s jejich vyšší absorpční kapacitou. Příkladem může být například společnost ČEPS, a.s., která ve svém desetiletém plánu předpokládá projekty ve výši 12 mld. CZK, což při míře podpory 45 % představuje téměř 6 mld. CZK z prostředků OP TAK při realizaci všech plánovaných projektů prostřednictvím podpory OP TAK. Z toho důvodu doporučujeme stanovení alokace směrem k horní hranici stanovené absorpční kapacity.

Tabulka 48: Příležitosti a rizika ve vztahu k čerpání podpory v rámci SC 3.3

Pozitivní faktory / Příležitosti	
+	Zájem o tematicky podobnou podporu na konci předcházejícího programového období, převyšující alokaci posledních výzev.
+	Zájem o podporu především u velkých subjektů s velkou absorpční kapacitou.
Negativní faktory / Rizika	
-	Vysoké primární investiční náklady na vybudování technologií, riziko navýšení budoucích provozních nákladů.
-	Nemožnost dalšího snižování řešených emisí v případě některých specifických technologických procesů.
-	Nevyhovující definice MSP pro účely poskytování podpory, náročný proces kontroly plnění parametrů MSP.

4.6.3 Možnosti alternativního financování SC 3.3

Na základě kvalitativního výzkumu bylo zjištěno, že preference podniků při čerpání je zaměřená na dotační programy MPO, i když existují potenciální možnosti alternativního financování z jiných zdrojů, které jsou uvedeny v tabulce níže.

Tabulka 49: Možnosti alternativního financování aktivit podpořených v rámci SC 3.3

Zdroj financování	Podporované aktivity	Zhodnocení vztahu vzhledem k OP TAK
Program Evropská energetická pomoc na místní úrovni (ELENA) (EU) Doba trvání programu: 2021 - 2030	Aktivity: ▪ Podpora projektů lokálního skladování a inteligentních energetických systémů.	Aktivity zaměřené na technickou podporu při přípravě municipálních/regionálních projektů. Jelikož je program OP TAK zaměřený na podporu podnikatelských subjektů, nedochází k vzájemné konkurenci těchto programů.

⁷² Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady EU o Evropském fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti; 2018/0197; článek 6.

Zdroj financování	Podporované aktivity	Zhodnocení vztahu vzhledem k OP TAK
<p>Program Connecting Europe Facility (CEF)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 - 2027</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora aktivit s cílem budování sítě inteligentních energetických systémů na evropské úrovni. 	<p>Program CEF je zaměřen zejména na výzkumní a pilotní (demonstrační projekty), nikoliv na investiční podporu konkrétních řešení na úrovni podnikatelských subjektů. Společně s poměrně vysokou konkurencí potenciálních žadatelů v programech EU nelze předpokládat negativní ovlivnění absorpční kapacity OP TAK.</p>
<p>Fond pro spravedlivou transformaci (EU)</p> <p>Fond aktuálně v přípravě na straně Evropské komise</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Program zaměřený na podporu přechodu z energie vyráběné z uhlí na nízkouhlíkové technologie a čistou energii. Podpořeny budou také investice do zavádění technologií a infrastruktur pro cenově dostupnou čistou energii, jejichž cílem bude přechod na nízkouhlíkovou a čistou energii. 	<p>Mezi SC 3.3 OP TAK a chystaným Fondem pro spravedlivou transformaci existuje potenciál překryv aktivit zaměřených zavádění technologií a infrastruktur pro čistou energii. Pro takto zaměřené projekty tak může FST představovat možnost alternativního financování aktivit vymezených v SC 3.3 OP TAK pro regiony v transformaci.</p> <p>Členské státy svou alokaci FST doplní svými zdroji z EFRR a ESF+, v případě EFRR tak může dojít k ovlivnění dostupných finančních prostředků také pro OP TAK.</p> <p>Podpora z FST může být plánována v rámci programů podporovaných z EFRR, ESF+ nebo Fondu soudržnosti, nebo také prostřednictvím vlastního zvláštního programu. Potenciál alternativního financování k OP TAK bude možné plně vyhodnotit až v době, kdy bude znám mechanismus realizace podpory z FST v ČR.</p>
<p>Invest EU (EU)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 - 2027</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora investic prostřednictvím finančních nástrojů v oblasti do zavádění technologií a infrastruktur pro cenově dostupnou čistou energii, 	<p>Program Invest EU představuje možnost alternativního financování v oblasti investičních projektů, jelikož program OP TAK umožňuje v rámci projektů podpořit také investice do zavádění technologií a infrastruktur pro cenově dostupnou čistou energii.</p> <p>Program InvestEU poskytuje podporu prostřednictvím finančních nástrojů, potenciál alternativního financování tak bude existovat především v případě, že budou aktivity SC 3.3 poskytovány také finančními nástroji, ovlivnit však v určité míře mohou i dotační podporu. Možnost alternativního financování se zvýší v případě, že bude stanovena alokace programu Invest EU přímo pro ČR, při převedení prostředků z EFRR.</p>

4.7 SC 3.4: Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění (podpora čisté mobility)

V rámci SC 3.4 jsou podporovány následující aktivity⁷³:

- Nákup vozidel na alternativní pohon (elektrina, vodík, CNG, LNG a plug-in hybridy) v podnicích, podporované kategorie silničních vozidel:
  - L6e a L7e (čtyřkolky)
  - M1 (osobní)
  - M2 a M3 do 7,5t (minibus)
  - N1 a N2 a N3 (nákladní)
- Budování dobíjecích a plnicích stanic v podnicích.

4.7.1 Východiska pro stanovení absorpční kapacity pro SC 3.4

S rostoucí mobilitou dochází ke zvýšení environmentální zátěže s dopady na klimatické změny. Proto je potřeba snižovat závislost na fosilních palivech, přičemž jako alternativa se nabízí vozidla na elektrický pohon a vodík, příp. stlačený zemní plyn (CNG), zkvapalněný zemní plyn (LNG) či plug-in hybridy. Počet elektromobilů na celém světě v uplynulých 10 letech rapidně rostl a v roce 2018 přesáhl pomyslnou hranici 5 milionů⁷⁴. V roce 2018 činil podíl elektromobilů na českém trhu s automobily pouze 0,3 %⁷⁵. Do budoucna lze přitom očekávat růst počtu elektromobilů i dobíjecích míst, a to zejména z důvodu přísnější regulace CO₂, či kvůli ekonomickým výhodám a tlaku na zvyšování kvality života, a to zejména ve městech.

Čistá mobilita je na území ČR řešena prostřednictvím Národního akčního plánu Čisté mobility. Globálním cílem tohoto dokumentu je vytvoření dostatečně příznivého prostředí pro širší uplatnění vybraných alternativních paliv a pohonů v sektoru dopravy v podmínkách ČR a dosažení podmínek srovnatelných v této oblasti s jinými vyspělými státy Evropské unie tak, aby v dlouhodobém horizontu (období po roce 2030) byla elektromobilita vnímána jako standardní technologie a zemní plyn pak jako standardní palivo a vodíková technologie se dostala minimálně z fáze výzkumu/vývoje do situace, v jaké se v současnosti nachází elektromobilita, tj. aby byla realizována určitá základní opatření k rozvoji této technologie ve střednědobém a dlouhodobém horizontu. Národní akční plán čisté mobility předpokládá podíl 4,1% elektromobilů na nově registrovaných automobilech do roku 2025. V případě vozidel na CNG je předpokládán podíl do roku 2025 ve výši 5 % (do roku 2040 je předpokládán podíl 9 %). Plánovaný růst dobíjecí/čerpací infrastruktury však nebude patrně stačit k uspokojení budoucí poptávky⁷⁶.

Za situace, kdy se podpora rozvoje alternativních paliv v dopravě stává nejen v evropském, ale i celosvětovém kontextu stále nosnějším tématem a kdy vlády vyspělých zemí přistupují ke stále systematictější podpoře tohoto segmentu trhu, se jeví jako zcela nezbytné, aby se tímto směrem začala ubírat i ČR. V opačném případě může být ve střednědobém a dlouhodobém horizontu ne nepodstatnou měrou ohrožena konkurenceschopnost ČR, nepříznivý vývoj v této oblasti může mít v budoucnosti negativní dopad též na schopnost ČR plnit závazky vyplývající ze strategie EU v oblasti snižování emisí skleníkových plynů do roku 2030⁷⁷.

⁷³ Blíže informace o zaměření specifického cíle 3.4 jsou uvedeny v programovém dokumentu OP TAK.

⁷⁴ EIA (2019): *Global EV Outlook 2019* (s. 4).

⁷⁵ IDEA (2019): *Elektromobil: nejdříve do vesmíru, do Česka až po slevě* (s. 12).

⁷⁶ MPO, 2015, *Národní akční plán čisté mobility*.

⁷⁷ dtto

4.7.2 Stanovená absorpční kapacita SC 3.4

Na základě kvantitativních šetření byl stanoven bodový odhad střední hodnoty absorpční kapacity pro SC 3.4, ke které byly vypočteny na základě výběrové chyby (80 %) horní a dolní hranice, viz níže uvedená tabulka.

Tabulka 50: Stanovená absorpční kapacita SC 3.4

Bod stanoveného intervalu	Absorpční kapacita (CZK)	Doporučení a zdůvodnění:
Horní hranice:	2 554 755 631	V rámci SC 3.4 analýza doporučuje stanovení absorpční kapacity v hodnotě bodového odhadu. Současnými bariérami je nedostatečná nabídka produktů a související infrastruktury. Tento limit se může změnit během let vlivem technologického pokroku, lze předpokládat, že zájem o podporu se bude zvyšovat na konci programového období 2021 – 2027.
Bodový odhad:	1 885 658 167	
Dolní hranice:	1 313 744 429	

Stanovené hodnoty prošly verifikací prostřednictvím kvalitativních šetření (viz kapitola 2), kde bylo zjištěno, že u SC 3.4 existuje bariéra v nedostatečné nabídce podpořených produktů, např. elektromobilů, na trhu z důvodu nízké kapacity dodavatelů, tzn., že příjemci dotace si nemohli pořídit elektromobil a tím nemohli dodržet smluvní podmínky a museli od smlouvy odstoupit, či žádat o prodloužení doby realizace a úpravy dotačních podmínek. S technologickým pokrokem v oblasti alternativních pohonů lze očekávat rozšíření jejich nabídky na straně dodavatelů. Zvýšit zájem o podporu v této oblasti oproti programu OP PIK může také plánované rozšíření podporovaných typů pohonů (např. LPG, CNG či plug-in hybridy, pokud však tyto pohony nebudou vyřazeny z podpory na základě návrhu o nařízení o EFRR a FS)⁷⁸ a kategorií vozidel.

Obecně existuje ve specifických cílech priority PO3 potenciální předpoklad, že se bude zájem o podporu zvyšovat v pozdním období realizace programu OP TAK vzhledem k možnému technologickému posunu, což může vést ke zvýšení atraktivity podpořených aktivit.

Tabulka 51: Příležitosti a rizika ve vztahu k čerpání podpory v rámci SC 3.4

Pozitivní faktory / Příležitosti	
+	Zájem o alternativní pohony ve vozidlech pro podnikatelský sektor.
+	Z dlouhodobého hlediska úspora provozních nákladů.
Negativní faktory / Rizika	
-	Nízká kapacita dodavatelů a s tím související nedostatečná nabídka podpořených produktů (např. elektromobilů).
-	Málo rozvinutá infrastruktura související s elektromobilitou snižující potenciál využití této dopravy v ČR.
-	Vysoké pořizovací náklady oproti běžným pohonům.
-	Složité schvalovací procesy v případě budování dobíjecích stanic.
-	Nízký zájem potenciálních příjemců vzhledem k nedůvěře v technologie alternativního pohonu a nedostatečné infrastruktury pro jejich využívání (plnicí a dobíjecí stanice mimo areály příjemce).
-	Nevyhovující definice MSP pro účely poskytování podpory, náročný proces kontroly plnění parametrů MSP.

⁷⁸ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady EU o Evropském fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti; 2018/0197; článek 6

4.7.3 Možnosti alternativního financování SC 3.4

Na základě kvalitativního výzkumu bylo zjištěno, že preference podniků při čerpání je zaměřená na dotační programy MPO, i když existují potenciální možnosti alternativního financování z jiných zdrojů, které jsou uvedeny v tabulce níže.

Tabulka 52: Možnosti alternativního financování aktivit podpořených v rámci SC 3.4

Zdroj financování	Podporované aktivity	Zhodnocení vztahu vzhledem k OP TAK
Integrovaný regionální operační program (MMR) Doba trvání programu: 2021 - 2027	Aktivity: <ul style="list-style-type: none"> Pořizování vozidel na alternativní pohon pro veřejnou dopravu. 	Program IROP bude zaměřen na veřejnou dopravu, není tak v konkurenci s programem OP TAK zaměřeným na podporu podnikatelských subjektů a neveřejné dopravy. Nepředstavuje tak možnost alternativního financování aktivit OP TAK.
OP Doprava (MD) Doba trvání programu: 2021 - 2027	Aktivity: <ul style="list-style-type: none"> Výstavba veřejné infrastruktury pro využívání alternativních pohonů pro čistou mobilitu. 	Program OPD bude zaměřen na veřejnou infrastrukturu, není tak v konkurenci s programem OP TAK zaměřeným na podporu podnikatelských subjektů a neveřejné dopravy. Nepředstavuje tak možnost alternativního financování aktivit OP TAK.
Národní program Životní prostředí (MŽP) Doba trvání programu: Aktuální rámec aktivit stanoven na období 2018 - 2020	Aktivity: <ul style="list-style-type: none"> Pořizování nových vozidel na alternativní pohony do nabytí vlastnictví žadatele, či pronájem vozidel na alternativní pohony formou operativního leasingu. 	Národní program Životní prostředí obsahuje výzvy, které jsou zaměřeny na podporu pořízení vozidel s alternativními pohony pro vybrané cílové skupiny, mezi které patří společnosti vlastněné z více než 50 % územně samosprávnými celky. V případě, že budou v rámci OP TAK a dalších výzvách NPŽP podmínky nastaveny tak, že budou mít průmět v cílových skupinách, může dojít ke vzájemné konkurenci a alternativnímu financování aktivit OP TAK.
Program Evropská energetická pomoc na místní úrovni (ELENA) (EU) Doba trvání programu: 2021 - 2030	Aktivity: <ul style="list-style-type: none"> Podpora projektů v oblasti integrace inovativních řešení veřejné dopravy. 	Program ELENA bude zaměřen na veřejnou dopravu (municipální a regionální projekty), není tak v konkurenci s programem OP TAK zaměřeným na podporu podnikatelských subjektů a podporu neveřejné dopravy.
Program Connecting Europe Facility (CEF) Doba trvání programu: 2021 - 2027	Aktivity: <ul style="list-style-type: none"> Podpora aktivit s cílem budování infrastruktury za účelem redukce environmentálních dopadů způsobených dopravou. 	V rámci programu CEF je podporována výstavba dobíjecích a plnicích stanic na páteřních komunikacích. Nelze tak předpokládat překryv s podporou zaměřenou na podnikatelské subjekty.

4.8 SC 4.1: Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám (podpora průmyslového hospodaření s vodou)

V rámci SC 4.1 jsou podporovány následující aktivity⁷⁹:

- Proces optimalizace spotřeby vody v rámci samotného výrobního procesu – zavádění technologických změn, jejichž cílem je primární snížení spotřeby vody, případně i úplná eliminace potřeby vody.
- Přímá recyklace vody ve výrobních odvětvích s vysokou spotřebou vody (energetika, průmysl potravinářský, papírenský, chemický, textilní, zpracovatelský a recyklační a další), instalace uzavřených cirkulačních okruhů namísto lineárních/otevřených.
- Opětovné využívání; znečištěné/využité provozní vody v jiných procesech – instalace filtračních technologií (např. pro vody znečištěné pouze tuhými látkami) a pro přípravu vody k dalšímu jinému využití v rámci podniku, včetně sociálních zařízení.
- Optimalizace využívání vody v obslužných provozech podniků (mimo hlavní výrobní proces) – údržba, logistika, doprava, sociální zařízení.
- Snižování ztrát vody v uzavřených okruzích nebo rozvodech vody.
- Využívání potenciálu odpadní páry (záchyt a odběr tepla a další využití v technologickém procesu podniku).
- Optimalizace technologie chlazení (náhrada otevřených chladicích věží se skrápěním adiabatickým chlazením).
- Jímání, akumulace a využívání dešťové vody.
- Zlepšení infrastruktury, zejména vybudování nebo modernizace systémů pro monitorování netěsností rozvodů vod.
- Zvýšení spolehlivosti zásobování uživatelů vody posílením kapacity záložních zdrojů povrchové vody a zlepšením jakosti vody dodávané záložními zdroji.
- Instalace systémů suchého čištění dopravních prostředků.
- Zřízení vodních ploch sloužící pro zadržení vody v krajině (v areálech firem).
- Nákup poradenských služeb pro MSP zacílených na zpracování plánu recyklace vody ve výrobních odvětvích.

4.8.1 Východiska pro stanovení absorpční kapacity pro SC 4.1

Od roku 2015 výrazně vzrostly dopady sucha na odvětví průmyslu a energetiky. Mění se klimatické podmínky zvyšují pravděpodobnost výskytu suchých období, přičemž v blízké budoucnosti se očekává akutní nedostatek vody. Hlavní příčiny pro řešení výše uvedených faktorů jsou nedostatečné investice do ekonomicky náročných opatření, která budou využita pro trvale udržitelné hospodaření s vodou a související optimalizaci spotřeby vody v podnicích, např. změna technologií a jejich adaptace na nízkou spotřebu vody, výstavba zásobních nádrží na vodu a cirkulační okruhy, zavádění recyklace technologické vody a její vyšší stupeň čištění tak, aby byla využitelná v delším časovém horizontu apod.

Český průmysl odebíral v roce 2017 téměř 14 % veškeré spotřeby vody⁸⁰ a MPO má proto zájem a zároveň také dílčí odpovědnost na zlepšení stavu vod zejména s ohledem na podporu snižování spotřeby technologické a užitkové vody v průmyslových provozech, a také účinnější nakládání se srážkovými vodami v rámci areálů firem.

⁷⁹ Blíže informace o zaměření specifického cíle 4.1 jsou uvedeny v programovém dokumentu OP TAK.

⁸⁰ Eurostat: Annual freshwater abstraction by source and sector (data k 6. 8. 2019)

4.8.2 Stanovená absorpční kapacita SC 4.1

Na základě kvantitativních šetření byl stanoven bodový odhad střední hodnoty absorpční kapacity pro SC 4.1, ke které byly vypočteny na základě výběrové chyby (80 %) horní a dolní hranice, viz níže uvedená tabulka.

Tabulka 53: Stanovená absorpční kapacita SC 4.1

Bod stanoveného intervalu	Absorpční kapacita (CZK)	Doporučení a zdůvodnění:
Horní hranice:	3 031 055 462	V rámci SC 4.1 analýza doporučuje stanovení absorpční kapacity na dolní hranici stanoveného intervalu. Deklarovaný zájem ze strany potenciálních subjektů byl stanoven na nízké hodnotě, navíc zde vstupují bariéry v podobě složitosti stavebních projektů a nutného vyřízení všech souvisejících povolení.
Bodový odhad:	2 194 572 686	
Dolní hranice:	1 218 752 008	

Stanovené hodnoty prošly verifikací prostřednictvím kvalitativních šetření (viz kapitola 2). V případě SC 4.1 se jedná o nově podpořenou oblast a je spíše očekáván větší počet menších projektů. V současné době není ještě nastaven režim veřejné podpory, z něhož pak vyplývá nastavení podmínek pro žadatele. Jako problematická a riziková místa v rámci realizace projektů byla identifikována výběrová řízení, kdy realizaci ohrožuje nekvalitní dodavatel, který neplní termíny, příp. se v rámci výběrových řízení nepřihlásí žádný dodavatel (např. v oblasti stavebních prací). Dále byly identifikovány problémy se získáním stavebního povolení, růstem cen stavebních prací, které mohou být v době realizace vyšší, než bylo předpokládáno v projektové žádosti. Z toho důvodu doporučujeme držet se při nastavení výše alokace u dolní hranice stanovené absorpční kapacity.

Tabulka 54: Příležitosti a rizika ve vztahu k čerpání podpory v rámci SC 4.1

Pozitivní faktory / Příležitosti	
+	Potenciální zájem ze strany subjekty v podobě vyššího počtu projektů s menším rozpočtem.
Negativní faktory / Rizika	
-	Doposud nestanovený režim veřejné podpory v této oblasti, tzn. nejasné podmínky pro žadatele.
-	Nedostupnost potenciálních dodavatelů aktivit vzhledem k jejich plné kapacitě.
-	Riziko nekvalitního a opožděného plnění ze strany dodavatelů, které je příjemce povinen vybrat prostřednictvím výběrového řízení.
-	Složitý schvalovací procesy v rámci stavebního řízení.
-	Riziko změn cen stavebních prací v období mezi podáním projektové žádosti a realizací projektu.
-	Nevyhovující definice MSP pro účely poskytování podpory, náročný proces kontroly plnění parametrů MSP.

4.8.3 Možnosti alternativního financování SC 4.1

Na základě kvalitativního výzkumu bylo zjištěno, že preference podniků při čerpání je zaměřená na dotační programy MPO, i když existují potenciální možnosti alternativního financování z jiných zdrojů, které jsou uvedeny v tabulce níže.

Tabulka 55: Možnosti alternativního financování aktivit podpořených v rámci SC 4.1

Zdroj financování	Podporované aktivity	Zhodnocení vztahu vzhledem k OP TAK
<p>Program LIFE (EU)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 - 2027</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zmírňování změny klimatu: Podpora přechodu na nízkoemisní a udržitelné hospodářství pružně reagující na změnu klimatu (projekty dobré praxe, pilotní projekty, demonstrační projekty). 	<p>Program LIFE je zaměřen zejména na výzkumní a pilotní (demonstrační projekty), nikoliv na investiční podporu konkrétních řešení na úrovni podnikatelských subjektů. Společně s poměrně vysokou konkurencí potenciálních žadatelů v programech EU lze předpokládat, že nebude docházet k alternativnímu financování aktivit OP TAK a tím k negativnímu ovlivnění absorpční kapacity.</p>
<p>Invest EU (EU)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 - 2027</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> Podpora investic prostřednictvím finančních nástrojů v oblasti podpory průmyslového hospodaření s vodou. 	<p>Program Invest EU představuje možnost alternativního financování v oblasti investičních projektů, jelikož program OP TAK umožňuje v rámci projektů podpořit také investice do průmyslového hospodaření s vodou.</p> <p>Program InvestEU poskytuje podporu prostřednictvím finančních nástrojů, potenciál alternativního financování tak bude existovat především v případě, že budou aktivity SC 4.1 poskytovány také finančními nástroji, ovlivnit však v určité míře mohou i dotační podporu. Možnost alternativního financování se zvýší v případě, že bude stanovena alokace programu Invest EU přímo pro ČR, při převedení prostředků z EFRR.</p>

4.9 SC 4.2: Podpora přechodu k oběhovému hospodářství

V rámci SC 4.2 jsou podporovány následující aktivity⁸¹:

- Pořízení inovativních technologií na získávání, zpracování a využívání druhotných surovin z výrobků a materiálů s ukončenou životností a na výrobu výrobků s obsahem druhotných surovin.
- Podpora inovativních technologií k získávání a zpracování druhotných surovin (např. vedlejší produkty, neodpady, neshodné výrobky a další),
- Investice do inovativních technologií umožňujících nové nebo vyšší využití druhotných surovin jako náhrady primárních zdrojů.
- Investice do inovativních technologií ke snížení materiálové náročnosti výroby a náhrady primárních vstupních surovin druhotnými.
- Optimalizace materiálového ekodesignu výrobků za účelem usnadnění recyklace a opětovného použití.
- Projekty a realizace průmyslové symbiózy.
- Zlepšení materiálové recyklace odpadů a jejich opětovného použití.
- Zavádění materiálového ekodesignu výrobků.

4.9.1 Východiska pro stanovení absorpční kapacity pro SC 4.2

Přístup České republiky v oblasti druhotných surovin je definován v rámci Politiky druhotných surovin České republiky 2019 – 2020. Ministerstvo průmyslu a obchodu tímto strategickým dokumentem reaguje na významné změny na úrovni Evropské unie v oblasti legislativních, ekonomických a dobrovolných nástrojů souvisejících s přechodem evropského průmyslu na oběhové hospodářství. Podstatou přechodu společnosti na oběhové hospodářství je uzavírání materiálových toků, a tím zachování hodnoty materiálu po co nejdelší dobu v ekonomice.

Z pohledu rozdělení druhotných surovin v ČR zauímají největší podíl vedlejší produkty pocházející z energetiky (47 %), stavebnictví (22 %) a zpracování kovů (18 %). Problematika oběhového hospodářství je tak charakteristická značným potenciálem pro budoucí období. Jeho cílem je přeměna potenciálních odpadů na zdroje, uzavírání cyklu zdrojů a tím ideálně postupné dosažení materiálové soběstačnosti resp. snížení materiálové závislosti na primárních zdrojích. Aby přechod k oběhovému hospodářství byl v ČR reálný a nezpůsobil nežádoucí zátěž podnikatelskému prostředí i veřejné správě, je nezbytné zvýšit míru opětovného využití a recyklace průmyslového i komunálního odpadu, resp. zabránit jeho vzniku již při výrobě a spotřebě, podpořit trh s druhotnými surovinami z recyklačního průmyslu, nastavit daňové a investiční pobídky, podporovat inovace a spolupráci průmyslového sektoru, vysokých škol a vědeckých institucí, podporovat vzdělávání a osvětu odborné i občanské veřejnosti v oblasti oběhového hospodářství, vč. přenosu informací.

V současné době je v České republice nedostatečná infrastruktura inovativních technologií pro získávání, zpracování a využívání druhotných surovin jako náhrady primárních surovin v průmyslové výrobě. Právě podpora z programu OP TAK v rámci SC 4.2 si klade za cíl odstranit tyto nedostatky a podpořit tak rozvoj oběhového hospodářství v České republice.

---

⁸¹ Blíže informace o zaměření specifického cíle 4.2 jsou uvedeny v programovém dokumentu OP TAK.

4.9.2 Stanovená absorpční kapacita SC 4.2

Na základě kvantitativních šetření byl stanoven bodový odhad střední hodnoty absorpční kapacity pro SC 4.2, ke které byly vypočteny na základě výběrové chyby (80 %) horní a dolní hranice, viz níže uvedená tabulka.

Tabulka 56: Stanovená absorpční kapacita SC 4.2

Bod stanoveného intervalu	Absorpční kapacita (CZK)	Doporučení a zdůvodnění:
Horní hranice:	4 395 000 529	V rámci SC 4.2 analýza doporučuje stanovení absorpční kapacity u dolní hranice stanoveného intervalu. Deklarovaný zájem ze strany potenciálních subjektů byl stanoven na nízké hodnotě, navíc zde vstupují bariéry v podobě složitosti stavebních projektů a nutného vyřízení všech souvisejících povolení.
Bodový odhad:	3 441 159 781	
Dolní hranice:	2 487 318 909	

Stanovené hodnoty prošly verifikací prostřednictvím kvalitativních šetření (viz kapitola 2), kde bylo zjištěno, že u SC 4.2 jsou očekávány žádosti o velké infrastrukturní projekty, jejichž realizaci může ohrožovat např. vznik nepředvídatelných situací, které nelze dopředu odhadnout, nezvládnutí spolufinancování např. z důvodu nezískání úvěru, selhání dodavatele technologií (nekvalitní dodavatel, neplnění termínů ze strany dodavatele, nedostupnost dodavatele – do výběrového řízení se nepřihlásí žádný dodavatel). Jako další byly identifikovány problémy se získáním stavebního povolení, růstem cen stavebních prací, které mohou být v době realizace vyšší, než bylo předpokládáno v projektové žádosti. Problematika druhotných surovin a odpadů je řešena mezi resorty MPO a MŽP za účelem vymezení aktivit, které budou podporovány v rámci OP TAK a OPŽP. Výsledkem těchto dohod může být omezení aktivit, které půjde podpořit z OP TAK, což dále negativně ovlivní absorpční kapacitu OP TAK. Z těchto důvodů doporučujeme držet se při nastavení výše alokace u dolní hranice stanovené absorpční kapacity.

Výrazným rizikem pro čerpání v rámci PO3 a PO4 je případné vyloučení velkých podniků z dotačního schématu, jelikož značná část deklarované kapacity vychází právě ze zájmu těchto potenciálních žadatelů⁸².

Tabulka 57: Příležitosti a rizika ve vztahu k čerpání podpory v rámci SC 4.2

Pozitivní faktory / Příležitosti
+ Potenciál zájmu v podobě velkých infrastrukturních projektů s vysokým rozpočtem.
Negativní faktory / Rizika
- Riziko široké škály nepředvídatelných situací, které mohou negativně ovlivnit realizaci projektu (nekvalitní dodavatel, neplnění termínů ze strany dodavatele, nedostupnost dodavatele – do výběrového řízení se nepřihlásí žádný dodavatel).
- Vysoká finanční náročnost projektů, nedostatek financí pro spolufinancování projektů v případě nízké míry podpory ze strany OP TAK.
- Složité schvalovací procesy v rámci stavebního řízení.
- Riziko změn cen stavebních prací v období mezi podáním projektové žádosti a realizací projektu.
- Nevyhovující definice MSP pro účely poskytování podpory, náročný proces kontroly plnění parametrů MSP.

4.9.3 Možnosti alternativního financování SC 4.2

Na základě kvalitativního výzkumu bylo zjištěno, že preference podniků při čerpání je zaměřená na dotační programy MPO, i když existují potenciální možnosti alternativního financování z jiných zdrojů, které jsou uvedeny v tabulce níže.

⁸² Více viz tabulka č. 18.

Tabulka 58: Možnosti alternativního financování aktivit podpořených v rámci SC 4.2

Zdroj financování	Podporované aktivity	Zhodnocení vztahu vzhledem k OP TAK
<p>OP Životní prostředí (MŽP)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 - 2027</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mezi MPO a MŽP probíhají jednání o přesném vymezení aktivit, které budou podpořeny z OP TAK a které z OPŽP. Nedojde tak ke vzájemné konkurenci (stejný typ aktivit v obou programech), aktivity podpořené v rámci OPŽP však z OP TAK vypadnou, čímž může dojít ke snížení absorpční kapacity OP TAK. 	<p>Případné snížení absorpční kapacity OP TAK bude záležet na finální dohodě ohledně rozdělení aktivit mezi OP TAK a OPŽP.</p>
<p>Program LIFE (EU)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 - 2027</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zmírňování změny klimatu: Podpora přechodu na nízkoemisní a udržitelné hospodářství pružně reagující na změnu klimatu (projekty dobré praxe, pilotní projekty, demonstrační projekty). 	<p>Program LIFE je zaměřen zejména na výzkumní a pilotní (demonstrační projekty), nikoliv na investiční podporu konkrétních řešení na úrovni podnikatelských subjektů. Společně s poměrně vysokou konkurencí potenciálních žadatelů v programech EU nelze předpokládat negativní ovlivnění absorpční kapacity OP TAK.</p>
<p>Fond pro spravedlivou transformaci (EU)</p> <p>Fond aktuálně v přípravě na straně Evropské komise</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Program zaměřený na podporu přechodu z energie vyráběné z uhlí na nízkouhlíkové technologie a čistou energii. Podpořeny budou také investice do posílení oběhového hospodářství. 	<p>Mezi SC 4.2 OP TAK a chystaným Fondem pro spravedlivou transformaci existuje potenciál překryv aktivit zaměřených na posílení oběhového hospodářství. Pro takto zaměřené projekty tak může FST představovat možnost alternativního financování aktivit vymezených v SC 4.2 OP TAK pro regiony v transformaci.</p> <p>Členské státy svou alokaci FST doplní svými zdroji z EFRR a ESF+, v případě EFRR tak může dojít k ovlivnění dostupných finančních prostředků také pro OP TAK.</p> <p>Podpora z FST může být plánována v rámci programů podporovaných z EFRR, ESF+ nebo Fondu soudržnosti, nebo také prostřednictvím vlastního zvláštního programu. Potenciál alternativního financování k OP TAK bude možné plně vyhodnotit až v době, kdy bude znám mechanismus realizace podpory z FST v ČR.</p>

4.10 SC 5.1: Zvýšení digitálního propojení

Předmětem podpory budou intervence s cílem umožnit vysokorychlostní přístup k internetu prostřednictvím sítí o velmi vysoké kapacitě s přenosovou rychlostí alespoň 100 Mbit/s a s možností navýšení rychlosti až na 1Gbit/s, pro všechny obyvatele a s gigabitovou rychlostí pro podnikatele, komerční společnosti a hlavní socioekonomické aktéry prostřednictvím následujících aktivit⁸³:

- Modernizace resp. rozšiřování stávající infrastruktury pro vysokorychlostní přístup k internetu velmi vysoké kapacity využitím optických prvků,
- Zřizování nových sítí pro vysokorychlostní přístup k internetu prostřednictvím sítí s velmi vysokou kapacitou sestávajících z části nebo plně z optických vedení.
- Vytváření pasivní/fyzické infrastruktury potřebné pro budování vysokorychlostního přístupu k internetu prostřednictvím sítí s velmi vysokou kapacitou.
- Podpora využívání nových konstrukčních prvků a technologických postupů pro budování infrastruktury vysokokapacitních sítí s cílem zrychlení a zlevnění výstavby.
- Opatření na straně poptávky včetně její agregace například vouchery na služby vysokorychlostního připojení prostřednictvím sítí s velmi vysokou kapacitou.
- Vybudování odborné a technické kapacity v území, usnadňující a zrychlující interakci aktérů při budování sítí s velmi vysokou kapacitou v regionech mj. v rámci koordinace výstavby nebo významné renovaci liniových staveb - Broadband Competence Office (BCO).
- Budování ostatních typů ICT infrastruktury (například: datová centra, vysoce výkonné počítače)
- Podpora informovanosti o technické infrastruktuře a jejího sdílení, a to i s využitím informačních zdrojů veřejné správy.
- Vytváření informačních nástrojů stimulujících poptávku a zlepšujících informovanost veřejnosti o službách a sítích elektronických komunikací.
- Podpora efektivního sběru, ověřování a zpracování dat o sítích a službách elektronických komunikací.

4.10.1 Východiska pro stanovení absorpční kapacity pro SC 5.1

Aktivity podpořené v rámci SC 5.1 vychází především z potřeb stanovených v koncepci Digitální Česko a v Národním plánu rozvoje sítí nové generace. Druhý zmiňovaný dokument stanovuje rozsah potřebných investic do sítí nové generace a pokrytí tzv. „bílých míst“, tzn. míst s nedostatečným připojením k internetu, a to také využití v rámci podnikatelského prostředí. Dále tyto dokumenty vymezují také nutnost připojení obcí optickým připojením tam, kde tento typ připojení stále chybí.

Cílem je kompletní pokrytí tzv. „bílých míst“, která jsou definována jako základní sídelní jednotky, ve kterých je poměr adresních míst s alespoň jednou disponibilní přípojkou elektronických komunikací oproti celkovému počtu adresních míst menší než 50 %. V roce 2018 bylo v ČR identifikováno 6 864 bílých míst, na kterých se odhadem nachází 458 256 bytových jednotek. Při odhadované ceně 20 000 CZK na vybudování přípojky pro jednu bytovou jednotku bude potřeba na pokrytí všech bílých míst cca 9,2 mld. CZK. Část bílých míst bude pokryta ze soukromých zdrojů bez využití dotační podpory, Národní plán rozvoje sítí nové generace předpokládá, že bez dotace bude pokryto cca 30 % bílých míst. Pokud do výpočtu zahrneme také předpokládanou míru podpory ve výši 75 % uznatelných nákladů, bude z programu OP TAK na pokrytí bílých míst potřeba cca 4,8 mld. CZK.

Do absorpční kapacity vstupuje také potřeba doplnění optické konektivity v obcích do 5 000 obyvatel. Těch je dle dostupné analýzy v České republice 910. Průměrná vzdálenost obce nepokryté optickou konektivitou od nejbližší obce optikou pokryté vychází cca 2,5 km. Za předpokladu, že investice do

⁸³ Blíže informace o zaměření specifického cíle 5.1 jsou uvedeny v programovém dokumentu OP TAK.

výkopu s optickým kabelem včetně příslušenství činí 1 000 CZK/m, vychází celková investiční mezera na zajištění optické konektivity do všech obcí v ČR ve výši cca 2,27 mld. CZK. Při přepočtu prostřednictvím míry podpory do výše 75 % způsobilých nákladů, bude potřeba na tuto aktivitu dotační podpora ve výši 1,7 mld. CZK.

Dostupnost vysokorychlostního připojení k síti internet pro občany a podnikatele prostřednictvím sítí nové generace má strategický význam pro udržitelný a inkluzivní růst hospodářství a implementaci inovací a také povede ke zlepšení podmínek sociální a územní soudržnosti. Existence vysokorychlostního připojení k internetu má socioekonomické výhody a podporuje sociální začleňování a zaměstnanost. Realizace těchto možností je však úzce závislá na plošném pokrytí cenově dostupným přístupem k vysokorychlostní internetové infrastruktuře a na ní poskytovaným službám.

V řadě oblastí, které jsou investičně atraktivní, je a bude výstavba těchto sítí realizována investičními aktivitami v běžném komerčním prostředí. Z dosavadních výsledků mapování vyplývá, že v některých oblastech žádná přístupová síť nové generace neexistuje v dostatečném rozsahu anebo kvalitě a ani není pravděpodobné, že ji zde v příštích letech tržní subjekty zavedou. Takové oblasti nejsou z hlediska potenciálních investorů v přijatelné míře ekonomicky atraktivní, a proto v nich nelze očekávat fungování klasických tržních mechanismů. Pro zavádění vysokorychlostní internetové infrastruktury do těchto oblastí bude nezbytné zajistit cílenou investiční podporou z veřejných zdrojů.⁸⁴

4.10.2 Stanovená absorpční kapacita SC 5.1

Na základě kvantitativních šetření byl stanoven bodový odhad střední hodnoty absorpční kapacity pro SC 5.1, ke které byly vypočteny na základě výběrové chyby (80 %) horní a dolní hranice, viz níže uvedená tabulka.

Tabulka 59: Stanovená absorpční kapacita SC 5.1

Bod stanoveného intervalu	Absorpční kapacita (CZK)	Doporučení a zdůvodnění:
Horní hranice:	4 910 640 617	V rámci SC 5.1 analýza doporučuje stanovení absorpční kapacity na horní hranici stanoveného intervalu. Důvodem je především kvantitativně stanovená potřeba na pokrytí míst s nedostatečnou konektivitou v rámci České republiky vycházející ze strategických dokumentů v oblasti digitalizace a sítí nové generace.
Bodový odhad:	3 599 740 624	
Dolní hranice:	2 659 918 257	

Stanovené hodnoty prošly verifikací prostřednictvím kvalitativních šetření (viz kapitola 2), kde bylo zjištěno, že v případě SC 5.1 je nutné brát při stanovení absorpční kapacity také cíle České republiky v oblasti digitalizace, vycházející z Národního plánu rozvoje sítí nové generace⁸⁵ a navazujících připravovaných dokumentů (např. koncepční dokumenty spojené s vládním programem digitalizace České republiky 2018+).

Pro splnění cílů v oblasti digitalizace České republiky je v současné době odhadována potřeba finančních prostředků ve výši 6,5 mld. CZK. Zároveň je nutno podotknout, že v době realizace této analýzy stále probíhá implementace OP PIK, kde jsou aktuálně administrovány projekty v oblasti vysokorychlostního internetu ve výši 620 mil. CZK, přičemž se předpokládá vyhlášení ještě jedné výzvy o obdobné alokaci. Tyto projekty z části pokryjí výše uvedené požadavky na digitalizaci ještě v rámci realizace OP PIK. Skutečné čerpání podpory může být ovlivněno následujícími skutečnostmi:

- Vyšší míra pokrytí bílých míst a optické konektivity ze soukromých zdrojů bez využití podpory.

⁸⁴ MPO, 2016, *Národní plán rozvoje sítí nové generace*.

⁸⁵ *dtto*

- Nezájem ze strany poskytovatelů internetu v případě odlehlých nebo řídko osídlených oblastí z důvodu nízké návratnosti investice.

Na základě provedené analýzy je doporučeno stanovení alokace SC 5.1 na horní hranici vypočteného intervalu. Z výše uvedených důvodů doporučujeme v období schvalování finální podoby OP TAK provést revizi na základě aktuálních údajů o pokrytí České republiky vysokorychlostním internetem.

Tabulka 60: Příležitosti a rizika ve vztahu k čerpání podpory v rámci SC 5.1

Pozitivní faktory / Příležitosti	
+	Soulad projektových aktivit s cíli koncepčních dokumentů České republiky v oblasti vysokorychlostního internetu („Národní plán rozvoje sítí nové generace“ a budoucí navazující dokumenty).
+	Potřeba pokrytí tzv. „bílých míst“ internetem o minimální rychlosti 30 Mbit/s, (cca 450 tis. bytových jednotek k roku 2018).
+	Potřeba připojení obcí do 5 000 obyvatel optickým připojením (cca 900 obcí k roku 2019).
+	Zájem o využití podpory ze strany providerů internetového připojení, kteří zároveň mají dobré povědomí o možném zacílení svých projektů.
+	Vysoká míra podpory v případě jejího zachování z programu OP PIK (75 %).
+	Schválení tzv. Akčního plánu 2.0 - k provedení nedotačních opatření pro podporu plánování a výstavby sítí elektronických komunikací, jehož realizace upravuje prostředí pro jednodušší a efektivnější zvyšování digitálního připojení.
Negativní faktory / Rizika	
-	Nízká atraktivita odlehlých obcí a obcí s malou hustotou zalidnění pro provozovatele sítí z hlediska návratnosti investice a provozních nákladů.
-	Pokrytí chybějících míst provozovateli z vlastních zdrojů, jako důsledek nízké motivace k využití podpory kvůli administrativní zátěži apod.
-	Navýšení potřeby financí v případě nutnosti využívání technologicky nejmodernějších technologií spojených s jejich vyšší cenou.
-	Nevyhovující definice MSP pro účely poskytování podpory, náročný proces kontroly plnění parametrů MSP.

4.10.3 Možnosti alternativního financování SC 5.1

Na základě kvalitativního výzkumu bylo zjištěno, že preference podniků při čerpání je zaměřená na dotační programy MPO, i když existují potenciální možnosti alternativního financování z jiných zdrojů, které jsou uvedeny v tabulce níže.

Tabulka 61: Možnosti alternativního financování aktivit podpořených v rámci SC 5.1

Zdroj financování	Podporované aktivity	Zhodnocení vztahu vzhledem k OP TAK
Integrovaný regionální operační program (MMR) Doba trvání programu: 2021 - 2027	Aktivity: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Potenciální zařazení aktivit na podporu tzv. neveřejných sítí ve vlastnictví státu. 	V případě zařazení uvedených aktivit do programu IROP vznikne překryv aktivit zaměřených na zvyšování digitálního připojení, a to v oblasti podpory neveřejných sítí, které budou využívány státní správou a samosprávou. Existuje tak potenciál pro vytvoření spolupráce mezi těmito programy ve formě kofinancování, formou povinné nabídky možností využití budovaných kapacit i pro vytváření neveřejných sítí pro státní správu a samosprávu. Nejedná se však o program, ze kterého by se daly alternativně financovat aktivity OP TAK, jelikož ty jsou zaměřeny na sítě veřejné.

Zdroj financování	Podporované aktivity	Zhodnocení vztahu vzhledem k OP TAK
<p>Program Connecting Europe Facility (CEF)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 - 2027</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora aktivit s cílem vybudování evropské digitální sítě spojující veřejnou správu, podnikatelský sektor a veřejnost. Jedná se o aktivity zaměřené na podporu vysokorychlostního připojení socioekonomických aktérů, podpora poskytování vysoce kvalitního bezdrátového připojení v místních komunitách, apod. 	<p>Program CEF je zaměřen zejména na výzkumné a pilotní (demonstrační projekty), nikoliv na investiční podporu konkrétních řešení na úrovni podnikatelských subjektů. Společně s poměrně vysokou konkurencí potenciálních žadatelů v programech EU nelze předpokládat negativní ovlivnění absorpční kapacity OP TAK. Program CEF je zaměřen na přeshraniční spolupráci v oblasti digitálního propojování, kde je podmínkou účast minimálně 2 různých zemí, což je dalším důvodem, proč není považován za program s možným alternativním financováním aktivit OP TAK.</p>
<p>Digital Europe (EU)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 – 2027</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktivity zaměřené na podporu vysoce výkonné výpočetní techniky a zavádění využívání digitální kapacity a interoperabilit, včetně kvalitního vysokorychlostního připojení. 	<p>Program Digitální Evropa částečně překrývá aktivity SC 5.1. Vzhledem ke konkurenci na úrovni evropských programů lze však předpokládat, že pro aktivity související s pokrytím uživatelů na úrovni České republiky budou potenciální žadatelé preferovat podporu na národní úrovni, tzn., z programu OP TAK.</p>
<p>Fond pro spravedlivou transformaci (EU)</p> <p>Fond aktuálně v přípravě na straně Evropské komise</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Program zaměřený na podporu přechodu z energie vyráběné z uhlí na nízkouhlíkové technologie a čistou energii. Podpořeny budou také investice do digitální infrastruktury. 	<p>Mezi SC 5.1 OP TAK a chystaným Fondem pro spravedlivou transformaci existuje potenciál překryv aktivit zaměřených na digitálního propojení. Pro takto zaměřené projekty tak může FST představovat možnost alternativního financování aktivit vymezených v SC 5.1 OP TAK pro regiony v transformaci.</p> <p>Členské státy svou alokaci FST doplní svými zdroji z EFRR a ESF+, v případě EFRR tak může dojít k ovlivnění dostupných finančních prostředků také pro OP TAK.</p> <p>Podpora z FST může být plánována v rámci programů podporovaných z EFRR, ESF+ nebo Fondu soudržnosti, nebo také prostřednictvím vlastního zvláštního programu. Potenciál alternativního financování k OP TAK bude možné plně vyhodnotit až v době, kdy bude znám mechanismus realizace podpory z FST v ČR.</p>

Zdroj financování	Podporované aktivity	Zhodnocení vztahu vzhledem k OP TAK
<p>Invest EU (EU)</p> <p>Doba trvání programu: 2021 - 2027</p>	<p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora investic prostřednictvím finančních nástrojů v oblasti digitálního propojení. 	<p>Program Invest EU představuje možnost alternativního financování v oblasti investičních projektů v oblasti digitálního propojení,</p> <p>Program InvestEU poskytuje podporu prostřednictvím finančních nástrojů, potenciál alternativního financování tak bude existovat především v případě, že budou aktivity SC 5.1 poskytovány také finančními nástroji, ovlivnit však v určité míře mohou i dotační podporu. Možnost alternativního financování se zvýší v případě, že bude stanovena alokace programu Invest EU přímo pro ČR, při převedení prostředků z EFRR.</p>

Seznam příloh a tabulek

Seznam příloh:

Příloha 1: Analýza souladu specifických cílů OP TAK s prioritami krajských RIS3 strategií.....	122
Příloha 2: Srovnání skutečných proplacených financí a potenciálně vyplatitelných financí ke dni 9. 12. 2019 vzhledem k objemu financí požadovaném v rámci všech projektových žádostí.....	126
Příloha 3: Čerpání alokace programu OP PIK 2014 – 2020.....	128
Příloha 4: Tematický průřez aktivit OP TAK s dalšími potenciálními nástroji podpory na úrovni ČR a EU.....	129
Příloha 5: Relevance bariér čerpání podpory jednotlivých specifických cílů identifikovaná potenciálními příjemci	131
Příloha 6: Okruhy dotazů řešené v rámci polostrukturovaných rozhovorů (Aktivita E).....	132
Příloha 7: Scénář realizovaných skupinových rozhovorů (Aktivita D).....	133

Seznam grafů:

Graf 1: Průběh realizace průzkumu s jednotlivými cílovými skupinami.....	21
Graf 2: Připravenost projektů v plánovaných specifických cílech OP TAK - podíl podniků.....	56
Graf 3: Připravenost projektů dle velikosti podniků.....	57
Graf 4: SC 1.1 Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií – realizace projektu v partnerství.....	58
Graf 5: SC 1.1 Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií – připravenost partnerství.....	59

Seznam schémat:

Schéma 1: Schéma kvantitativního šetření.....	25
Schéma 2: Schéma kvalitativního šetření.....	27
Schéma 3: Strom problémů oblasti potenciálu zvyšování konkurenceschopnosti prostřednictvím programu OP TAK.....	68

Seznam tabulek:

Tabulka 1: Statistika průběhu realizace průzkumu potenciálních příjemců.....	20
Tabulka 2: Detaily realizace aktivity D: Skupinové diskuze.....	21
Tabulka 3: Dílčí kroky aktivity E: Polostrukturované rozhovory.....	22
Tabulka 4: Přehled realizovaných expertních panelů:.....	23
Tabulka 5: Vyhodnocení AO1.....	28
Tabulka 6: Čerpání podpory v rámci OP Podnikání a inovace 2007 – 2013.....	30
Tabulka 7: Přehled bariér, které negativně ovlivňují čerpání podpory v rámci OP PIK 2014 – 2020.....	31
Tabulka 8: Podíl potenciálně vyčerpaných prostředků vzhledem k objemu financí požadovaných v rámci všech podaných žádostí.....	33
Tabulka 9: Vazby mezi specifickými cíli OP TAK a specifickými cíli a programy podpory OP PIK.....	34
Tabulka 10: Vyhodnocení AO2.....	36

Tabulka 11: Návrh rozpočtu pro kohezní politiku Evropské unie pro období 2021+	38
Tabulka 12: Zájem podniků zapojených do průzkumu o podporu v jednotlivých specifických cílech OP TAK	39
Tabulka 13: Potenciální zájem podniků o podporu v rámci jednotlivých specifických cílů OP TAK	40
Tabulka 14: Stanovená absorpční kapacita programu OP TAK.....	41
Tabulka 15: Odhad absorpční kapacity s korekcí dle skutečného čerpání OP PIK	43
Tabulka 16: Stanovená absorpční kapacita programu OP TAK včetně alokace pro Technickou pomoc	45
Tabulka 17: Srovnání rozdělených prostředků EFRR pro OP TAK a stanovené absorpční kapacity v bodovém odhadu (bez Technické pomoci).....	46
Tabulka 18: Podíl deklarované absorpční kapacity OP TAK dle velikosti podniku (% vypočteno jako podíl požadovaných financí na plánované projekty)	47
Tabulka 19: Postoj k podpoře prostřednictvím finančních nástrojů	48
Tabulka 20: Vyhodnocení AO3	51
Tabulka 21: Průmět specifických cílů OP TAK s prioritami RIS 3 strategií jednotlivých krajů.....	52
Tabulka 22: Podíl celkových výdajů na výzkum a vývoj (GERD) na regionálním HDP regionů NUTS 2 (v %)	53
Tabulka 23: Podíl osob pracujících ve výzkumu a vývoji (FTE) na zaměstnanosti v regionech NUTS 2.....	53
Tabulka 24: Podíl deklarované absorpční kapacity OP TAK v relevantních regionech	54
Tabulka 25: Vyhodnocení AO4	60
Tabulka 26: Bariéry operačních programů zjištěné v rámci jejich evaluací	62
Tabulka 27: Relevance bariér čerpání podpory identifikovaná potenciálními příjemci	63
Tabulka 28: Změny, které by vedly ke zvýšení motivace čerpání podpory z OP TAK.....	64
Tabulka 29: Souhrn identifikovaných bariér v oblasti čerpání dotačních prostředků z programů MPO	64
Tabulka 30: Vyhodnocení AO5	69
Tabulka 31: Přehled opatření navržených za účelem zvýšení zájmu o čerpání podpory z programu OP TAK.....	70
Tabulka 32: Stanovená absorpční kapacita SC 1.1	75
Tabulka 33: Příležitosti a rizika ve vztahu k čerpání podpory v rámci SC 1.1.....	76
Tabulka 34: Možnosti alternativního financování aktivit podpořených v rámci SC 1.1	77
Tabulka 35: Stanovená absorpční kapacita SC 1.2	83
Tabulka 36: Příležitosti a rizika ve vztahu k čerpání podpory v rámci SC 1.2.....	83
Tabulka 37: Možnosti alternativního financování aktivit podpořených v rámci SC 1.2	84
Tabulka 38: Stanovená absorpční kapacita SC 2.1	87
Tabulka 39: Příležitosti a rizika ve vztahu k čerpání podpory v rámci SC 2.1.....	88
Tabulka 40: Možnosti alternativního financování aktivit podpořených v rámci SC 2.1	88
Tabulka 41: Stanovená absorpční kapacita SC 3.1	92
Tabulka 42: Příležitosti a rizika ve vztahu k čerpání podpory v rámci SC 3.1.....	93
Tabulka 43: Možnosti alternativního financování aktivit podpořených v rámci SC 3.1	93
Tabulka 44: Stanovená absorpční kapacita SC 3.2	97
Tabulka 45: Příležitosti a rizika ve vztahu k čerpání podpory v rámci SC 3.2.....	98

Tabulka 46: Možnosti alternativního financování aktivit podpořených v rámci SC 3.2	98
Tabulka 47: Stanovená absorpční kapacita SC 3.3	102
Tabulka 48: Příležitosti a rizika ve vztahu k čerpání podpory v rámci SC 3.3.....	103
Tabulka 49: Možnosti alternativního financování aktivit podpořených v rámci SC 3.3	103
Tabulka 50: Stanovená absorpční kapacita SC 3.4	106
Tabulka 51: Příležitosti a rizika ve vztahu k čerpání podpory v rámci SC 3.4.....	106
Tabulka 52: Možnosti alternativního financování aktivit podpořených v rámci SC 3.4	107
Tabulka 53: Stanovená absorpční kapacita SC 4.1	109
Tabulka 54: Příležitosti a rizika ve vztahu k čerpání podpory v rámci SC 4.1.....	109
Tabulka 55: Možnosti alternativního financování aktivit podpořených v rámci SC 4.1	110
Tabulka 56: Stanovená absorpční kapacita SC 4.2	112
Tabulka 57: Příležitosti a rizika ve vztahu k čerpání podpory v rámci SC 4.2.....	112
Tabulka 58: Možnosti alternativního financování aktivit podpořených v rámci SC 4.2	113
Tabulka 59: Stanovená absorpční kapacita SC 5.1	115
Tabulka 60: Příležitosti a rizika ve vztahu k čerpání podpory v rámci SC 5.1.....	116
Tabulka 61: Možnosti alternativního financování aktivit podpořených v rámci SC 5.1	116

5. PŘÍLOHY

Příloha 1: Analýza souladu specifických cílů OP TAK s prioritami krajských RIS3 strategií.

1. Regionální inovační strategie hlavního města Prahy

Strategie je formulována prostřednictvím tzv. 4 klíčových oblastí změn: Klíčová oblast změn A: Prostředí stimuluje inovace a fungující partnerství; Klíčová oblast změn B: Snazší vznik a rozvoj znalostně intenzivních firem; Klíčová oblast změn C: Intenzivnější práce s místními lidskými zdroji pro potřeby znalostní ekonomiky; Klíčová oblast změn D: Zvýšit intenzitu internacionalizace v oblasti výzkumu a inovací, jsou souladu s SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií a SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků. V roce 2018 byla provedena aktualizace. Domény perspektivní specializace jsou definovány jako Klastř aktivit 1 – Vybrané obory Life Sciences (vědy o živé přírodě), Klastř aktivit 2 – Vybraná kreativní odvětví, Klastř aktivit 3 – Vybrané „Emerging Technologies“ (nově vznikající technologie), Klastř aktivit 4 – Služby pro podniky založené na znalostech (tzv. KIBS), jsou v souladu se SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií, SC 1.2: Využití přínosů digitalizace pro občany, podniky a vlády, SC 3.3: Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování na místní úrovni a SC 5.1: Zvýšení digitálního propojení.

2. Regionální inovační strategie Středočeského kraje

Znalostní/vertikální domény specializace jsou pro potřeby inteligentní specializace v podmínkách Středočeského kraje definovány následovně: Výroba dopravních prostředků, Elektronika a elektrotechnika, Biotechnologie/Life-sciences, Chemický průmysl, Strojírenství a zpracování kovů, Potravinářství, Výzkum a vývoj. Rovněž jsou identifikovány čtyři základní oblasti změn, které představují hlavní směry, ve kterých má docházet pomocí realizace cílených intervencí k rozvoji inovačního a podnikatelského prostředí ve Středočeském kraji. Jedná se o následující oblasti: Klíčová oblast změn A: Lidé pro inovace, Klíčová oblast změn B: Konkurenceschopné a inovativní firmy, Klíčová oblast změn C: Kvalitní veřejný výzkum a jeho přínos pro rozvoj kraje, Klíčová oblast změn D: Inovace ve veřejném prostoru. Zaměření priorit je v souladu se SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií, SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků a SC 3.2: Podpora energie z obnovitelných zdrojů.

3. Regionální inovační strategie Jihočeského kraje

S3 strategie identifikuje 3 klíčové oblasti změny: Klíčová oblast změn A – Kvalitní lidské zdroje, Klíčová oblast změn B – Spolupráce a technologický transfer, Klíčová oblast změn C – Rozvoj podnikání. Významnou specializaci Jihočeského kraje tvoří Biotechnologie, Strojírenství a mechatronika, Elektrotechnika. Tyto priority a oblasti podpory jsou v souladu s plánovanou podporou oblastí v rámci SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií, SC 3.1: Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti, SC 3.2: Podpora energie z obnovitelných zdrojů a SC 3.3: Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování na místní úrovni.

4. Regionální inovační strategie Plzeňského kraje

Vytvořit tvůrčí a funkční prostředí pro rozvoj VaVal v Plzeňském kraji má pomoci 5 stanovených strategických oblastí: Lidské zdroje pro VaVal (cílem je zvýšit atraktivitu a stabilizovat počet studentů VŠ v Plzeňském kraji), Prostředí pro VaVal (zlepšit infrastrukturu a spolupráci mezi aktéry VaVal v Plzeňském kraji), Kapacity VaV (tzn. zvýšit rozmanitost využití výzkumných kapacit v Plzeňském kraji), Inovace (rozšířit počet firem s vysokým inovačním potenciálem v Plzeňském kraji), Marketing VaVal (posílit dobré jméno Plzeňského kraje ve světě VaVal). Zaměření priorit je v souladu s SC 1.1: Posílení výzkumných

a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií a SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků.

5. Regionální inovační strategie Karlovarského kraje

Mezi domény specializace kraje patří: Strojírenství a zakázková kovodělná výroba; Elektrotechnika; Automobilový průmysl; Tradiční průmyslová odvětví (sklo, keramika, porcelán, další nekovové minerální výrobky); Výroba pryžových a plastových výrobků; Energetika a využití OZE, zpracování druhotných surovin – pokročilé technologie recyklace; Lázeňství a cestovní ruch; Výroba nápojů; Chemie. Navrhované klíčové oblasti změn jsou Vyšší inovační výkonnost firem a dalších organizací; Lépe dostupná a kvalifikovaná pracovní síla pro inovace. Zaměření priorit je v souladu s SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií, SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků, SC 3.1: Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti a SC 3.3: Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování na místní úrovni.

6. Regionální inovační strategie Ústeckého kraje

Řídící skupina definovala tři prioritní oblasti: A. Lidské zdroje pro zvýšení inovační a technologické výkonnosti ekonomiky kraje, B. Transfer technologií a spolupráce výzkumných organizací a podnikového sektoru, C. Inovace ve veřejné sféře, jsou v souladu se SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií a SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků. Aktualizace Regionální inovační strategie byla schválena zastupitelstvem Ústeckého kraje 28. 1. 2019. Jednou z důležitých součástí RIS3 strategií je vymezení tzv. inteligentní specializace, tzn. oblasti či oblastí, ve kterých má kraj nejvyšší konkurenceschopnost a které je vhodné dále podporovat. V Ústeckém kraji mezi tyto oblasti (tzn. vertikální priority) patří: Energetika, zdroje, navazující obory; Organická a anorganická chemie; Výroba skla a porcelánu; Mobilita; Smart cities. Tyto podporované oblasti jsou v souladu se SC 3.1: Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti, SC 3.2: Podpora energie z obnovitelných zdrojů, SC 3.3: Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování na místní úrovni, SC 3.4: Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění (podpora čisté mobility), SC 4.1: Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám (podpora průmyslového hospodaření s vodou), SC 4.2: Podpora přechodu k oběhovému hospodářství a SC 5.1: Zvýšení digitálního propojení.

7. Regionální inovační strategie Libereckého kraje

Krajské domény specializace (znalostní domény a aplikační oblasti) tvoří Pokročilé strojírenství, Komponenty pro dopravní zařízení (zahrnuje automotive, letecký a kosmický průmysl), Optika, dekorativní a užité sklo, Pokročilé sanační, separační a membránové technologie, Pokročilé materiály na bázi textilních struktur a technologie pro nové multidisciplinární aplikace, Progresivní kovové, kompozitní a plastové materiály a technologie jejich zpracování, Nanomateriály a technologie jejich výroby, Elektronika, elektrotechnika. Klíčové oblasti změn jsou A: Lidské zdroje pro inovace, vědu a výzkum, B: Inovativní podnikatelské prostředí, C: Posílení schopností VaV center a specialistů vytvářet aplikovatelné výsledky, D: Prostředí pro rozvoj inovačního ekosystému. Tyto oblasti jsou v souladu se SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií a SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků.

8. Regionální inovační strategie Královéhradeckého kraje

Krajská příloha k Národní RIS 3 strategii za Královéhradecký kraj 2018–2022 pracuje se 4 podporovanými oblastmi: Klíčová oblast změn A: Zvýšení inovační výkonnosti firem; Klíčová oblast změn B: Excelentní veřejný výzkum pro aplikace; Klíčová oblast změn C: Rozvoj lidských zdrojů pro výzkum, vývoj a inovace; Klíčová oblast změn D: Implementace a marketing RIS3. Tyto oblasti jsou v souladu se SC 1.1: Posílení

výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií a SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků.

9. Regionální inovační strategie Pardubického kraje

Konkurenceschopnost Pardubického kraje bude založena na vysokém podílu především domácích firem se strategií založenou na výzkumu, vývoji a vyšší přidané hodnotě mezinárodně uplatnitelné produkce. Klíčové oblasti změn jsou A: Dostatek kvalitních lidských zdrojů pro potřeby praxe, B: Posílení kvality a ekonomického přínosu veřejného výzkumu, C: Zvýšení inovační výkonnosti a podnikatelské aktivity vedoucí k ekonomické efektivitě firem. Domény perspektivní specializace kraje dle aktualizované Strategie v roce 2019 jsou Inteligentní chemie pro průmyslové a bio-medicinální aplikace, Pokročilé aplikace elektrotechniky a informatiky, Udržitelná doprava, výroba dopravních prostředků a jejich komponentů, dopravní infrastruktura, Pokročilé materiály na bázi textilních struktur, Strojírenství a moderní výrobní technologie. Tyto oblasti jsou v souladu se SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií, SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků a SC 3.4: Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění (podpora čisté mobility).

10. Regionální inovační strategie Kraje Vysočina

Globálním cílem Regionální inovační strategie Kraje Vysočina je zvýšit inovační výkonnost a konkurenceschopnost kraje. Pro dosažení cíle byly stanoveny následující prioritní oblasti: Prioritní oblast A – Inovační infrastruktura a transfer technologií; Prioritní oblast B – Lidské zdroje a PR inovačních aktivit; Prioritní oblast C – Mezinárodní spolupráce. Jednotlivé aktivity RIS Kraje Vysočina jsou zaměřeny na podporu výzkumných, vývojových a inovačních procesů v těchto odvětvích: Kovodělný průmysl a strojírenství; Dřevozpracující průmysl; Potravinářský průmysl a zemědělství; Automobilový průmysl; ICT a průmyslová automatizace. Tyto oblasti jsou v souladu se SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií a SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků.

11. Regionální inovační strategie Jihomoravského kraje 2014–2020

RISJMK 2014-2020 si stanovila 5 klíčových oblastí změn, které jsou dále rozčleněny na strategické cíle a specifické cíle mají přispět rozvinout inovační potenciál JMK na úroveň nejinnovativnějších regionů EU. Strategické a specifické cíle klíčové oblasti změn A: Proinovační správa a řízení (governance) a klíčové oblasti změn, B: Excellence ve výzkumu, jsou v souladu se SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií. Klíčová oblast změn C: Konkurenceschopné inovativní firmy, navazuje na SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků. Klíčová oblast změn D: Evropsky špičkové školství a Klíčová oblast změn E: Atraktivní region (komunikace), jsou spíše v souladu se SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií. Klíčové hospodářské domény A: Pokročilé výrobní a strojírenské technologie, B: Přesné přístroje, C: Vývoj software a hardware, D: Léčiva, lékařská péče a diagnostika, E: Technologie pro letecký průmysl, jsou rovněž v souladu se SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií.

12. Regionální inovační strategie a inovační potenciál Olomouckého kraje

Strategie vymezila následující prioritní oblasti: A. Lidské zdroje pro řízení a implementaci procesů inovací, B. Regionální systém podpory transferu technologií, C. Služby a podpora pro inovativní firmy v klíčových oborech / hodnotových řetězcích kraje. Kromě průmyslové chemie vychází domény specializace Olomouckého kraje z vydefinovaných domén v Národní RIS3 strategii. Domény specializace Olomouckého kraje jsou zejména (nikoliv však pouze): Strojírenství a elektrotechnický průmysl, Optika a jemná mechanika, optoelektronika, Průmyslová chemie, Čerpací a vodohospodářská, Biomedicína, Life Science a péče o zdraví, Vývoj software. Tyto oblasti podpory jsou v souladu se SC 1.1: Posílení

výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií, SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků a SC 4.1: Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám (podpora průmyslového hospodaření s vodou).

13. Regionální inovační strategie Zlínského kraje 2013 – 2020

RIS 3 ZK si stanovila následující prioritní oblasti: Prioritní osa A: Kvalifikované lidské zdroje pro potřeby VaVal, Prioritní osa B: Zvýšení inovační výkonnosti firem a Prioritní osa C: Zvýšení počtu nových podnikatelských záměrů. Domény specializace Zlínského kraje jsou A) Inovativní aplikace polymerů, B) Inovace v konstrukčních činnostech, C) Inteligentní a úsporné elektronické systémy. Tyto oblasti podpory jsou v souladu se SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií, SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků a SC 3.1: Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti.

14. Regionální inovační strategie Moravskoslezského kraje 2014-2020

RIS3 MSK 2014-2020 si stanovila 4 horizontální prioritní oblasti, které jsou dále rozčleněny na strategické cíle a specifické cíle. Horizontální prioritní oblast A-Transfer technologií, jejímž cílem je zvýšení intenzity inovačních aktivit firem využitím vlastních kapacit a současně výsledků VaV výzkumných organizací, je v souladu s cílem OP TAK 2021-2027 „1. Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií“. Horizontální prioritní oblast B-Lidské zdroje - strategický cíl „zvýšení technických a netechnických kompetencí výzkumných pracovníků znalostních institucí a firem pro potřeby aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje“ je v souladu s cílem „1. Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií“. Horizontální prioritní oblast C- Internacionalizace – strategický cíl posílení postavení MSK v mezinárodní tvorbě a výměně technologického know-how, navazuje na cíl „1. Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií“ a cíl „3. Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků“. Horizontální prioritní oblast D-Koordinace a implementace RIS - strategický cíl „zvýšení efektivity koordinace subjektů inovačního systému MSK“ je v souladu se SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií a SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků.

V souladu s konceptem RIS3 byly identifikovány oblasti výzkumné specializace (vertikální priority či „technologické domény“), na jejichž plnění jsou průřezově soustředěny jednotlivé specifické cíle definované v rámci jednotlivých horizontálních prioritních oblastí: 1. Pokročilé materiály a materiály s nízkou energetickou náročností, jejich vývoj, výroba a technologie zpracování (vč. využití nanotechnologií) a vzájemného spojování (slitiny, ušlechtilé oceli, kompozity, hliník, plasty, přírodní materiály), 2. Speciální stroje, zařízení a technologické postupy průmyslové automatizace pro výrobu a zkušebnictví, 3. Mechatronické systémy a zařízení (vč. souvisejícího modelování a simulací), 4. Regenerativní medicína, genomika a nové přístupy při analýze dat, 5. Zpracování a využití nerostných a druhotných surovin a odpadů vč. inovativních metod využití jejich energetického potenciálu v podmínkách ostravské aglomerace (s využitím infrastruktury původních těžebních zařízení, bývalých průmyslových objektů – brownfields, aj.), vývoj bezodpadových výrobních technologií, 6. Smart grids a smart cities s využitím specifik MSK v procesu změny jeho technologického profilu, 7. Integrované bezpečnostní systémy (vývoj komplexních bezpečnostních systémů pro soukromý i veřejný sektor) se zahrnutím prvků environmentální prevence a ochrany (škodliviny, epidemiologické jevy), 8. Superpočítačové metody pro řešení inženýrských úloh, aplikace v přírodních a technických vědách, modelování a simulace jevů a situací s dopadem na lidskou činnost. Tyto podporované oblasti jsou v souladu se SC 3.1: Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti, SC 3.2: Podpora energie z obnovitelných zdrojů a SC 3.3: Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování na místní úrovni.

Příloha 2: Srovnání skutečných proplacených financí a potenciálně vyplatitelných financí ke dni 9. 12. 2019 vzhledem k objemu financí požadovaném v rámci všech projektových žádostí

Specifický cíl OPPIK	Celkem podané žádosti (CZK, příspěvek ERDF)	Administrované žádosti (CZK, příspěvek ERDF)	Podíl (%)	Administrované žádosti			
				Projekty s právním aktem		Proplacené prostředky	
				CZK, příspěvek ERDF	% z administrovaných žádostí	CZK, příspěvek ERDF	% z administrovaných žádostí
				a	b	c = b/a	d
SC 1.1 Zvýšit inovační výkonnost podniků	47 989 854 885	24 404 997 954	50,9%	21 467 133 304	88,0%	8 645 829 750	35,4%
SC 1.2 Zvýšit intenzitu a účinnost spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích	7 134 825 468	3 720 267 603	52,1%	2 340 621 729	62,9%	1 131 193 412	30,4%
Celkem PO1	55 124 680 353	28 125 265 557	51,0%	23 807 755 033	84,6%	9 777 023 162	34,8%
SC 2.1 Zvýšit konkurenceschopnost začínajících a rozvojových MSP	12 823 414 574	7 516 664 264	58,6%	4 534 293 522	60,3%	3 290 812 832	43,8%
SC 2.2 Zvýšit internacionalizaci malých a středních podniků	1 908 707 622	1 641 818 612	86,0%	1 337 028 627	81,4%	518 266 756	31,6%
SC 2.3 Zvýšit využitelnost infrastruktury pro podnikání	11 129 945 312	4 576 304 630	41,1%	3 855 701 798	84,3%	1 972 371 193	43,1%
SC 2.4 Zvýšit kapacitu pro odborné vzdělávání v MSP	916 138 184	278 793 455	30,4%	203 495 177	73,0%	131 206 127	47,1%
Celkem PO2	26 778 205 691	14 013 580 962	52,3%	9 930 519 124	70,9%	5 912 656 909	42,2%
SC 3.1 Zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě ČR	1 414 966 033	972 537 443	68,7%	432 272 527	44,4%	121 329 002	12,5%
SC 3.2 Zvýšit energetickou účinnost podnikatelského sektoru	16 669 913 643	11 670 250 289	70,0%	8 136 780 014	69,7%	2 774 604 480	23,8%
SC 3.3 Zvýšit aplikaci prvků inteligentních sítí v distribučních soustavách	339 680 317	157 519 344	46,4%	107 430 823	68,2%	5 972 670	3,8%
SC 3.4 Uplatnit inovativní nízkouhlíkové technologie v oblasti nakládání energií a při využívání druhotných surovin	2 591 280 500	1 345 242 312	51,9%	648 424 371	48,2%	234 790 880	17,5%
SC 3.5 Zvýšit účinnost soustav zásobování teplem	3 130 334 994	2 605 700 418	83,2%	2 202 802 582	84,5%	675 558 895	25,9%
SC 3.6 Posílit energetickou bezpečnost přenosové soustavy	5 192 780 261	4 724 765 572	91,0%	2 461 699 172	52,1%	767 559 032	16,2%
Celkem PO3	29 338 955 748	21 476 015 377	73,2%	13 989 409 489	65,1%	4 579 814 957	21,3%
SC 4.1 Zvětšit pokrytí vysokorychlostním přístupem k internetu	1 158 286 922	1 013 411 667	87,5%	0	0,0%	0	0,0%

Specifický cíl OPPIK	Celkem podané žádosti (CZK, příspěvek ERDF)	Administrované žádosti (CZK, příspěvek ERDF)	Podíl (%)	Administrované žádosti			
				Projekty s právním aktem		Proplacené prostředky	
				CZK, příspěvek ERDF	% z administrovaných žádostí	CZK, příspěvek ERDF	% z administrovaných žádostí
				a	b	c = b/a	d
SC 4.2 Zvýšit využití potenciálu ICT sektoru pro konkurenceschopnost ekonomiky	8 711 899 861	5 701 869 252	65,4%	4 279 547 162	75,1%	2 543 966 689	44,6%
Celkem PO4	9 870 186 783	6 715 280 919	68,0%	4 279 547 162	63,7%	2 543 966 689	37,9%
Celkem OP PIK 2014-2020	121 112 028 575	70 330 142 815	58,1%	52 007 230 808	73,9%	22 813 461 716	32,4%

Zdroj: MPO, 2019, Data o čerpání programu OP PIK 2014 – 2020, aktuální kde dni 9. 12. 2019.

Pozn.: V rámci sloupce administrované žádosti jsou uvedeny žádosti v procesu hodnocení a výběru projektů, projekty v realizaci a projekty s proplacenými finančními prostředky.

Do možných prostředků k proplacení (sloupec d) patří projekty v procesu hodnocení a výběru projektů a projekty v realizaci.

V rámci SC 4.1 byly v době realizace analýzy vyhlášeny pouze dvě výzvy, které doposud nebyly vyhodnoceny. Nejsou tak momentálně žádné projekty s právním aktem, což se však v dalším období implementace OP PIK změní.

Příloha 3: Čerpání alokace programu OP PIK 2014 – 2020

Specifický cíl OP PIK	Alokace (CZK, příspěvek ERDF)	Proplacené prostředky	Aktuální podíl proplacených prostředků k alokaci
		CZK, příspěvek ERDF	
	a	b	c = b/a
SC 1.1 Zvýšit inovační výkonnost podniků	27 412 268 150	8 645 829 750	31,5%
SC 1.2 Zvýšit intenzitu a účinnost spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích	7 097 902 497	1 131 193 412	15,9%
Celkem PO1	34 510 170 647	9 777 023 162	28,3%
SC 2.1 Zvýšit konkurenceschopnost začínajících a rozvojových MSP	5 633 607 822	3 290 812 832	58,4%
SC 2.2 Zvýšit internacionalizaci malých a středních podniků	1 442 628 816	518 266 756	35,9%
SC 2.3 Zvýšit využitelnost infrastruktury pro podnikání	7 003 388 175	1 972 371 193	28,2%
SC 2.4 Zvýšit kapacitu pro odborné vzdělávání v MSP	742 354 511	131 206 127	17,7%
Celkem PO2	14 821 979 325	5 912 656 909	39,9%
SC 3.1 Zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě ČR	1 274 482 916	121 329 002	9,5%
SC 3.2 Zvýšit energetickou účinnost podnikatelského sektoru	15 927 301 676	2 774 604 480	17,4%
SC 3.3 Zvýšit aplikaci prvků inteligentních sítí v distribučních soustavách	883 915 590	5 972 670	0,7%
SC 3.4 Uplatnit inovativní nízkouhlíkové technologie v oblasti nakládání energií a při využívání druhotných surovin	1 877 694 323	234 790 880	12,5%
SC 3.5 Zvýšit účinnost soustav zásobování teplem	3 402 047 177	675 558 895	19,9%
SC 3.6 Posílit energetickou bezpečnost přenosové soustavy	3 775 254 145	767 559 032	20,3%
Celkem PO3	27 140 695 828	4 579 814 957	16,9%
SC 4.1 Zvětšit pokrytí vysokorychlostním přístupem k internetu	6 744 721 687	0	0,0%
SC 4.2 Zvýšit využití potenciálu ICT sektoru pro konkurenceschopnost ekonomiky	5 338 101 906	2 543 966 689	47,7%
Celkem PO4	12 082 823 593	2 543 966 689	21,1%
Celkem OP PIK 2014-2020	88 555 669 393	22 813 461 716	25,8%

Zdroj: Data o čerpání programu OP PIK 2014 – 2020, poskytnutá Ministerstvem průmyslu a obchodu. Aktuální kde dni 9. 12. 2019.

Příloha 4: Tematický průřez aktivit OP TAK s dalšími potenciálními nástroji podpory na úrovni ČR a EU

Specifický cíl OPPIK	Programy podpory s potenciálem tematického překryvu		
	Operační programy	Národní programy	Ostatní nástroje EU
SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií	OP Jan Amos Komenský (MŠMT)	Programy TAČR (TREND, Program na podporu aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací Národní centra kompetence, Théta, Prostředí pro život, Doprava 2020+) The Country for the Future (CFF)	Horizon Europe Program Digitální Evropa (DEP) Fond pro spravedlivou transformaci Invest EU
SC 1.2: Využití přínosů digitalizace pro občany, podniky a vlády	Integrovaný regionální operační program (MMR)	The Country for the Future (CFF)	Program Digitální Evropa (DEP) Fond pro spravedlivou transformaci Invest EU
SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků	-	The Country for the Future (CFF) Národní program Záruka 2015 až 2023 pro malé a střední podnikatele (konkurence FN) Program INOSTART (konkurence pro FN) Středoevropský fond fondů (SFF)	Fond pro spravedlivou transformaci Invest EU Program pro jednotný trh (EU)
SC 3.1: Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti	OP Životní prostředí (MŽP)	Program ENER Program EFEKT	Modernizační fond (EU) Fond pro spravedlivou transformaci Program LIFE Program ELENA
SC 3.2: Podpora energie z obnovitelných zdrojů	OP Životní prostředí (MŽP)	Program ENER Program EFEKT	Modernizační fond (EU) Fond pro spravedlivou transformaci Horizon Europe Program LIFE Program ELENA Program Connecting Europe Facility (CEF)
SC 3.3: Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování na místní úrovni	-	-	Program Connecting Europe Facility (CEF) Program ELENA Fond pro spravedlivou transformaci Invest EU
SC 3.4: Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění (podpora čisté mobility)	OP Doprava (MD) - infrastruktura Integrovaný regionální operační program (MMR) - vozidla	Národní program Životní prostředí	Program Connecting Europe Facility (CEF) Program ELENA
SC 4.1: Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči	-	-	Program LIFE Invest EU

Specifický cíl OPPIK	Programy podpory s potenciálem tematického překryvu		
	Operační programy	Národní programy	Ostatní nástroje EU
katastrofám (podpora průmyslového hospodaření s vodou)			
SC 4.2: Podpora přechodu k oběhovému hospodářství	OP Životní prostředí (MŽP)	-	Fond pro spravedlivou transformaci Program LIFE
SC 5.1: Zvýšení digitálního propojení	Integrovaný regionální operační program (MMR)	-	Program Connecting Europe Facility (CEF) Digitální Evropa (DEP) Fond pro spravedlivou transformaci Invest EU

Zdroj: MPO; 2019; Intervenční logika OP TAK
PROCES, 2019, vlastní zpracování.

Příloha 5: Relevance bariér čerpání podpory jednotlivých specifických cílů identifikovaná potenciálními příjemci

	Nevhodné nastavení oblastí podpory, které nekorespondují s potřebami naší organizace	Administrativní náročnost podání žádosti o podporu	Nízká míra finanční podpory ze strany operačního programu	Složitost monitorovacího systému	Nedostatečné finance ke spolufinancování záměru nad rámec podpory ze strany operačního programu	Odborná náročnost vytvoření projektového záměru	Absence partnerů pro společnou realizaci projektového záměru
SC 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií	61,39%	59,25%	48,79%	38,34%	18,23%	14,75%	3,75%
SC 1.2: Využití přínosů digitalizace pro občany, podniky a vlády	68,29%	56,10%	69,51%	35,37%	17,07%	14,63%	3,66%
SC 2.1: Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků	64,92%	57,86%	49,19%	29,84%	20,97%	17,94%	2,82%
SC 3.1: Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti	71,63%	61,06%	59,13%	33,65%	19,71%	17,79%	3,85%
SC 3.2: Podpora energie z obnovitelných zdrojů	69,82%	65,09%	56,21%	36,69%	18,34%	19,53%	2,96%
SC 3.3: Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování na místní úrovni	65,45%	72,73%	54,55%	47,27%	21,82%	29,09%	3,64%
SC 3.4: Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění (podpora čisté mobility)	70,49%	55,74%	59,02%	42,62%	11,48%	13,11%	8,20%
SC 4.1: Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám (podpora průmyslového hospodaření s vodou)	66,00%	56,00%	64,00%	24,00%	18,00%	14,00%	4,00%
SC 4.2: Podpora přechodu k oběhovému hospodářství	74,11%	65,18%	56,25%	39,29%	20,54%	16,96%	0,89%
SC 5.1: Zvýšení digitálního propojení	68,06%	72,22%	50,00%	33,33%	13,89%	15,28%	5,56%
Celkem	66,63%	60,67%	53,52%	34,80%	19,01%	17,10%	3,46%

Zdroj: PROCES, 2019, dotazníkový průzkum realizovaný v rámci analytických prací (aktivita C), vlastní výpočet.

Interpretovaná otázka:

C1: Které negativní aspekty, spojené s podáváním projektů do OP PI nebo OP PIK, Vás v případě jejich přetrvávání mohou odradit v podávání projektů do OP TAK?

Příloha 6: Okruhy dotazů řešené v rámci polostrukturovaných rozhovorů (Aktivita E)

„Analýza absorpční kapacity operačního programu zaměřeného na konkurenceschopnost pro období 2021 - 2027“

Okruhy zájmu pro realizaci polostrukturovaných rozhovorů

Cílová skupina: Potenciální příjemci podpory

1. Zkušenosti příjemců s předchozími programy z pohledu jejich obsahu a souladu s jejich potřebami (*za účelem interpretace výsledků průzkumu, kdy 2/3 podniků považovalo nastavení obsahu za neodpovídající*).
2. Motivace k čerpání podpory a dopady podpory. Bariéry, které neumožňují realizace projektu v tržním prostředí bez využití podpory programu (*za účelem problematiky tržního selhání*).
3. Zájem o případnou podporu prostřednictvím finančních nástrojů, či jejich kombinace s dotací (*za účelem hodnocení atraktivity podpory finančními nástroji*).
4. Dotazy na konkrétní omezení ze strany legislativy a další bariéry, a v jaké míře se podniků týkají.
5. Míra připravenosti projektů (obsah, partnerství, atd.).
6. Plány na realizaci aktivit s možnou podporou OP TAK, včetně výhledu do budoucna po dobu trvání OP TAK).

Cílová skupina: Zástupci implementační struktury:

1. Hodnocení čerpání v jednotlivých SC předešlých OP včetně známých bariér a problémů (*garanti SC; finanční nástroje*).
2. Zhodnocení aktuálního návrhu absorpční kapacity (*garanti SC*).
3. Předpokládaná míra spolufinancování v rámci jednotlivých SC (*garanti SC*).
4. Pohled na možnost využití finančních nástrojů či jejich kombinace u jednotlivých SC (*garanti SC; finanční nástroje*).
5. Odhad finančního příspěvku EFRR pro program OP TAK (*veřejná podpora*).
6. Co všechno může u příjemců ovlivnit možnost podniků žádat o podporu?

Cílová skupina: Regionální subjekty:

1. Potřeby kraje v oblasti podpory konkurenceschopnosti a jejich soulad se specifickými cíli OP TAK.
2. Interpretace zájmu o SC v jednotlivých krajích, vycházejícího z dotazníkového šetření.

Příloha 7: Scénář realizovaných skupinových rozhovorů (Aktivita D)

„Analýza absorpční kapacity operačního programu zaměřeného na konkurenceschopnost pro období 2021 - 2027“

Okruhy zájmu pro realizaci skupinových rozhovorů

Cílová skupina: Zájemci o podporu z programu OP TAK

1. Vzájemné představení respondentů a jejich zkušenosti s programy MPO (OP PI a OP PIK).
2. Co považujete za pozitivní a co za negativní stránku Vaší zkušenosti s předchozími programy?
3. Jak hodnotíte obsahové nastavení předešlých programů? Odpovídalo přesně Vaším rozvojovým potřebám, nebo existovaly potřeby, které jste z programů MPO pokrýt nemohli?
4. Motivace respondentů k využití podpory z OP TAK. (Po odpovědích se konkrétně zeptat, zda mohou případně projekty financovat z vlastních zdrojů a pokud ne, proč tomu tak je.
5. Jaký je Váš pohled na vlastní informovanost o možnostech využití podpory z programů MPO? (Dostatek informací, informační kanály.)
6. Co je pro Vás rozhodující při volbě, zda budete žádat o podporu z OP TAK?
7. V rámci OP TAK se vzhledem k nižšímu obnosu financí ze strany EFRR předpokládá nižší absorpční kapacita, s čímž souvisí také potenciálně menší míra podpory a nutnost vyššího spolufinancování ze strany samotných podniků. Jaká nejnižší možná míra podpory (v %) je pro Vás stále zajímavá, abyste měli motivaci o dotaci požádat?
8. V příštím programovém období bude část podpory řešena prostřednictvím finančních nástrojů. Jsou pro Vás tyto nástroje z pohledu podpory zajímavé? (Např. bezúročné úvěry.) Následovně: Byla by pro Vás zajímavá možnost využití kombinace přímé dotace a finančního nástroje?
9. Jaká je připravenost Vašich projektů? Jsou Vaše potřeby pouze aktuálního charakteru, nebo máte dlouhodobé rozvojové plány (minimálně na období 2021 – 2027)?
10. Víte také o jiných možnostech, jak případně financovat své rozvojové projekty (jiné dotační programy, např. regionální, národní apod.)?
11. Závěrečné shrnutí: Co by se mělo na straně programů MPO zlepšit, aby pro Vás byla případná podpora zajímavější?